

Leto XIX. Stev. 134

DIREKTOR »BORBE«
VLAJKO BEGOVIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
MIROSLAV VITOROVIC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka. — Cena 10 dinarjevLjudska
PRAVICABORBA
GLASILO ZVEZE
KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 8. OKTOBRA
1944 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT »BORBA« ZA SLOVENIJO

ČETRTI DAN BIVANJA PREDSEDNIKA TITA V GRČIJI

Grčija in Jugoslavija sta v dogovoru s Turčijo
sklenili preobraziti trojni sporazum v formalno zvezo

Uradno poročilo o sadovih bivanja predsednika Tita v Atenah — Ustanovili bodo posvetovalno skupščino treh držav, v kateri bo enako število grških, turških in jugoslovanskih poslancev, ki se bodo sestajali izmenoma v treh glavnih mestih

Atene, 5. junija (Tanjug)

Danes so izdali v Atenah tole uradno sporočilo o obisku predsednika Tita v Atenah:

Na povabilo Njegovega Veličanstva kralja Grčije je predsednik Josip Broz-Tito prišel na uradni obisk v Atene dne 2. junija 1954. V predsedniškem spremstvu je bil državni sekretar za zunanje zadeve gospod Koča Popović.

Med razgovori, pri katerih so sodelovali maršal Tito, predsednik vlade maršal Aleksander Papagos, državni sekretar za zunanje zadeve gospod Koča Popović, zunanji minister gospod Stefanos Stefanopoulos, so skrbno pregledali mednarodni položaj v luči bližnjih dogodkov.

Ti razgovori, ki so potekali v popolni prisrčnosti, so še enkrat dokazali tesno prijateljstvo med Jugoslavijo in Grčijo ter omogočili ugotoviti istovetnost stališča o vseh obravnavanih vprašanjih.

Obravnavanje posameznih vprašanj, ki zanimajo dve državi, je potrdilo soglasnost in odnosni voljo, da se konsolidirajo. Izražena je bila želja, naj se konstruktivno sodelovanje razširi na vsa področja: politično, gospodarsko in kulturno. Na področju gospodarskih odnosov med dvema državama je bilo ugotovljeno, da je doslej storjeni napredek zelo zadovoljiv in da daje polno in iskreno sodelovanje plodne perspektive za prihodnost.

Veliki mednarodni problemi so bili proučeni s stališča njihovega vpliva in koristi dveh držav ter vzdrževanja miru v Evropi. Ugotovljeno je bilo, da zahteva sedanji splošni položaj v svetu stalno budnost s strani podpisnic trojnega Ankarskega sporazuma ter tesno sistematično sodelovanje.

Po zamisli podpisnic je predstavljali trojni Ankarski sporazum prvo obdobje še bolj krepkega in učinkovitega sodelovanja med njimi. V tem smislu sta se dve vladi v polnem soglasju s turško vlado sporazumeli, da dopolnita trojni pakt s sklenitvijo formalne zveze. Na ta način krepijo mir in kolektivno varnost na podlagi listine Združenih narodov. Sklenjeno je bilo, da bo zvezo ustanovil Svet ministrov za zunanje zadeve na prihodnjem letnem sestanku, ki bo v Beogradu.

Da bi še bolj razširili temelje trojnega Ankarskega sporazuma pri narodih treh držav, sta se vladi na predlog maršala Papagosa zedinili, da se ustanovi trojna posvetovalna skupščina, ki bo sestavljena iz enakega dela grških, turških in jugoslovanskih poslancev in se bo sestajala izmenoma v vseh treh prestolnicah.

Turška vlada je bila prek svojega veleposlanika s razgovori popolnoma soglasna.

TISKOVNA KONFERENCA DRŽAVNEGA TAJNIKA KOČE POPOVIČA

Nov dokaz moči in življenjske sposobnosti

Od posebnega dopisnika »Borbe«

Atene, 5. junija. Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je imel danes ob 14.30 na terasi jugoslovanskega veleposlaništva v Atenah tiskovno konferenco, ki se je udeležilo mnogo grških, jugoslovanskih in tujih novinarjev. Na konferenci zbranim novinarjem je bilo že znano besedilo skupnega jugo-

ročilo, objavljeno na koncu naših zelo prisrčnih in plodnih razgovorov z grško vlado, v katerem se natanko zrcali popoln sporazum in popolna istovetnost za te razgovore značilnih nazorov, ne mislim, da bi bil z moje strani potreben komentar k temu vprašanju. Vendar pa bi rad ob tej priložnosti izrazil hvaležnost

Predsednik Tito se razgovarja s predstavniki tujih držav

slovansko-grškega komuniqueja, v katerem so zelo jasno navedeni zgodovinski sadovi obiska predsednika Tita.

IZJAVA KOČE POPOVIČA

Državni tajnik Popović je dal v začetku tiskovne konference naslednjo kratko izjavo:

»Ker ste nedvomno brali po-

predsednika Tita in članov njegovega spremstva za prisrčen sprejem, ki so mu ga priredili Njegovi Veličanstvi, grška vlada in narod. Ta sprejem, ki daleč presega okvire običajnih izrazov vljudnosti, še enkrat dokazuje, kako tesni so stiki in globoka čustva, ki vežejo narode naših dežel, in kako močno podporo je našla pri naših narodih politika prijateljstva in sodelovanja, ki jo uveljavljata naši dve vladi. Takšen sprejem, ki pomeni nadaljevanje nič manj prisrčne-

ga sprejema, kakršnega smo bili deležni v Ankari, je nov dokaz moči in življenjske sposobnosti politike tesnega sodelovanja, začrtane s trojnim paktom.

Na vprašanje dopisnika »Tanjugas«, ali je predsednik Tito povabil kralja Pavla, naj obišče Jugoslavijo, in ali je določen datum obiska, je Koča Popović odgovoril, da je bilo, kolikor mu je znano, to vabilo naslovljeno na kraljevski par in na predsednika vlade Papagosa, da pa datum še ni določen.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Neki angleški novinar je vprašal, ali bo balkanska zveza podpisana pred ureditvijo tržaškega vprašanja ali po njej. Državni tajnik je odgovoril:

»Ne prej, ne pozneje, ker bo podpisana neodvisno od tržaškega vprašanja.«

Na podobna vprašanja še nekaterih drugih tujih novinarjev je Koča Popović ponovil, da tržaško vprašanje nima prav ničesar opraviti z balkansko zvezo. Neki francoski novinar je vprašal, ali formulacija v jugoslovansko-grškem komuniqueju, da bo na prihodnjem sestanku zunanjih ministrov sklenjena zveza, tudi pomeni, da bo zveza podpisana. Koča Popović je odgovoril, da, kolikor on razume stvari, med izrazoma skleniti in podpisati ni razlike.

Na vprašanje o datumu sestanka zunanjih ministrov treh dežel, ki bo v Beogradu, je Koča Popović odgovoril, da bo datum pravčasno objavljen.

Mnogi novinarji so se zanimali, ali je zdaj, po čedalje tesnejšem političnem in vojaškem sodelovanju med Jugoslavijo in Grčijo pričakovati, da bo prišlo tudi do znatnega povečanja trgovinske izmenjave in sploh do (Nadaljevanje na 3. strani)

Zgodovinski sklepi

Obisk našega predsednika republike v prijateljski sosedni deželi Grčiji je zares dogodek političnega in zgodovinskega pomena.

Veličastni sprejem v glavnem mestu Grčije, prisrčno srečanje s kraljem Pavlom, z ministrskim predsednikom Papagosom in drugimi voditelji, navdušeni vzkliki tisočev in tisočev grških moških in žensk, ki so prišli, da bi videli in pozdravili predsednika Tita, so še enkrat potrdili, da je sedanji razvoj grško-jugoslovanskih odnosov res izraz globokega čustva, razpoloženja in teženj narodov dveh prijateljskih in zavezniških dežel.

Manifestacije takšnih čustev, izpričanih tudi na področju jugoslovansko-turških in turško-grških odnosov, so še en dokaz več, da je trojno sodelovanje balkanskih narodov povsem naravno, zelo življenjsko in čvrsto, daleč od tega, da bi bilo kakršnihkoli trenutnih okoliščin ali da bi bilo samo začasnega značaja.

O tem ni dvomil nihče na svetu, kdor zna realistično presojati dogodke in odnose in kdor obravnava balkanski sporazum neobremenjen z raznimi bolj ali manj prikritimi naklepi in računi.

Na političnih razgovorih v Atenah med bivanjem maršala Tita so natanko ugotovili, da so Grčija, Turčija in Jugoslavija enodušno za to, da trojni pakt dopolnijo s sklenitvijo formalne zveze ter tako utrdijo mir in kolektivno varnost v duhu Ustanovne listine Združenih narodov. Nadalje so določili, da bo zveza sklenjena na bližnjem sestanku zunanjih ministrov v Beogradu.

Velika misel, organsko izvirajoča iz medsebojnih odnosov treh balkanskih dežel in njihove skupne težnje po ohranitvi miru, neodvisnosti in svobode, sprožena v Ankari med bivanjem predsednika Tita v Turčiji, je dobila zdaj med njegovim obiskom v Grčiji končno potrdilo s sklepom, da bo že v bližnji prihodnosti uresničena.

Razgovori v Atenah niso trajali dolgo, zlasti ne tisti del, ki se je nanašal na najvažnejša vprašanja. Enotno gledanje na mednarodne zadeve in stališče glede razvoja trojnih odnosov sta prišla v celoti do izraza. Za to niso bile potrebne dolge razprave med grškimi in jugoslovanskimi predstavniki. Turška vlada pa je prek svojega veleposlanika izjavila, da se popolnoma strinja v sklepih, do katerih je prišlo v razgovorih.

Sadovi teh razgovorov so res zgodovinskega pomena. En atenski sklep je treba posebej poudariti. To je sklep, da bo ustanovljena trojna posvetovalna skupščina, da se še bolj razširijo temelji ankarskega pakta pri narodih treh balkanskih dežel.

Mi v Jugoslaviji toplo pozdravljamo ta konstruktivni predlog maršala Papagosa. Prav nič ne dvomimo, da bo tudi njegova uresničitev daljnosežnega pomena, in sicer ne le za prijateljske stike med Grčijo, Turčijo in Jugoslavijo, marveč tudi na mnogo širšem torišču. Trojno sodelovanje balkanskih dežel in njegova obogatitev z novimi oblikami nudi zmeraj nove prispelke k napredku in utrditvi miru in mednarodnega sodelovanja.

Misleč na svojo varnost so narodi Grčije, Turčije in Jugoslavije zmeraj mislili na mir na svetu in na miroljubno sodelovanje na splošno. Na to pa menda pozabljajo tisti, ki so zaman skušali prepričati ali vsaj ovirati trojno sodelovanje na Balkanu in pri tem vztrajno zatiskali oči pred dejstvi. Čas pa je, da jih odpro.

Na veliki pomorski paradi

so predsedniku Titu pokazali moč in pripravljenost grške vojne mornarice

(Od posebnega dopisnika Borbe)

Atene, 5. junija 1954

V morskim ožini pri zgodovinskem kraju Salamina je bila danes velika pomorska parada grške vojne mornarice. Predsednik Tito je skupaj z grškim kraljem Pavlom pregledal z bojno ladjo »Pirpolitis« postrojene enote grške vojne mornarice. To je bila velika svečanost, na kateri so pokazali predsedniku Titu moč in pripravljenost vojne mornarice prijateljske Grčije.

Ze zarana smo bili na bojni ladji »Pirpolitis«. Mornarji in kapitan ladje so nas prisrčno pozdravili. Na jamboru plapolata druga poleg druge vojaške zastavi jugoslovanske in grške

mornarice. Kapitan broda Andru Psilas pravi: »V veliko čast mi je in radostno sem vznemirjen, ker bom spremljal predsednika Tita. To mi bo ostalo v trajnem spominu.«

Kmalu po deseti uri so začele prihajati na ladjo grške in jugoslovanske osebnosti. Prvi je prišel grški admiral Lapasa, zatem pa admiral Joanides. Z vedeto so se pripeljali generalni tajnik predsednika Tita Joža Vilfan, viceadmiral Černi in general Sumonja. Potem so prišle tudi ostale grške ugledne osebnosti. Točno ob 10.25 po grškem času je odplula kraljevska vedeta, v kateri sta bila pred-

sednik Tito in kralj Pavel.

Na palubi postrojeni mornarji so ju pozdravili, mahajoč z belimi čepicami s trikratnim »zito« (živel). Predsednik Tito in kralj Pavel, oblečena v beli admiralski uniformi, sta po vojaško pozdravila zastave vojne mornarice. Čez pet minut je ladja krenila. Vozili smo se mimo »Galeba« in rušilcev, ki so spremljali tovariša Tita na poti v Grčijo. Naši mornarji so bili postrojeni na palubah in pozdravili s trikratnim hura.

Ladja vozi mimo Temistoklejevega zidu, dolgega 18 km, ki so ga zgradili po zmagi nad Perzijci, v znameniti bitki pri Salaminu. Nedaleč od tod stoji na obali pomorska akademija. Njeni topovi so s 42 strelj pozdravili predsednika Tita in kralja Pavla. Srečali smo tri britanske rušilce. Tudi na njih so postrojeni mornarji, ki pozdravljajo visoke goste.

(Nadaljevanje na 3. strani)

GRŠKI KRALJ PAVEL IN MARŠAL PAPAGOS SPREJELA
POVABILO PREDSEDNIKA TITA, NAJ OBIŠČETA
JUGOSLAVIJO

(Od posebnega dopisnika Borbe)

Atene, 5. jun. — Predsednik republike Josip Broz-Tito je povabil grškega kralja Pavla in predsednika grške vlade Papagosa, naj obiščeta Jugoslavijo.

To je sporočil državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović novinarjem na tiskovni konfe-

renci v jugoslovanskem veleposlaništvu v Atenah, in sicer na vprašanje, ki mu ga je zastavil neki novinar. Datum obiska še ni določen.

Grški kralj Pavel in predsednik grške vlade maršal Papagos sta povabila predsednika Tita sprejela.

Jože Smole

Vse ulice so bile polne, ko se je po njih peljal maršal Tito

Vremensko poročilo

Stanje dne 5. junija 1954 ob 7. uri: Padavinsko območje samostojne deželje nad Balkanom se je pomaknilo proti vzhodu, tako da je v Sloveniji nastopilo delno izboljšanje vremena. Biskajski zaliv je dosegel atlantska hladna fronta, ki pa bo zaradi porasta pritiska nad Pirenejskim polotokom ovirana pri nadaljnjem pomiku proti vzhodu. S tem se ne bo vplivala na naše kraje.

V Jugoslaviji je bilo dopoldne oblačno vreme s padavinami, zlasti v srednji Srbiji. Temperatura so bile v notranjosti od 16 do 23°C, ob Jadranu pa od 19 do 21°C. V zadnjih 24 urah so padle v Sloveniji sledeče množične padavine: Celje 100 mm, Slovenjgradec 48 mm, Jezersko 61 mm, Maribor 49 mm, Ljubljana 39 mm, Planica 35 mm, Ajdovščina 18 mm, Novo mesto 44 mm, Postojna in Koper 15 mm, Murska Sobota 1 mm.

V Ljubljani je znašal ob 7. uri zračni pritisk 730,6 mm, temperatura zraka 18°C, relativna vlaga 95%.

Napoved za nedeljo, dne 6. junija 1954: Spremenljivo oblačno, vendar delno sončno vreme. Popoldne manjše krajeve padavine, zlasti v alpskem svetu. Jutranja temperatura 12 do 14°C, popoldnanska do 25°C. Zjutraj po kotlinah rahla megla.

PLENUM ZVEZNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE BO OBRAVNAVAL

mesto in vloga sindikatov v našem družbenem življenju

Tsredo bo plenum Zveznega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije obravnaval mesto in vlogo sindikatov v nadaljnjem boju za graditev socializma. To bo prvi primer, da bo tako na široko obravnavano vprašanje ene same organizacije. Socialistična zveza je tudi doslej skrbela za organizacijo in združevanje, včlanjena v tej splošni jugoslovanski organizaciji delovnega ljudstva. Ni pa se še zgodilo, da bi tako podrobno in na široko obravnavala delovanje ene same organizacije kakor tokrat.

Ni naključje, da so tokrat na dnevnem redu prav sindikati, saj so najbolj množična organizacija delavskega razreda in njihove naloge so za skupnost zelo važne. V svojih »novih idejah« je Djilas, napisal nad sindikate vprašaj. Bil je za njihovo likvidacijo, pa tudi sicer so se tu pa tam pojavili napačni in škodljivi nazori o sindikatih. Posamezniki vidijo v njih nekakšno »birokratsko organizacijo«, ki naj bi se ukvarjala samo z »vzgojnim delom«. Drugi spet jih imenujejo »socialnodemokratske« advokate delavskega razreda proti socialistični državi, ali pa »odvečni privrse delavskega upravljanja« itd. Tako lahko misli o sindikatih samo človek, ki ne pozna njihovih uspehov in težav.

Plenum Zveznega odbora SZDL bo najbrž posvetil pozornost tudi raznim oblikam zanižanja in podcenjevanja naših sindikatov. V nekaterih mestih in okrajih namreč prepuščajo sindikate bolj ali manj njihovim funkcionarjem in vodstvom. Na sestankih SZDL in ZK ponekod zelo redko govorijo o pomoči sindikatom. Vzhajajo takšni pojavi in nazorom na od plenuma ne smemo pričakovati radikalnih in korenitih sprememb glede vloge sindikatov. Tri osnovne funkcije — gospodarska, zaščitna in vzgojna — bodo tudi v prihodnje glavno področje njihove dejavnosti. Sprito položaja delavskega razreda v naši družbi v zvezi s samoupravljanjem delovnih množic morajo sindikati na vsa moč delati za krepitev delavskega razreda, za njegovo usposabljanje za funkcijo vodilne, potencialne sile socialistične skupnosti.

Vprašanje je, kako uresničiti to vlogo sindikatov? V tem oziru bo zelo zanimivo vprašanje odnosov Socialistične zveze do Zveze sindikatov kot njenega sestav-

nega dela. Posledica tega je tudi nezadosten vpliv delavskega razreda na ostale sloje prebivalstva. Ponekod se zmeraj mislijo, da so gospodarska vprašanja izključno stvar sindikatov in delavskega upravljanja. Tako mislijo celo, kadar gre za vprašanja, ki globoko posegajo v družbene odnose in v vse življenje komun. Mnogi sindikalni voditelji podarjajo, da bi se delavci lahko aktivizirali v Socialistični zvezi, če bi našli primerne oblike in če bi organizacije SZDL obravnavale tudi vprašanja sindikatov in delavskega razreda na splošno.

Ne gre torej za to, da bi Socialistična zveza prevzela funkcije sindikatov, marveč da jim v konkretnih primerih nudi potrebno politično pomoč. Zadnje čase nekotno zastaja tudi politično delo sindikatov. Krivo je mnenje, da je politično delo zdaj stvar SZDL. Ponekod je politično in kulturno delo popustilo zaradi enostranskega pojmovanja tako imenovanega teritorialnega načela. Na drugi strani pa ni dvoma, da je politična in kulturna dejavnost zunaj podjetij v naših delavskih razreda na splošno mnogo pripomogla k vplivu delavskega razreda na vse prebivalstvo in povečala njegovo sodelovanje v političnem življenju komun.

Če pa hočemo politično in kulturno delo delavskega razreda opravljati zunaj podjetij, so po-

trebni tudi ustrezni pogoji: določene oblike in gnotna sredstva. V nekaterih sindikatih mislijo, da takšnih pogojev pri nas ni, oziroma da je SZDL razvila živahno politično dejavnost v mestih, da pa njeni uspehi in možnosti na prosvetnem, kulturnem in vzgojnem področju sploh niso tako razviti, da bi ustrezali sedanjim potrebam delavskega razreda in da bi bilo bolje vso to dejavnost neposredneje povezati s sindikati. Sindikati tudi podarjajo, da bi moralo biti v delavski izobrazbi več sistema in ustaljenih oblik, kakor so delavske šole in univerze, čitalnice, klub in podobno.

Nekateri so tudi zahtevali, naj bi strokovne sindikate ukiniteli, češ da so odveč. Po tej poti bi praktično prišli do likvidacije sindikalnega gibanja, ker Zveza sindikatov Jugoslavije ni nič drugega kakor zveza strokovnih sindikatov. Če bi to storili, bi dobili samo splošni sindikat, ki ne bi mogel upoštevati specifičnih pogojev delavcev, zaposlenih v raznih gospodarskih panogah. To bi bila nekakšna socialistična zveza delavskega razreda. Na drugi strani pa imamo preveč strokovnih sindikatov — skupaj 22 in 11 združenj. Nekateri so že izrazili željo po združitvi. In tako bi morda lahko govorili o znižanju števila strokovnih sindikatov.

J. Raičević

Kako bo s cenami lesa?

Predlog o večji sečnji gozdov — Ali je treba določiti najvišje cene? — Nekateri predlagajo progresivni davek na promet z rezanim gradbenim lesom

Cene lesa zadnje čase nenehoma naraščajo. V zadnjih mesecih so tako narasle, da je treba o njih podrobneje spregovoriti. Cene rezanega gradbenega lesa so od 13100 din kubik v drugem polletju lanskega leta poskočile do aprila letošnjega leta na 21.000 din. Jamski les se je v primerjavi z lanskim letom (povprečje za 4 mesece) podražil za 1600 din kubik, in sicer od 4500 na 6100, celulozni les za 1370 din itd.

PODRAŽITEV SUROVIN NENEHOMA PRITISKA NA CENE LESA

Nekoliko se je letos les nedvomno moral podražiti. Prejšnje dirigrane cene so bile prenizke, tako da bi bile utegnile v sedanjih razmerah, ko si prizadevamo omejiti sečnjo gozdov, povzročiti preveliko izkoriščanje gozdnega sklada. Toda ta podražitev je vsaj v zadnjih mesecih presegla vse meje

OMEJITEV SEČNJE

Razlogov za podražitev lesa je več, vsi pa izvirajo iz glavnega — sečnje gozdov, predvsem iglavcev, smo omejili (zaradi skrajšanja načrta sečnje bi v letošnjem letu posekali 1.080.000 kubikov raznega gradbenega lesa proti 1.631.000 lani). Te količine ne zadostujejo za polno obratovanje žag, ki se niso ustavile ne pred pretirano visokimi cenami, ne pred ostrim konkurenčnim bojem med seboj, da bi se založile s surovinami. Pri tem so jim pomagali tudi ljudski odbori, zainteresirani na tem, da so cene lesa (na panju) čim višje, ker pripade dobiček od gozdnih gospodarstev večidel njim. Na zvišanje cen je vplivalo tudi trgovinsko omrežje s svojim tako imenovanim verižnim siste-

mom: lesa je malo, prekupčevalcev pa mnogo. Kar pa se tiče proizvodnih stroškov, so narasli le malo in to ne bi mnogo vplivalo na cene.

PREDLOG O VEČJI SEČNJI

Iz vseh tega jasno sledi, da je edina pot k stabilizaciji v povečanju gozdov, in sicer samo iglavcev, ker listavcev poleti, ko je prirast največji, ne sekamo. Strokovnjaki menijo, da bi lahko tako naglo zmanjšanje sečnje lesa, kakor ga določa načrt, povzročilo motnje v preskrbi podjetij s surovinami in potrošnikov z drvmi. Zato predlagajo, naj bi letošnji načrt sečnje gozdov povečali za 16%. Po tem predlogu, ki bo najbrž sprejet, bi posekali letos namesto 1,08 milijonov kubikov, 1,3 milijone. Čeprav bi bila sečnja iglavcev še vedno manjša, kakor v zadnjih letih, ko se je bila sečnja rezanega gradbenega lesa stabilizirala približno na 1,6 milijonov kubikov, vendar lahko računamo, da bi bile ob nekoliko manjšem izvozu domače potrebe krite.

ALI JE TREBA DOLOČITI NAJVIŠJE CENE?

Povečanje sečnje bi vsekakor ugodno vplivalo na cene surovin in lesnih izdelkov, vendar pa vse kaže, da vsaj v začetku, dokler se dotok lesa ne bi povečal — še ne bi dosegli zaželeno stabilizacije in znižanja cen. Zato nastane vprašanje, ali ne bi bolj kazalo zateči se k nekaterim administrativnim ukrepom, da bi cene padle na stvarno in znosno raven. Med možnostmi za to omenjajo določitev najvišjih cen iglavcev, in sicer rezanega smrekovega in macesnovega gradbenega lesa, hlovdov za žaganje ter jamskega in celuloznega lesa. Razen tega bi prišel v poštev tudi tesan in okrogel gradbeni les. Gre torej v glavnem za vrste lesa, ki so se najbolj podražile. Cene ostalega lesa in drv za zdaj ne bi bile omejene. Ta predlog predvideva tudi način omejitve cen lesa na panju. Najvišje cene, ki bi jih določili administrativno, ne bi bile enotne za vse republike.

V gospodarskih krogih podarjajo, da je negativna stran tega predloga v tem, da bi privredel pravzaprav k distribuciji, ker bi otežkočal preskrbo z lesom tistih republik, ki ga imajo premalo, in spravili v težavnejši položaj nekatera podjetja, ki imajo večje proizvodne stroške, kakor so predvidene cene.

PROGRESIVNI DAVEK NA REZAN GRADBENI LES

Glede na vse te negativne strani določitev najvišjih cen so strokovnjaki pripravili še drug predlog o ureditvi lesnega trga, in ta predlog bo najbrž sprejet. Po njem bi bilo treba za rezan

Priloge na veliki mladinski festival v Istri

Zagreb, 4. junija (Tanjug). — Kmalu bodo končane priprave na veliki mladinski festival v Istri, ki ga prirede mladinske organizacije Hrvatske in Slovenije od 13. do 20. junija. Na festivalu, ki bo omogočil tesnejše stike istrske mladine z mladino drugih krajev Hrvatske in Slovenije, bo sodelovalo kakih 20.000 mladincev in mladink, od teh več tisoč v kulturnem in fizikurnem programu. Glavne prireditve bodo v začetku in na koncu festivala v Bujah in Kopru. Ves teden pa bodo v mnogih krajih jugoslovanske cone STO razne kulturne in fizikurne prireditve.

IZ DELA ODBOROV ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE

Kaj pripada zavarovancu med boleznijo

O tem je včeraj razpravljala odbor za vprašanje dela in socialnega zavarovanja Zbora proizvajalcev

Beograd, 5. junija (Tanjug). Tudi drugi dan razprave o drobne razprave o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev v odboru za vprašanje dela in socialnega zavarovanja Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine ni prinesel bistvenih sprememb v določbah zakonskega osnutka. Vseh členov zakonskega osnutka je 136 in Odbor jih je dolejšje proučil 50.

Med drugim je sprejel določbo, s katero je Zvezni izvršni svet pooblaščen, da s svojimi predpisi določi poseben dodatek za zboljšanje prehrane zavarovancev, bolnih za tuberkulozo

Tudi knjižna loterija bi bila koristna

Tovariš urednik!

Vsi vemo, da je krog naših ljudi, ki je pred vojno kupoval knjige, danes zožen na minimum. Pri založniških podjetjih se je nakopičilo knjig nič koliko. Zaloge se večajo iz dneva v dan, kupcev pa ni. Pristojni krogi se trudijo, da bi našli najboljši način družbenega posredovanja v tej kulturni stiski.

Vsi vemo, kako mikavni so za naše široke ljudske množice raz-

lični srečolovi, igre s srečkami na zbiranje in loterije z dobitki v blagu. Ali ne bi morda kazalo napraviti tudi poskus posredovanja knjig širokim delovnim množicam v obliki zbiranja, ki bi za dobitke imelo le knjige. Tako knjižna loterija bi morala biti množična za vso republiko, zbiranja pa bi se lahko opravila tudi v manjših enotah, n. pr. v okrajih.

Celotno izvedbo knjižne loterije naj prevzame SZDL. Vse kulturne, sindikalne in politične organizacije ji bodo pomagale. Glavni odbor SZDL bo že našel sposobne člane, ki bi naj v zasnovi preudarili in preračunali izvedbo knjižne loterije. Dobitka SZDL pri izvedbi ne sme imeti. Vsi smo dolžni pomagati brezplačno. Založbe naj odprodajo knjige po veletržnih cenah ali pa še ceneje. Knjižna loterija mora zajeti vse leposlovne in poučne knjige, ki so pri nas v prodaji.

Srečke morajo biti poceni, n. pr. po 20 dinarjev. Tisk srečk mora biti čim enostavnejši in skrajno cenen, ker bi nabavna cena srečk po 4 dinarje za kos že skoraj onemogočila akcijo. Zreč naj določijo serijo, število in vrednost knjižnega dobitka. Zadevek naj bo le ena knjiga in ne več, da se bo knjižna loterija priljubila res pri najširšem krogu ljudi.

Knjižna loterija bo uspela le, če jo bo izvedla največja organizacija v republikah, se pravi SZDL, in če bodo razpečevalci srečk slehernega odraslega državljanu prepričali o kulturnem poslanstvu knjige.

Sodim, da pri pravilni izvedbi in zavzetosti ne bomo ostali le pri prvem poskusu in da bomo knjižne loterije lahko večkrat ponovili.

Dr. Ciril Porekar, Maribor.

V Medvodah montirajo drugi agregat

Ko je lani v juliju začel obratovati prvi agregat hidroelektrarne Medvode, je bil doleca zgrajen le desni del elektrarne, medtem ko so levo polovico še gradili. Medtem pa so tudi gradbena dela ob levem bregu Save v celoti dovršili. Dokončati je treba le še nekatera obrtniška dela.

Največ dela imajo zdaj monterji, ki postavljajo 165 ton težko turbino drugega agregata, ki so jo izdelali, prav tako kakor prvo, v Litostroju. V 14 dneh bo prispel iz tovarne »Rade Kunčar« v Zagrebu tudi 8500 kilovatni generator za ta drugi agregat. Računajo, da bo ta drugi agregat začel obratovati do začetka zime.

Neizkoriščene stroje bi radi prodali

Neizkoriščeni stroji in naprave so podjetjem v breme, ker morajo plačevati od njih amortizacijo in obresti — Novi planski instrumenti so bistveno pripomogli k racionalnemu izkoriščanju osnovnih sredstev

Uvedba novih planskih instrumentov je bistveno pripomogla, da so podjetja začela posvečati večjo skrb čim racionalnejšemu izkoriščanju svojih osnovnih sredstev, tako gospodarskih zgradb kakor tudi strojev in ostale opreme. Na ta osnovna sredstva je treba namreč plačati amortizacijo in obresti ne glede na to, če jih podjetje racionalno izkorišča ali ne. To je marsikatero podjetje napotilo, da se je odločilo prodati odvečne stroje, vozila, naprave itd. drugim gospodarskim organizacijam, ki so jim taka osnovna sredstva potrebna. V dnevnih in časopisih je polno oglasov, v katerih podjetja ponujajo v odkup drugim podjetjem najrazličnejša osnovna sredstva: strožnice, motorje, avtomobile in drugo opremo. Zadnje mesece se je razvil poseben trg za osnovna sredstva, ki je pokazal že velik promet. Tako je prišlo v razmeroma kratkem času do boljše in racionalnejše razporeditve strojev in tehničnih naprav med posameznimi podjetji in je v marsikaterem primeru odpadla potreba nabave ali uvoza novih strojev.

Seveda pa imajo nekatera podjetja tudi težave pri prodaji določenih strojev, ki jih ne izkoriščajo, ker bi si rada zmanjšala breme zaradi amortizacije in obresti. Take težave ima zlasti naša lesna industrija, ki ima danes glede na zmanjšan obseg sečnje in razpoložljive hlovdovine v večini primerov preveliko zmogljivost strojnega parka.

Zadnje športne vesti

EVROPSKO PRVENSTVO ŽENSK

V KOSARKI

SZ : Jugoslavija 48:43 (20:21)

Francija : Italija 51:41

NOGOMET

Reprezentanca Švice : Sarajevo 7:4

Reprezentanca Avstrije : Milano 7:0

Urugvaj : Posarje 7:1 (2:1)

Pri prodaji odvečnih osnovnih sredstev pa se ponekod pojavljajo tudi težave zaradi tega, ker gospodarske organizacije ne morejo najti kupcev med drugimi gospodarskimi organizacijami in pridejo za odkup v poštev le obrtniki in drugi privatniki. Tem pa ne smejo odvečnih osnovnih sredstev prodati glede na predpise uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi. Ta uredba sicer določa, da lahko državni sekretar za gospodarstvo kljub prepovedi dovoli s posebnimi predpisi prodajo določenih vrst osnovnih sredstev privatnim osebam, tak predpis pa doslej še ni bil izdan.

Tako imajo nekatera podjetja zastarele stroje na ročni ali nožni pogon, katerih uporaba v industrijski proizvodnji ni več smotna, ki pa niso brez vrednosti in bi lahko še dobro služili obrtnikom. Prav tako je težko prodati stare pisarniške opreme in pohištvo. Kmetijska gospodarstva težko prodajo rabljene vozove, pluge, orodje in vprežne stroje, ki

še izvirajo od bivših ekonomij, pa za druga kmetijska posvetila ali za zadruge ne pridejo v poštev. Razna podjetja pa imajo težave tudi pri prodaji zasilnih barak, ki bi jih bilo mogoče vnovičiti za večjo vrednost kakor za kurjavo, za kar se največkrat uporabljajo. Podjetja iščejo v takih primerih izhod na ta način, da ta osnovna sredstva odpisajo na breme sklada za samostojno razpolaganje, da se tako rešijo bremena amortizacije in obresti, pri tem pa je nevarnost, da se tako odpisana osnovna sredstva, ki niso brez vrednosti, prodajo pod roko ali si jih kdo prilasti. Zato je odbor za finančna vprašanja pri Trgovinski zbornici za LRS predlagal Državnemu sekretariatu za posle narodnega gospodarstva F.R.J. da bi se čimprej izdali predpisi v smislu pooblastila iz 50. člena uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi, da bo mogoče taka osnovna sredstva prodati tudi obrtnikom ali privatnikom.

F. S.

Devizni tečaji 4. junija

Valuta	Ljubljana	Zagreb	Sred drž	Ažin v %
1 ameriški dolar	950.-	945.-	941.-	213.69
1 angleški funt	2.404.17	2.409.-	2.405.51	186.35
100 belgijskih frankov	20.553.57	20.300.-	20.313.94	184.40
100 francov	271.68	271.68	272.12	217.47
100 avstrijskih frankov	18.250.-	18.900.-	18.622.44	181.04
100 litovskih litov	134.56	135.80	134.90	165.02
100 švedskih forintov	127.-	127.21	127.21	165.02
100 evrov	21.280.-	21.224.06	21.267.09	169.38
100 evrov	16.540.-	16.540.-	16.532.57	185.09
1 evro funt	—	—	1.890.56	199.46
1 evro dolar Avstrija	820.-	826.-	828.18	176.06
1 evro dolar Norveška	—	—	650.-	116.67
1 evro dolar Grčija	727.32	727.32	727.32	142.44
1 evro dolar Turčija	620.-	620.-	620.-	106.67
1 evro dolar Argent.	—	—	625.50	108.50
1 evro dolar Brazil.	—	—	657.64	119.21
1 evro dolar Paragvaj	—	—	603.-	101.-

Pripombe: Na današnjem sestanku je bil promet razmeroma zelo velik, večji zaključki v angl. funtih, nizozem. forintih, nem. markah, avstrijskih litovih, litov. francih, USA in turških dolarjih. Vrednost denarja je napredovala, neopredano je ostalo veliko belgijskih frankov, pri čemur je bil 2.676.78 za blago, brez povračila. Od prodajalcev omenjenega Slovenija les, Tov. emalirane posode, Koteks, Agrotehniko in Slovenija Impex.

Pomoč prizadetim krajem

Na osnovi podatkov Tajništva za notranje zadeve LRS in organov oblasti prizadetih okrajnih ljudskih odborov ter v zvezi z obiskom predsednika Izvršnega sveta LRS tov. Borisa Kraigherja in po posvetu z okrajnimi ljudskimi odbori Celje, Sočanje, Krško in Slovenj Gradec, je Izvršni svet na izredni seji dne 5. junija ob 21. uri zvečer ugotovil in sklenil:

Izredna vremenska katastrofa, ki je iznenada prizadela nekatera območja celjskega okraja, zlasti mesto Celje in okolice, Sočanje, Slovenj Gradec in Krško, je povzročila številne smrtno žrtve in ogromno materialno škodo na industrijskih objektih, javnih napravah, zgradbah, stanovanjskih hišah, na poljih, sadovnjakih in drugod. Obsega materialne škode doslej ni bilo mogoče oceniti. Delovni kolektiv prizadetih tovarn, enote JLA, oddelki LM, gasilske organizacije in prebivalstvo samo je kljub izredno težkim okoliščinam že v teku same katastrofe z največjo poštrevnostjo in s tveganjem življenj pričelo reševati v najbolj ogroženih predelih ljudi in imovino. Ze od zgodnjih jutranjih ur

dne 5. junija so v prizadetih območjih na delu posebne komisije in ekipe, ki jih je poslal Izvršni svet v svrhu pomoči pri reševanju ljudi, pri dobavi prehrane in obleke in za preprečevanje večjih nesreč in večje gnotne škode. — Prav tako so prometne in druge ustanove takoj poskrbele za popravila na železnici, pošti, telefonu, električnih napeljavah itd.

Izvršni svet LRS je potrdil odlok Okrajnega ljudskega odbora Celje o začasni mobilizaciji delovne sile in materialnih sredstev za ublažitev posledic katastrofe.

Nadalje je Izvršni svet dodelil prizadetemu prebivalstvu in svojem žrtv kot takojšnjo pomoč 100 milijonov dinarjev iz republiškega proračuna.

Izvršni svet je imenoval posebno komisijo z nalogo, da organizira nadaljnjo pomoč, ugotovi nastalo škodo in predvidi vse potrebno za ponovno usposabljanje tovarn in drugih objektov ter za ublažitev škode. V komisijo so imenovani Zoran Polič, Niko Šilih, Franc Popit, vsi trije člani Izvršnega sveta LRS, tajnik za narodno gospodarstvo ing. Marjan Tepina in tajnik za notranje zadeve Mitja Ribičič.

ČETRTI DAN BIVANJA PREDSEDNIKA TITA V GRČIJI

Ideja o posvetovalni balkanski skupščini

V njej naj bi predstavniki Grčije, Turčije in Jugoslavije obravnavali vsa vprašanja, ki zadevajo naše tri balkanske dežele

Od posebnega dopisnika »Borbe«

Atene, 4. junija. — Jugoslovansko veleposlaništvo v Atenah je priredilo velik sprejem na čast maršala Tita. Udeležili so se ga grški kralj in kraljica, predsednik grške vlade maršal Papagos, zunanji minister Stefanopoulos, člani grške vlade, visoki državni, civilni in vojaški funkcionarji, ugledni predstavniki političnega, javnega in kulturnega življenja, šefi diplomatskih misij, ugledni grški publicisti in novinarji ter tuji dopisniki. Povabljenih gostov je bilo kakih 900. Sprejem je priredil predsedniku Titu na čast naš veleposlanik v Atenah Radoš Jovanović na prostornem vrtu našega veleposlaništva. Gostje so začeli prihajati ob 10.

Ob 10.45 so prispeli predsednik Tito ter grški kralj in kraljica. Ko so stopili na teraso jugoslovanskega veleposlaništva, je godba zaigrala grško in jugoslovansko himno. Grški kralj in kraljica, predsednik Tito in jugoslovanski veleposlanik Jovanović so odšli s terase na vrt in sedli za mizo. Sli so skozi dolg spalir, ki so ga napravili gostje na čast predsedniku Titu ter grškemu kralju in kraljici.

Na sprejemu je bilo čutili vzdušje bogatih sadov, doseženih med političnimi razgovori. Vse kaže, da bodo sadovi obiska predsednika Tita v Grčiji daljnosežnega konstruktivnega pomena za nadaljnji razvoj jugoslovanskega in trojnega balkanskega sodelovanja.

Kakor je poudaril predsednik grške vlade maršal Papagos, je bila v jugoslovansko-grških političnih razgovorih dosežena popolna istovetnost gledanja na temeljne probleme sedanjega mednarodnega položaja. Zatrdo lahko pričakujemo, da bo naše sodelovanje na političnem, vojaškem, gospodarskem in kulturnem področju čedalje širše in globlje in da se bo dvignilo na še višjo raven.

Razgovori na svečanem sprejemu v jugoslovanskem veleposlaništvu so se sukali večidel okrog izjave predsednika grške vlade Papagosa jugoslovanskim novinarjem in izjave zunanjega ministra Stefanopoulosa grškim novinarjem. V obeh izjavah je bilo poudarjeno, da je bila v jugoslovansko-grških razgovorih dosežena popolna enodušnost o balkanski zvezi, in sicer tako v načelu kakor tudi glede konkretne uresničitve te velike ideje.

Po splošnem prepričanju bodo zdaj takoj sledile priprave na sklenitev balkanske zveze. Zvezo naj bi sklenili na bližnjem rednem sestanku zunanjih ministrov treh držav, ki bo v Beogradu. Po določbah ankarskega spora-

zuma sodi namreč nadaljnja razširitev trojnega sodelovanja v pristojnost zunanjih ministrov treh dežel. Ker je bila enodušnost glede balkanske zveze jasno izražena tako med obiskom predsednika Tita v Turčiji, kakor tudi med njegovim obiskom v Grčiji, lahko dokaj zanesljivo trdimo, da bo bližnji sestanek zunanjih ministrov treh dežel v Beogradu konkretno uresničil to zamisel — zamisel, ki je izraz splošnega razpoloženja narodov Grčije, Turčije in Jugoslavije.

Vzporedno z enodušnim mnenjem glede balkanske zveze ugledni predstavniki Grčije zelo poudarjajo še drugo veliko željo, namreč ustanovitev posvetovalne balkanske skupščine. To bi bila skupščina, v kateri bi bili predstavniki Grčije, Turčije in Jugoslavije, ki bi na posvetovalni podlagi obravnavali vsa vprašanja, zadevajoča naše tri balkanske dežele.

Ni dvoma, da bi imela takšna balkanska posvetovalna skupščina veliko vlogo v nadaljnjem medsebojnem spoznavanju in zbliževanju balkanskih narodov, hkrati pa bi bila konkreten prispevek k razvijanju resničnega evropskega sodelovanja.

Vse naše dosedanje balkansko sodelovanje očitno kaže, da stoji na čvrstih, postenih, doslednih demokratičnih temeljih in da je prav kot takšno zelo važno. Ni dvoma, da bi se naše trojno sodelovanje dvignilo na še višjo raven, če bi uresničili idejo balkanske posvetovalne skupščine, ki so jo sprožili ugledni predstavniki Grčije. To idejo bodo nedvomno podprli vsi balkanski narodi, saj gre za eno izmed konkretnih manifestacij njihove globoke želje in resničnih koristi.

Balkanski narodi teže za neenim izpopolnjevanjem svojega sodelovanja. Posvetovalna skupščina pa je nedvomno ena izmed konkretnih zelo važnih oblik na tej poti.

Jože Smole

Tiskovna konferenca Koče Popoviča

(Nadaljevanje s 1. strani)

razširitve gospodarskega sodelovanja. Koča Popović je odgovoril, da je to logično.

Koča Popović

Več tujih novinarjev je vprašalo, kako Jugoslavija zdaj gleda na vprašanje svoje vključitve v atlantski pakt. Eden izmed njih je to vprašanje formuliral takole: »Ali se bo Jugoslavija po sklenitvi balkanske zveze vključila v atlantski pakt?«

Koča Popović je odgovoril: »Ne.« Drugi novinar je vprašal, ali bi se Jugoslavija vključila v atlantski pakt, če bi jo povabili. Državni tajnik je odgovoril, da je zadeva s povabilom čista hipotetizacija, in ponovil dejstvo, ki ni hipoteza in na katero je že prej opozoril, namreč dejstvo, da se Jugoslavija ne namerava vključiti v atlantski pakt.

Na vprašanje nekega ameriškega novinarja, zakaj se Jugoslavija ne namerava vključiti v atlantski pakt, je Koča Popović odgovoril, da mi menimo, da je v interesu naše splošne politike, da ostanemo zunaj pakta. Nekdo je vprašal, kaj bi Jugoslavija storila, če bi jo napadla kaka druga država, članica atlantskega pakta, ne Grčija in ne Turčija. Popović je ponovil splošno znano dejstvo, da je Jugoslavija zmeraj uveljavljala realistično politiko, da nikoli ni gojila iluzij in nevtalizma, in da nikoli ni menila, da bi bila v Evropi možna nekakšna krajevna vojna.

Glede tako imenovanega avtomatizma balkanske zveze je Koča Popović odgovoril, da bodo to vprašanje konkretno obravnavali med pripravami za sklenitev zveze. Kar se tiče Jugoslavije, se drži načela nedeljivosti miru in potemtakem morajo biti določbe balkanske zveze čim širše, to se pravi takšne, da jamčijo za učinkovit sistem proti sleherni agresiji.

Nekdo je vprašal, ali se bo v vzpostavitvi diplomatskih stikov Grčije z Bolgarijo, Albanijo in Romunijo zmanjšala vloga ankarskega pakta. Popović je odgovoril, da mi menimo, da je normalizacija diplomatskih stikov dobra stvar, da prispeva h koristim miru. Kar se tiče načel, tega vprašanja, je povsem očitno, da ni nobenega razloga, da bi se z vzpostavitvijo diplomatskih stikov Grčije z omenjenimi deželami zmanjšala vloga trojnega balkanskega sodelovanja. Koča Popović je opozoril na konkretno dokaz, ki govore prav nasprotno. Opozoril je na dejstvo, da se je balkanski pakt po vzpostavitvi grško-bolgarskih diplomatskih stikov okreplil.

Na vprašanje, ali je zdaj računati z vzpostavitvijo kakih novih teles razen sveta zunanjih ministrov dežel, je Koča Popović dejal, da je jasno, da bodo v okviru balkanske zveze ustanovljena vsa potrebna telesa in organi.

Nekdo je omenil makedonsko vprašanje in vprašal, kako vpliva to na jugoslovansko-grške odnose. Državni tajnik Koča Popović je odgovoril, da mi menimo, da makedonsko vprašanje ni ovira za pristrane grško-jugoslovanske odnose.

Na vprašanje, kakšno je stališče Jugoslavije nasproti grškim zahtevam glede Cipra, je Popović odgovoril, da se bo postavila Jugoslavija na konkretno stališče, ko se bo seznanila z dokumentacijo grške vlade. Pripomnil je, da je dobro znano splošno stališče Jugoslavije, ki se dosledno drži načela pravice narodov do samoodločbe.

Jože Smole

Pomorska parada v Salaminski ožini

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zagledali smo obise številnih grških bojnih ladij. Parada bo v Salaminski ožini. Na čelu je križarka »Eli«, ki nosi isto ime, kakor križarka, ki so jo 15. avgusta 1940 potopile italijanske bojne ladje. Tedaj se je tudi začela italijansko-grška vojna. Križarka »Eli« je izstrelila 42 strelcev predsedniku Titu in kralju Pavlu v pozdrav. S tem se je začela tudi revija ladjevja grške vojne mornarice. Ladja »Pirpolit« je vozila mimo modernih grških rušilcev, podmornic, minolovcev in ladij-tankerjev. Ladja predsednika Tita in kralja Pavla je napravila potem lok in zaplula mimo nove vrste postrojenih ladij grške vojne mornarice. Spet smo se srečali s križarko »Eli«, na kateri bo nocoj predsednik Tito odpotoval v Solun. Mornarji so spet pozdravljali, vojaška godba na palubi pa je zaigrala jugoslovansko in grško himno. Predsednik Tito in kralj Pavle sta po vojaško pozdravila igranje obeh himen.

Pri vrnitvi, ko smo spet vozili mimo »Galeba« in naših rušilcev, je bilo ponovno slišati pozdrave jugoslov. mornarjev.

Prispeli smo v Pirej. Predsednik Tito in kralj Pavel sta se poslovala od komandanta ladje. Predsednik Tito je podaril komandantu zlato uro s svojim posvetilom. Ko je kraljevska vedeta s kraljem Pavlom in predsednikom Titom bila kakih 200 metrov od ladje »Pirpolit«, se je z ladij razleglo 42 strelcev predsedniku Titu in grškemu kralju Pavlu v pozdrav. Tako je bila zaključena ta velika svečanost, prirejena predsedniku Titu na čast.

Velja Popović

Grška mornarica pozdravlja jugoslovanske goste

Oficirski dom v Atenah

Predsednik Tito odpotoval v Solun

Atene, 5. junija (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je v družbi grškega kralja Pavla zapustil popoldne Atene in s križarko »Eli« odpotoval v Solun. Svečanega slovesa so se udeležili predsednik grške vlade maršal Aleksander Papagos s člani vlade, generaliteta na čelu z načelnikom generalštaba generalom Katrilakisom, kakor tudi mnoge druge ugledne osebnosti.

Pred odhodom sta predsednik Tito in kralj Pavel pregledala častno četo, zatem pa sta se poslovila od uglednih osebnosti.

Na križarko »Eli«, ki ima 15 tisoč ton, so se vkrcali tudi državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović, generalni tajnik predsednika republike dr. Joža Vilfan in ostali člani predsednikovega spremstva, prav tako pa tudi jugoslovanski veleposlanik v Atenah Radoš Jovanović in vojaški ataše polkovnik Radovan Vojvodič ter druge osebnosti, ki predsednika Tita in kralja Pavla spremljajo na poti v Solun.

Po precej nemirnem morju je križarka »Eli« ob 17.45 odpelovala proti Solunu, kamor bo prispela jutri zjutraj okrog osmih.

K potovanju maršala Tita v Grčijo

VIKTOR CAR EMIN

Znano je geslo, s katerim se italijanski iredentisti še zmeraj širokoustajajo: Italijani so velik narod svetovnih koristi in oceanskih potreb!

»La folla, tista množica, ki se, kakor po navadi, zbira okrog teh svojih prerokov, spremlja te njihove izjave z gromovitim odobravanjem: Tako je! Razlegajo se še drugi vzkliki:

Komu Afriko in druge kontinente? Komu svet? A chi il mondo?

Razume se: njim, rimskim signorom! Tako pravijo, kadar zabredejo v politiko najvišje ravni.

Pa tudi ti ljudje imajo nekoliko bolj omejena obzorja, denimo tisti polotok na vzhodu, v zvezi z njim pa še eno geslo: Balkan — Italiji! Tako je tudi treba storiti, pravijo, zahodna balkanska obala, tista dalmatinska, albanska in grška — vse to je en sam sistem pomorskih oporišč za obrambo in napad. Gajda jih opisuje:

»Te globeli in zalivi, vijugasti, široki in globoki, zavarovani s pregrajami otokov, lahko nudijo zavetišče največjim ladjam, najnevarnejšim morskim zasledam, vsem ko je italijanska obala na nasprotni strani peščena, brez pristanišč, izpostavljena nevarnostim tja do Benetk in do Taranta.

Torej — po mnenju italijanskih imperialistov — če hoče biti Italija sposobna za obrambo in napad, mora imeti v rokah vso

zahodno balkansko obalo od Istre do Matapana in še naprej. Da, tudi to! Kaj mar ni držala že v rimskih časih cesta Via Egnatia od obale Jadrana prek Albanije v Solun in iz Soluna v Carigrad? Kdo jo je zgradil? Kdo drug, če ne Rim — pradedova domovina Benita Mussolinija in vseh fašističnih demokrščanskih iredentistov? »La folla, tista množica, ki jo je Einaudi, preden je postal predsednik republike, neusmiljeno ožigosel, kriči:

Hočemo Balkan! Hočemo Egejsko in Crno morje! Tutto il mondo!

To so skušali tudi uresničiti. Dobili so sicer batine, toda to jih ne moti, da ne bi s svojimi velikaškimi skominami rogovili še zdaj. Z njimi pa rogovilijo predvsem tudi njihovi zloglasni voditelji. Kadarkoli se znajdejo za kakšno mizo s svojimi bivšimi in sedanjimi pajdaši, jamejo, zgornji kakor so, z njimi mlati prazno slamo, izsiljujejo, groze, kriče. Zadnje čase imajo polna usta tistega »veta«. V Organizaciji združenih narodov, v kolu, kakopak, tistih »veliki«, kakšne čudeže bi delali s tem svojim »vetom«! Pa tudi brez tega jim ostanejo razne tristranske deklaracije, dvostranske spletke, laži, nove spletke in na povrhu še — Pella s samozanimi »ne-

premagljivimi« divizijami, in tisto večno rožljanje z orožjem ne le proti Jugoslaviji, ker je to že obligatna in nekoliko dolgočasna stvar, marveč tudi proti našim prijateljem Turkom in Grkom. In malo manjka, da jim ne zagroze, kakor je pred nekaj leti zagrozil Mussolini Grčiji:

»Le čakajte, vam že zlomimo hrbtenico!«

In že štejejo bajonete! — pet milijonov, potem šest, sedem, osem... Takšni so vam ti ljudje!

A mi, Balkanci? Predstavniki naših treh dežel? Tudi oni se posvetujejo, sestajajo za prijateljsko mizo in razgovarjajo. V nekem članku, ki je bil v začetku marca 1953, torej neposredno po podpisu sporazuma med Grčijo, Turčijo in Jugoslavijo, objavljen v »Borbi«, sem med drugim zapisal, kar so mi mogrede rečeno vedeli že vsi dobromislilci ljudje na svetu: »V izjavah uglednih predstavnikov Grčije, Turčije in Jugoslavije ni nič izumetničenega in za las pri- vlečenega, nobenih konvencionalnosti in dvoličnosti, nobenih rebusov. Vse jasno, preprosto, brez slehernih meglenih fraz. Zato se je vse razvijalo lahko in vse je

bilo sprejeto tako, kakor prihaja od srca. In ljudstvo je to razumelo. Ko so takrat in pozneje grški in turški ministri potovali po naši deželi, so jih ljudje sprejemali z velikimi simpatijami, z dokazi globokega spoštovanja, s dajali duška pristrani radosti in navdušenju pozdravljali svoje grške in turške prijatelje, svoje, kakor so že takrat govorili, drage zaveznike. Potem pa je sledilo nepozabno potovanje našega maršala v Ankaru. Dobil si vtis, da je bilo to višek vsega. Kmalu pa smo spoznali, da višek šele pride in da ni več daleč. Potovanje našega tovariša predsednika v Grčijo je uvod v to bližnje veliko znamenje, ki bo pritisnilo pečat na skorajšnje podpise naših voditeljev na dokument, s katerim bo balkanski sporazum razširjen v balkansko vojaško zvezo.

V zvezo, ki ne bo ogrožala nikogar, marveč bo samo svarila agresorjem, naj drže svoje umazane prste daleč od naših skupnih meja in naj se nikar ne dotaknejo naše neodvisnosti, niti naše ljubljenosti.

Voditelji naših narodov so že v času tristranske deklaracije vedeli za spletke, ki jih čakajo na tej poti: spletke, intrige, izsiljevanje, grožnje, hrup in krik. Toda kakor da se jih to sploh ne tiče, so smelo in neomajno nadaljevali pot k vzvišenemu cilju.

In razgovori so se nadaljevali v duhu bratskega sporazumevanja. V istem duhu in smislu se nadaljujejo tudi sedanji razgovori v Atenah, slavnem mestu, ki mu dolguje človeštvo, pa tudi mi, mnogi, v mestu, ki v blešku svojih čudovitih zgodovinskih spomenikov s srcem in duhom sprejema našega maršala tovariša Tita. Sprejema ga vzvišeno mesto v nepopisnem znamenju kot gosta Njegovega Veličanstva kralja, kot zvestega zaveznika grškega naroda, kot izkušenega prijatelja lepe grške dežele.

Ponavljajo se nedavni ankarški in bosporški dnevi, tokrat v senci Akropole in drugih znamenitih starin, večno živih prič slave minolosti. Vse to vzbuja upravičen ponos naših narodov, združenih v srčnem bratstvu, objetih v znamenju nezlojmljive odločnosti, v deliriju razburkanega sveta, v znamenju odobravanja zgornjih virov neusahljive zgodovine, kakršni ni para.

In vse se razvija po določnem načrtu, še bolj pa pod dik-tatom neomajne, v dušah zakoreninjene volje.

In tako je napočil trenutek slovesa. »Galeb«, naša lepa ladja, izginja v modrikasti daljini, naš tovariš predsednik pa se vrača z novimi dokazi, da res nismo sami in da se nikoli več ne bo povrnilo tisto mračno leto 1948.

Spominjam se, spominjam pa se bo tudi ta ali oni moj bralec, kako nam je bilo pri srcu nekega večera v tistem mračnem letu, ko je iz beogradskega radia zadonel otožna pesem Vatroslava Lisinskega:

Predivo je prela — djeva [zamišljena] ... od svih ostavljena ... Od svih ostavljena! naša mila domovina [Jugoslavija]! In mi smo se osećali ostavljeni! ... sami ... Neizrecivo bolni in čemerni bili [so oni trenuci trenuci, koji se više vraciti neće! Nikada!]

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

Seš etiopske delegacije Ato Hejvot je odločno zavrnil trditev, da je OZN bila agresor na Koreji, rekoč, da je to huda krivica, storjena OZN.

Hejvot je odklonil severnokorejski predlog o izvolitvi dvostranske vsekorejske komisije, podprl pa predlog južnokorejske delegacije o volitvah pod nadzorstvom OZN.

Washington, 5. junija (Reuter). Italijanski veleposlanik v Washingtonu Alberto Tarchiani je sinoči obiskal zunanjeja ministra ZDA Dulesa. Po 15 minut trajajočem razgovoru je Tarchiani izjavil novinarjem, da sta s Dulesom »izmenjala poglede, včevši tudi razpravo o tržaškem vprašanju«.

Prazna bi bila oglasna deska v Domu tiska, če ne bi bilo Serpasa Tensinga in velikega prometa na ženevskem letališču. Potem bi se ta deska čudno razlikovala od čudovitih prospektov v vseh mogočih barvah, veliko-

V imenu ZDA vodi te razgovore ameriški veleposlanik v Pragi Alex Johnston, ki je hkrati tudi član ameriške delegacije v Ženevi.

Razen zaostalosti — ki pomeni največji problem celotne jugovzhodne Azije — pa je v vzhodnem Pakistanu nerešenih tudi vrsta gospodarskih, socialnih, jezikovnih in drugih vprašanj. Skodljivo in nevarno bi bilo podcenjevati njihov pomen.

Moskva, 5. jun. (Tanjug.) Sovjetsko ministrstvo za kulturo je obodilo na seji kolegija delo pisatelja Zorina »Gost-je«, ki so ga natisnili v reviji »Teater«, uprizorili pa v moskovskem, leningrafskem, smolenskem in drugih gledališčih. Ministrstvo za kulturo je obodilo Zorina, ki ga že dalj časa napadajo v centralnih časnikih, češ da je »spekulantski pisatelj, ki je nekega negativ-

o Tibetu

New Delhi 3. jun. (Tanjug.) Indijska vlada je začela danes izvajati indijsko-kitajsko pogodbo v Tibetu, ki so jo podpisali pred mesecem, ratificirali pa pred štirimi dnevi. Indija bo umaknila v treh mesecih svojih sto vojakov iz Tibeta in izročila pošto brzopjavne naprave.

Če bi takšno pomoč dajali zaostali
deželam odkritosrečno in brez pričo-
vanja političnih ali drugih »protislužb«
— potem bi utegnili podpreti izredne
perspektive. G. Altman

Strom za nacionalno orientacijo Salahom Salehom razgovori o problemih arabskih držav. Salah Salem bo odpotoval jutri v Saudovo Arabijo.

Egiptovski tisk piše, da bodo med temi razgovori obravnavali tudi vprsanje izraelske agresije, stališče Velike Britanije o Suez in zelenici Buraini ter o naporih zahodnih velesil, da bi vključile arabske dežele v vojaško zvezo.

V. Teslić

**Shinwell: Brez Churchilla
si konservativci
ne bodo opomogli**

London, 5. jun. (Tanjug.) Poslanec Emanuel Shinwell, bivši minister za vojsko v laburistični vladi, je danes v

Moskva, 5. jun. (Tanjug.) Sovjetsko ministrstvo za kulturo je obsojlo na soji kolegija delo pisatelja Zorina »Gost-je«, ki so ga natisnili v reviji »Teater«, uprizorili pa v moskovskem, leningrafskem, smolenskem in drugih gledališčih. Ministrstvo za kulturo je obsojlo Zorina, ki ga že dalj časa napadajo v centralnih časnikih, češ da je »spekulantski pisatelj, ki je nekega negativ-

o Tibetu

New Delhi 5. jun. (Tanjug.) Indijska vlada je začela danes izvajati indijsko-kitajsko pogodbo z Tibetu, ki so jo podpisali pred mesecem, ratificirali pa pred štirimi dnevi. Indija bo umaknila v treh mesecih svojih sto vojakov iz Tibeta in izročila pošto brzojavne naprave.

Ko se je dotaknil avstrijsko-nemških odnosov, je Adenauer izrazil zadovoljstvo, da le-ti sedaj »ustrezajo tradicionalnemu prijateljstvu med obema državama«.

Vremenske nezgode v Sloveniji in drugih krajih države

NAD PAŠKIM KOZJAKOM, POHORJEM IN KONJIŠKO GORO SE JE UTRGAL OBLAK

Silno neurje nad celjsko kotlino povzročilo ogromno škodo

Trije potoki: Voglajna, Hudinja in Paka so se v nekaj urah spremenili v grozeče hudournike, Celjska kotlina pa v deroč veletok, ki je odnašal s sabo mostove, skednje, hiše, les, živino — Najhuje so prizadeti kraji Celje, Škofja vas, Vojnik, Šoštanj in Velenje — Škoda gre v težke milijarde, bilo pa je tudi več žrtev — Požrtvovalno reševanje — Predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher obiskal poplavno področje

Celje, 5. junija. Včeraj popoldne so se nagrmadili nad južnim Pohorjem, Konjiško goro in Paškim Kozjakom grozeči oblaki, iz katerih je kmalu začelo liti kakor iz škafa. Sicer plovni potoki so se nenadoma spremenili v grozeče hudournike, ki so se naglo valili proti dolini. Voglajna, Hudinja, Ložnica in drugi potoki so nenadoma prestopili bregove. V Frankolovem, Socki, Vitanju, Dobrni, Velenju in Šoštanju je že v prvih nočnih urah začela voda vdirati v stanovanja. Dež pa je še nenehoma lila. Okoli 7. ure zvečer je v Vojniku voda že ponekod tudi do 3 m visoko preplavila polja in stanovanja ter podirala vse, kar ji je bilo na poti. Vse te ogromne količine vode so se začele stekati proti Celju. Okoli polnoči je bil v Celju splošen alarm. Prostovoljna gasilska četa je bila proti besnenju narave brez moči, zato so morali poklicati na pomoč še vojaštvo. Voda je nenehoma narasla danes do 6. ure zjutraj, ko je bila celjska kotlina dobesedno pod vodo. Tudi na celjskih ulicah je bilo do pol metra in še več vode. Po šesti uri pa je začela voda upadati in proti večeru so se potoki v glavnem zljili v struge.

VELIKO OPUSTOŠENJE

Šele ko je začela voda odtekat, je bilo mogoče oceniti ogromno razdejanje, ki ga je v eni sami noči povzročilo silno neurje. V mnogih ulicah v Celju, do koder je segla voda, leži les, sodi, drva, hlodi, deske, pohištvo, steklenice itd. Po mestu je videti gasilce iz raznih krajev Slovenije, ki so prihiteli na pomoč hudo prizadetim ljudem. Celjski gasilci že od ponoči ne prestanjo črpati vodo iz kleti celjske pošte, kjer so naprave za avtomatsko centralo, ki bi jih skoraj voda zalila. Najhuje sta prizadeta Cret in Zavodna, ki ležita tik ob Voglajni in kjer so tudi samske hišice. Tu so bile zjutraj še nekatere pritične hišice skoraj popolnoma v vodi.

Ker je voda vdrla tako nenadno, so si ljudje povečini rešili le

Voda je podrla ograjo in spremenila dvorišče v ropotarnico naplavin

Za odpravo posledic poplav

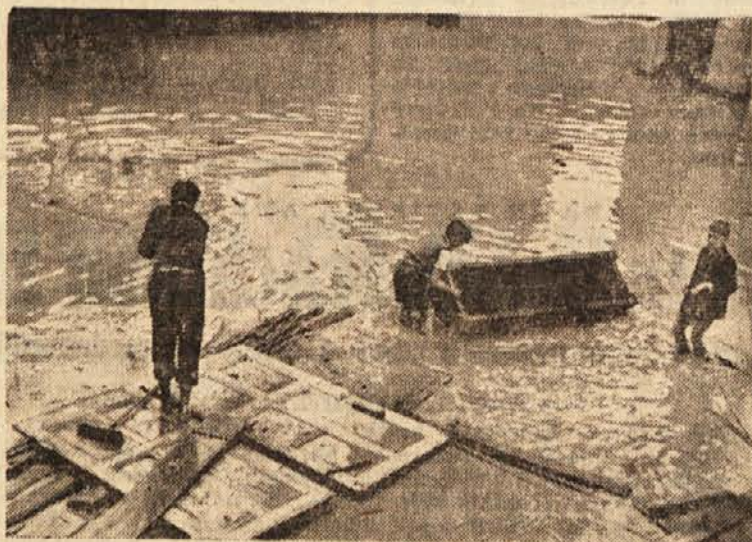
Predsednik okrajnega ljudskega odbora Celje predpisuje po členu 134 točka 13 Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Ur. list LRS, št. 1952) in po pooblastili izvršnega sveta Ljudske skupščine v Ljubljani, s dne 5. junija 1954, sledečo

ODREDBO

o ukrepih za preprečitev in odstranitev najhujših posledic poplav, s dne 5. junija 1954:

- I. Da se prepreči in odstrani najhujše posledice, ki so nastale ali ki se utesnijo zaradi izrednih padavin v območju okrajnega ljudskega odbora Celje v noči od 4. na 5. junij 1954 za promet in za narodno gospodarstvo sploh, se odreja mobilizacija delovne sile, prevoznih sredstev, orodja itd.
- II. Pooblašča se občinski ljudski odbori in ljudski odbori mestnih občin na območju okrajnega ljudskega odbora Celje, da to mobilizacijo na svojem območju izvršijo.
- III. Kdor se mobilizacijskim ukrepom ljudskega odbora ali komisije za izvajanje te odredbe ne pokori, se kaznuje z denarno kaznijo 3000 din.
- IV. Ta odredba velja takoj.
- V. Okrajni ljudski odbor v Celju, dne 5. junija 1954.
- Predsednik okrajnega ljud. odbora Riko Jerman, l. r.

gola življenja. Reševanje pa je bilo oteženo, ker so bili prekinjeni vsi električni vodi in na celnem poplavljenem področju ni bilo luči. Že danes dopoldne so bile znane tudi nekatere žrtve, ki jih je trgala ta naravna katastrofa. V ulici 29. novembra št. 18 je voda zalila hišo podjetja »Beton«, v kateri so izgubili življenje štirje člani družine nekoga delavca tega podjetja. Od vse družine se je rešila samo hčerka. Tudi v Cretu je bilo več človeških žrtev. Skupno cenijo, da je na poplavljenem področju izgubilo življenje 15 oseb, več pa jih pogrešajo. Ker pa je v času, ko to poročamo, del Creta in Zavodne še vedno pod vodo, je verjetno, da je število žrtev večje.

S primitivnimi splavi, sestavljenimi iz desk, so reševali naplavljene predmete

PORUŠENE HIŠE, PODRTI MOSTOVI

Že v Celju in okolici je voda podrla več lesenih barak, veliko huje pa je bilo v Vojniku in Škofji vasi. Tu je voda dobesedno odnesla več hiš, senikov in kozolcev. Gasilskega doma v Vojniku ni več. Tam, kjer je prej stal, so zdaj le še ostanki opeke in betonski temelji.

S kakšno močjo je pridrla voda, je videti tudi na cesti Celje-Vojnik, kjer je strgala debele asfaltna bloke ter jih odnesla daleč hmeljišče.

Na Hudinji so porušeni skoraj vsi mostovi, prav tako pa več mostov na Voglajni, Sušici in Ložnici. Med Storami in Šentjurjem je voda izpodkopala železniško progo tako, da je bil promet ustavljen za dalje časa, prav tako pa na progi Petrovč—Celje.

Škoda gre v težke milijarde. Voda je z debelo nesnago blata pokrila prodajalne in skladišča. Vse tovarne v Celju danes niso obratovale. Posebno hudo so prizadeli Cinkarna, tovarna emajlirane posode in tekstilna tovarna. Samo v Cinkarni sodijo, da ima čez milijardo dinarjev škodo. Sreča je, da niso eksplozivni generatorji, ki so vdrla voda v prostore strojnice v Cinkarni. Potem bi bila škoda še mnogo večja. V skladiščih pri postaji

je voda preplavila več vagonov cementa, v skladišču kmetijskega magazina pa podrla steno in težke kmetijske stroje odvela v strugo. Blizu Tremerja leži na pol v vodi luksuzni avto, ki ga je voda privlekla nekje iz okolice Celja.

Med usedlino, ki jo pušča upadajoča voda, je marsikje videti mrtvo drobnico, prašiče, govedo in dele kmečkih orodij, ki jih je voda odvela s seboj.

Razen škode na pohištvo, porušeni mostovi, cestah in v podjetjih je voda povzročila ogromno škodo tudi kmetijstvu. Ponekod je odnesla z njiv vso plast zemlje, druge pa nanje nanosila opeko in kamenje, tako da sploh ni videti, kje je bila obdelovalna zemlja.

S primitivnimi splavi, sestavljenimi iz desk, so reševali naplavljene predmete

NEURJE POVZROČILO VELIKO ŠKODO TUDI V VELENJU IN ŠOŠTANJU

Tudi v Velenju in Šoštanju in krajih, ki leže ob Paki, je voda ponoči tako nenadoma narasla, da ljudje niso utegnili ničesar rešiti. V Velenju in Šoštanju je bila voda ponekod tudi en meter visoko v hišah. Velika škoda je tudi na gradilišču termoelektrarne v Šoštanju, ki ga je močno prizadela že popla-

va pred dobrim mesecem. Pri vasi Paka je izpod Paškega Kozjaka pridrvel hudournik in odnesel s sabo hišo, v kateri je bilo pet ljudi. V nekem hlevu so našli utopljene Janca Praprotnika, starca 75 let iz Plešivca, ki je hotel v hlevu prenočiti. Silni udor vode pa ga je zalil in zadušil. Pri kmetu Vanušek Ferdu, Kozjek 31, se je v noči od 4. do 5. zaradi deževja odtrgal plaz zemlje ter zasul hišo, v kateri so spali domači. Pri tem je zasul gospodarja, njegovo ženo, dva otroka ter očeta Franceta. Vsi so mrtvi. Dva sinova in stara mati pa so težko poškodovani in prepeljani v bolnišnico. Plaz je zasul tudi živino.

VODA JE ZALILA ROV V RUDNIKU ZABUKOVICA

Sinoči je okoli 9. ure voda nenadoma vdrla v vhod poševnega rova. Nekaj rudarjev se je pravčasno rešilo, dva rudarja pa je voda zalila. Oba sta se sicer lahko zatekla v višje ležeči rov. Ves dan so bile na delu črpalke, da bi rešili zalita tovarna, ki sta se ves čas oglašala s trkanjem po kovinskih cevih. Popoldne so bili prepričani, da jih bodo do večera le rešili. Vdor vode pa bo le oviral kop premoga.

POŽRTVOVALNO REŠEVANJE

Ze ponoči so se gasilci in vojaštvo z vso požrtvovalnostjo lotili reševanja. Politične organizacije in oblastveni organi so bili vso noč na nogah in je v mestu čutili, da je reševanje in urejevanje razmer dobro organizirano. Danes so prišli v Celje še gasilske čete iz mnogih krajev Slovenije, posebne ekipe Ljudske tehnike in Rdečega križa, ki pomagajo poplavljenecem, kolikor morejo.

Predsednik Izvršnega sveta tov. Boris Kraigher in še nekateri drugi funkcionarji so bili že danes dopoldne na licu mesta, se porazgovorili z oblastvenimi organi in se pomenili glede vseh potrebnih ukrepov, da bi čimbolj ublažili posledice hudega neurja.

Gustav Guzej
Karel Makuc

Velika škoda v Šoštanju

Starejši ljudje ne pomnijo tako velike poplave, kot je bila v noči od 4. na 5. t. m. Reka Paka je narasla v 30 minutah preko tri metre nad normalno višino. Poplavila je ceste, bližnje obrate in vdrla pri oknih v stanovanja. Poškodovana je 40 stanovanj, silno močno je rušila mostove, zidane plotove, odnašala les in živino ter v nekatere

trgovinah uničila večje količine živil. Najbolj je prizadeta Tovarna usnja v Šoštanju, kjer je voda vdrla v skladišča in jama z ekstraktom, tako da je za ne-

rih trgovinah uničila večje količine živil. Najbolj je prizadeta Tovarna usnja v Šoštanju, kjer je voda vdrla v skladišča in jama z ekstraktom, tako da je za ne-

Vsem aktivistom Rdečega križa v poplavljenih krajih!

Sprito poplav po zadnjem deževju, ki je ponekod hudo prizadejalo naše prebivalstvo, pozivamo vse osnovne organizacije in člane Rdečega križa, da s polno odgovornostjo organizirajo in nudijo prebivalstvu pomoč. Dalje naj pomagajo zdravstveni službi pri preprečevanju izbruhov nalezljivih bolezni s tem, da opozarjajo prebivalstvo na prekuhanje vode in da preprečujejo uživanje surove zelenjave. Vključujejo naj se tudi v vse socialne akcije, ki jih bodo organizirali ljudski odbori. V krajih, kjer te akcije še niso organizirane, naj aktivisti ne čakajo, temveč naj takoj organizirajo štabe za vsestransko pomoč prebivalstvu.

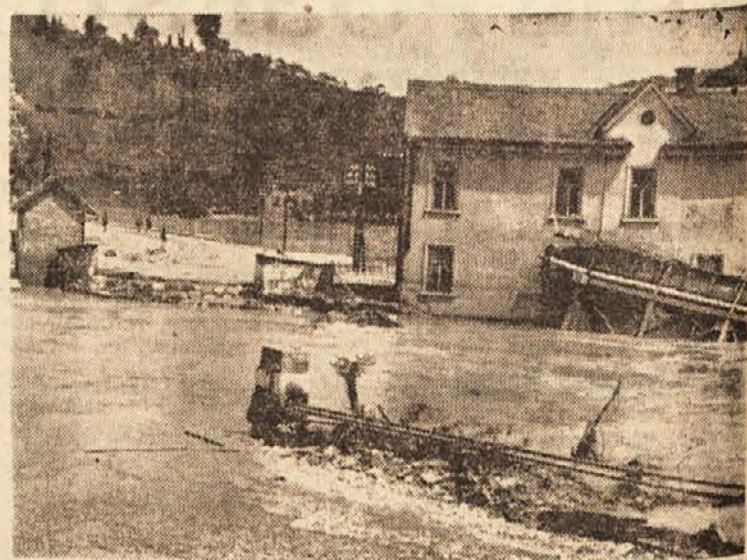
GO RK Slovenije

Pomoč Rdečega križa Slovenije poplavljenim krajem

Ljubljana, 5. jun. Glavni odbor Rdečega križa Slovenije je danes zjutraj začel organizirati pomoč prebivalstvu krajev, ki so poplavljeni. V Celje je poslal 70 zložitljivih postelj, 100 prešitih odej, 140 ruč, precej obleke in 120 kg masla. — V krški kraj pa je odposlal štiri sode mleka v prahu, 10 zabojev masla in pet bal oblačil. Razen tega bo nakazal krškemu okraju tudi denarno pomoč v znesku 100.000 din.

Toča v Mariboru in okolici

Maribor, 5. jun. Med včerajšnjim neurjem nad Mariborom in okolico je padala tudi debela toča, ki je povzročila precejšnjo škodo na njivah in vrtovih. Nastalo škodo so brž izkoristili neprizadeti kmetje in zvišali cene svojim pridelkom. Tako so danes na mariborskem trgu prodajali solato za 10 din dražje, jajca so podražili za 3 din, podražili pa so tudi druge pridelke.

Na cesti Celje—Teharje je voda odnesla betonski most in ga stisnila k hiši ob Voglajni

V ZIDANEM MOSTU OB NÁVALU SAVINJE

Voda je vse odnesla, kar je dosegla les, pohištvo, prašiče, perutnino ...

Zidani most, 5. junija. Silno vodovje, ki ga vso noč valil Savinja proti Savi, se v Zidanem mostu divje odbija ob betonskih opornikih vseh treh mostov. Davi ob sedmih je bila Savinja ob cestnem mostu v Zidanem mostu več kot 4 m nad normalo ter je skoraj že dosegla najvišje točke mostnih obokov. Skozi oboke ves dopoldan kar naprej bruhala razpenjena

Deske, hlode, ostanke skednjev, brzojavne droge, vse je voda nagrmadila ob betonski zid

voda. Do popoldne je v Zidanem mostu upadla Savinja za kakih 30 cm. V dotoku v Zidanem mostu je naval Savinja tako silovit, da je vidno zagostil odtok Save, Sava, ki je ob tolikšnem dotoku Savinje močno narasla in se razlila proti Posavju, je bila danes ob 11. uri dopoldne v Radečah 4,3 m nad normalo.

Davi v zgodnjih jutranjih urah so v Zidanem mostu opazovali, kako je razbesnela Savinja nosila s seboj ogromne količine lesa, drevine in vejčja. Vmes so opazili celo omare in druge kose pohištva, sode, prašiče in perutnino. Na cesti med Zidanim mostom in Celjem je narasla Savinja odnesla tudi celo vrsto železnih sodov, polnih cestnega asfalta. Na obeh bregovih Savinje je že od zgodnjih jutranjih ur polno ljudi, ki lovijo iz razdivjane Savinje les in druge plavajoče predmete.

Naš dopisnik je na železniški postaji v Zidanem mostu zvedel, da se železniški promet, ki je bil ponoči deloma prekinjen, zlasti v Posavju, že spet normalno razvija na progi proti Zagrebu. Na odseku med Sevnico in Brestanico ter še na nekaterih drugih mestih, kjer so hudourniške vode poškodovale ustroj proge, se razvija promet enofino, vendar imajo vlaki zaradi tega le malenkostne zamude. Trenutno na progi proti Zagrebu ni posebnih prometnih ovir. V krajih, ki jim je ponoči grozila poplava, tako v Sevnici, Brestanici in Krškem, je voda do popoldanskih ur že upadla. Še vedno pa so znatne težave v prometu od Zidanega mosta proti Celju in naprej proti Mariboru. Na nekaterih krajih med Zidanim mostom in Celjem je Savinja do enega metra visoko zalila ceste, medtem ko je silovito narasla Voglajna, ki ovira železniški promet proti Mariboru in morajo potniki nadaljevati vožnjo s prestopanjem.

V popoldanskih urah se nad Zasavjem in Posavjem spet zbirajo gosti oblaki, ki grozijo s ponovnimi nalivi.

K.

Huda nev hta tudi v Krškem okraju

Krško, 5. jun. Silovito neurje, ki se je razbesnelo sinoči in divjalo dolgo v noč, je tudi krškemu okraju povzročilo veliko škodo. Pri Dobovi je narasla Sava prestopila bregove in valjala s seboj hlode, sode in druge predmete. Voda, ki se je dobesedno razlila s hribov, je podrla več mostov, ceste pa so ponekod zasute s plazovi. Občutno je prizadeto tudi električno in telefonsko omrežje.

Poplave v okolici Slavonskega Broda

Slavonski Brod, 5. jun. Tudi v Slavoniji je zadnje dni močno deževalo, zlasti v petek zvečer in ponoči. Po nepopolnih podatkih sta najbolj prizadeta Slavonski Brod in okolica, kjer je bilo sinoči več hudih nalivov. Skoraj celo uro je padala tudi ko orehi in lešniki debela toča. V okolici Slavonskega Broda je bilo 113 mm padavin. Črni oblaki so se privlačili iz Bosne in kmalu se je ulila silna ploha. Ze ponoči je voda na petih mestih podrla Lateralni kanal in poplavila del Slavonskega Broda s tovarno vagonov »Djuro Djaković«. Podrla se je ena stanovanjska hiša in več gospodarskih poslopj, več hiš v okolici mesta pa je voda zalila. Človeških žrtev ni bilo, pač pa cenijo

škodo na dobrih 160 milijonov. Računajo, da tovarna »Djuro Djaković« 8 do 14 dni ne bo mogla obratovati, ker mestna elektrarna od sinoči ne obratuje. Tudi del Jelas polja je pod vodo in ogroženih je kakih 150 tisoč orarlov zemlje, ker vode hitro narasajo. Razen tega je nevarnost, da bodo ostala polja več dni pod vodo, ker zaradi pomanjkanja električne energije črpalke ne morejo delati. Seveda bi bila uničena vsa letina. Tudi iz ostalih krajev poročajo, da so napravile poplave veliko škodo. V okolici Vinkovca je poplavljenih več cest in vasi. V vasi Ivankovo je stala voda od 60 do 70 cm visoko. Od 400 hiš je bilo poplavljenih kakih 200.

Pred nastopom mladih

Letošnje uprizoritve Akademije za igralsko umetnost v Ljubljani:
Eugène O'Neill, Jean Bernard Luc, Jean Cocteau

Kakor vsako leto, daje Akademija za igralsko umetnost v Ljubljani tudi letni javni obračun svojega vzgojnega dela: za ponedeljek in torek — 7. in 8. junij — sta napovedani dve predstavi v dramskem gledališču. Obe predstavi bosta po vsej verjetnosti zbudili živahno zanimanje ne le pri stalnih obiskovalcih dramskih predstav in pri ljubiteljih umetniškega nastopa, pač pa tudi pri vseh tistih ljudeh iz raznih področij kulturno-politične dejavnosti, ki posvečajo svojo pozornost sodobni gledališki stvarilnosti.

Letošnji diplomanti dramske igre Jelica Sitarova, Anton Homar, Aleksander Krošl, Anton Terpin in Franek Trefalt so študirali pri predavateljih Vidi Juvanovi in so na javnosti že seznanili z nekaterimi rezultati svojega študija na Akademiji, ko so nastopili na letošnjem študentskem festivalu v Ljubljani — Trefalt pa si je tudi že pridobil svoje občinstvo, bodisi z nekaterimi nastopi v kranjskem gledališču, bodisi z vlogo študenta Sama v filmu »Vesna«. Absolutna režiserska odločba Juro Kisliger in Miró Kralj sta slušatelja izrednega profesorja Slavka Jana in tudi nista več povsem neznana v slovenskih kulturnih krogih: prvega navajajo gledalski lepki že nekaj časa kot režiserkega asistenta v ljubljanski Drami; drugi pa si je pridobil svojo prvo veljavo z režijo komedije angleškega dramatika Ustinova »Strije polkovnika« v celjskem gledališču. Slušatelj režije je tudi Mile Korun, ki se že nekaj časa uveljavlja kot scenograf v naših gledaliških ustanovah in je tudi oskrbel scenografske osnutke za oba večera.

S prvo uprizoritvijo se Akademija oddoljuje spominu nedavno umrlega ameriškega dramatika in Nobelovega nagajenca Eugène O'Neilla (1898—1953), ko obnavlja njegovo razpisano dramo »Strast pod brestom«, ki sta jo

pred leti uprizorili ljubljansko in mariborsko gledališče. Druga uprizoritev je posvečena tako imenovani komorni stvarilnosti. V prvem delu tega večera se bodo gledalci seznanili s petimi miniaturnimi francoskimi pesniki Jeana Cocteauja: to so vituozno zasnovani igralski monolog »Izgubil sem jo«, »Lažnivec«, »Sala v gradu«, »Skozi okno«, »Lepi brezbržnež«. Drugi del tega večera izpolnjuje učinkovita psihološka študija Jeana Bernarda Luca »Poslednja noč«, obširna enodejanka, ki s svojo dramaturško dognanostjo prav tako izpričuje nenavadno artistsko spretnost sodobne francoske drama-

izkušnja, da nudijo vsem sodelavcem v gledališkem kolektivu mnogotere možnosti tako za intenzivno skupno igranje kakor tudi za učinkovite individualne kreacije.

Ob tej priložnosti uveljavljajo vzgojitelji na Akademiji znova svoje publicistično delo: obe uprizoritvi komentira Gledalski list, že deveti po številu, opremljen tudi z ilustrativnim materialom. O pedagoških vprašanjih Akademije razpravlja dr. France Koblar v svojem sestavku »Pogovor z mladimi igralci«, o ameriški dramatik dr. Vladimir Kralj v razpravi »Eugène O'Neill: »Strast pod brestom«, o avtorju »Monologov

Mirjana Mihač: V kavarni

tike. Dela vseh treh avtorjev, med katerimi sta Cocteau in Luc prvič uprizorjena v Jugoslaviji, so zelo zahtevna v igralskem in režiserskem pogledu, vendar so pisana z globoko človeško prizadevanostjo, z živo dramaturško invencijo in s tako odrsko

pa ing. Filip Kumbatovič (Filip Kallan) v portretu študija »Primer Jeana Cocteauja«. Zadnje tretjino gledališkega lista izpolnjujeta dva informativna prispevka. Prvi prispevek je napisal absolvent akademije in dramaturg celjskega gledališča Ljotz Filipič o uspehu drugega gostovanja študentov Akademije na znanem mednarodnem festivalu univerzitetnih gledaliških študijev v Erlangenu. Ob tem sestavku, ki obnavlja sodbe nemških listov o zmagovitosti nastupa slovenskih akademikov pred mednarodno javnostjo, objavlja vodstvo Akademije tudi celotni spored vseh internih in poljavnih študijskih produkcij leta 1953/54 za vse semestre dramske igre kot viden dokaz za vztrajno in temeljito študijsko delo, ki se od vsega začetka odlikuje z mlado kulturno instancijo, ilustrativni material spremlja posamezne sestavke, kot grafično posebnost pa je omeniti originalno perorisbo Jeana Cocteauja na ovitku te publikacije, ki upodablja v subtilnem rokopisu podoba Orfeja.

Izmenjava študentov z Indijo

Izmenjava študentov med Jugoslavijo in Indijo vse bolj postaja način stalnih kulturnih zvez med obema državama. V kratkem odide skupina 10 naših študentov v Indijo s stipendijami indijske vlade. Kot stipendisti naše vlade pride avgusta k nam 10 študentov iz Indije. Študirali bodo ali se bodo specializirali za hidrogeologijo, oceanografijo, astrofiziko, fizikalno kemijo, arhitekturo in likovno umetnost.

Kulturne beležke

Obsežen katalog nemških radijskih oddaj, ki ga je pripravila Akademija za igralsko umetnost, je prispel v Ljubljano. V katalogu so našli vse oddaje, ki so bile predvajane v letu 1953/54. Katalog je sestavljen iz dveh delov: prvi del vsebuje seznam oddaj, drugi del pa vsebuje opise oddaj. Katalog je zelo obsežen in vsebuje veliko zanimivih podatkov o nemški radijski produkciji.

Popolnoma ohranjeno truplo dvajsetletne deklice, verjetno Quechua princeza, ki je bila pokopana pred 500 leti, so našli v nekem gorskem svetišču v Andih nedaleč od Santiaga v Čilu. Grob je ležal v višini 5000 m.

Dela naših grafikov v Indiji

Na drugi mednarodni razstavi sodobne umetnosti, ki je bila prirejena na tani in letos v Indiji, je s svojimi deli sodelovalo tudi 16 jugoslovanskih avtorjev grafikov. Razstava je bila najprej odprta maja lani v New Delhiju, nato pa v Kalkuti, Patni, Bombaju, Hajdarabadu in v začetku leta 1954 v Kanpuru. Med del naših grafikov je vzbujala največjo pozornost »Kmečka avatba« Toneta Kralja in grafika »Po kopanju« Mihaila Petrova.

Zanimiva, dobra knjiga, ki pa je ne gre jemati v roke zato, da bi se ob njej oddihli.

Morda bodo bralecem Pogovorov prišli prav trije nasveti.

Najprej: v Vittorinijevi knjigi nikar ne iskati zgodbe, kakršne smo navajali iz tradicionalnih romanov. Fabule Pogovorov ne poznajo. V resnici so samo pogovori. Pogovori s Sicilijanci na ladji, v vlaknu in hribovski vasi. Z vsakterimi ljudmi: z možem in ženo, ki se vračata z dela na oranžnih nasadih, z režiserskim agentom, s korenjaškim Lombardom, ki nenehno razmišlja o nekilih novih dolžnostih, z materjo — odporno, kljubovalno ženo železniškega čuvaja, z vasačmi, ki jih taretta jetika in marljara, s skrivnostnim brusarjem, suknjarjem in krčmarjem, z mrtvim bratom in konec koncev z brnastim kipom Zmaga na vaškem pokopališču. Razgovorja se Sicilijanci, ki dela v tiskarni v severni Italiji, pa se je za tri dni in tri noči vrnil domov. Neke zimo, ko ves čas pada dež, se je tistežna črkostava al karkoli je že bil polotil težak obup nad izgubljenim človeškim rodom — obup, ki se je stopnjeval do vdanega brezmejnega mira. Čudni, nenavadni so njegovi pogovori. Vsakdanja resničnost takšnih ne pozna. Resnično izgovorjena beseda sproži v sobesedniku neizgovorjeno misel; stvarna podoba izvabi iz podzavesti niz dolej nepoznatih pojmov in predstav. Le-te se razrastejo tudi do sanjskih prividov. In vse to — stvarno in sanjsko, zunanje in notranje, izgovorjene besede in prižgane misli, resnične in zasluhtene podobe — se

Elio Vittorini: POGOVORI NA SICILIJU

stavlja pogovore. Ti pogovori se pleto o vsakterih rečeh; od najbolj vsakdanjih — jedi, bolezni in opravkov — do skrajno pomenljivih — o smislu življenja in smrti ter o človekovem bistvu. Iz teh pogovorov vstaja podoba siciliske zemlje in njenih ljudi. Neprisiljeno, skoraj nezaznavno. Toda vsak pogovor, sleherni mimobežna podoba je nov mozaični delček. Slednjič se ti zdi, da si prepoznal Sicilijo podolž in potez in se pogovarjal z vsemi njenimi ljudmi. Veliko si zvedel o njihovi revščini: delavci z oranžnih nasadov plačujejo gospodar s pomarančami, katerih nihče ne kupi in je zato preklet sleherni grizljavi žlahtnega sodeža; vasačane v gorskih vaseh pobira jetika in izmognava malarija; bolniki ležijo v temi, brez belih in postrežbo. Dobroba si spoznal njihov sestav — kakšna močjovalna je glede tega pogovora o splošnočloveških rečeh. Globlji smisel teh pogovorov je pravzaprav iskanje pravega človekovega bistva in razmišljanje o pomembnih človeških rečeh. Koliko pove o človeku zgodba matere, ki je vse življenje samotarila v železniških čuvajnicah, rodila možu otroke in pri tem vendarle doživela pretresljivo ljubezen z nekim popotnim rudarjem. Kako široko človeško je zastavljen očetov lik; tragika tega

v zakotni čuvajnici pozabljenega bohema in slabica, ki je na stara leta hotel ubežati zadušljivi vsakdanjosti, pa se je moral vrniti nazaj, je sleč vseskozi prepletena s rahlo pliščevimi ironijami, toda zato ni nič manj pretresljiva in človeško pomembna. Domala ob sleherni podobi in besedi stoji vprašaj: kaj je človeško in kaj nečloveško? Plisec dostikrat na to ne odgovarja naravnost. Odgovor prepušča bralec. Ta bo vendarle lahko izuščil bistvo človeškega in nečloveškega. Toda zato knjigo ne bo smel brati površno. Za besedni bo moral iskati njihov globlji pomen in globlje resnice. V nekem smislu je knjiga pravzaprav pogovor z bralecem. Kdor jo bo razumel tako, bo v njej našel mnogo vzpodbud za osveščanje svoje človečnosti.

Drugič: o Pogovorih na Siciliji je treba vedeti, da jih je Elio Vittorini napisal v fašistični eri. Bralec bo znal proti koncu knjige našel nekaj mest, ki so fantazijsko skrajno drzno zastavljena in tolikanj v nasprotju s stvarnostjo in logiko, da mu bodo morda ostala temna in nerazumljiva. To je v prvi vrsti prizor srečanja s čudnim brusarjem, ki toži, da nikjer ni več nožev in škarij, nadalje prizori v gostini z razgovorom o krivici nad človeškim rodom, pošastni privid mrtvega vojaka in razgovor z njim na vaškem pokopališču, omotična vizija pred kipom Zmaga, pa tudi nekaj krajših mest mrtvim bratom in brnastu ženo, v

katerem obsoja pošiljanje ljudi v klavne za nitevne namene — bi pravzaprav zgrešil jedro Pogovorov. Kajti velik del nečloveškega je zapodeno ravno v fašizmu. Plisec fašizma ne obsoja zgolj zaradi zunanjih zablod, pač pa v prvi vrsti zaradi njegovega nečloveškega, dočela amoralnega bistva. Čeprav je ost obsojen zaradi vsiljene alegorije bolj krhka, kot bi lahko bila sleč, in čeprav motna mesta precej otežujejo razgled nad celotno knjigo, so vizije vendarle čudoviti umetniški odlomki, kakršnih ne najdeš veliko v literaturi.

In na koncu še tole: ob prebiranju Pogovorov je treba vsaj nekoliko poznati Elio Vittorinija in posebnosti njegovega pisanja. Vittorini sodi med najvidnejše sodobne italijanske pisce napredne smeri in je v Evropi morda bolj kot po samih delih poznan zaradi svoje teorije o novem romanu. Pred vojno je veliko prevajal sodobne ameriške avtorje — Hemingwaya, Faulknerja in Sarayana. Njegov vpliv — zlasti poslednjega — ni težko zaslediti v Vittorinijevih delih. Kljub izrazitim skupnim potezom pa pozna Vittorinijevo pisanje dve simpatični posebnosti. V prvi vrsti je trdnost zaslano v konkretni resničnosti časa in prostora in krepke odgovarjanje na družbeno pomembna vprašanja. Notranja resničnost, do katere se je včasih preko zamotanih asociacij, ekskur-

TEDEN JUGOSLOVANSKE GLASBE NA DUNAJU

Misel, da bi v pogojih, ki jih nudijo dobri sosedni odnosi med obema državama, začeli sistematično spoznavati tudi kulturo in umetnost, je doživela na področju glasbe pomembno in nenavadno koristno manifestacijo. Koncertom avstrijske sodobne glasbe in razstavam avstrijskih glasbenih izdaj, ki so bile v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, so v drugi polovici maja sledili koncerti jugoslovanske glasbe na Dunaju in Grazu kakor tudi razstave jugoslovanskih glasbenih izdaj po teh dveh mestih. Teden jugoslovanske glasbe na Dunaju — dva simfonijska koncerta, dva solistična in en komorni koncert — predstavljajo edinstveno manifestacijo jugoslovanske glasbe v svetovnem glasbenem središču. Možnost, da pred kritičnim dunajskim občinstvom pokazemo presek skozi sodobno jugoslovansko glasbeno ustvarjanje in naše izvajalne možnosti, je bila za nas pomembna, tako kar se tiče propagande, kakor tudi po tem, da so

nam ti koncerti prinesli koristne izkušnje. Odlični orkester dunajskih simfonikov in izreden komorni ansambl, godalni kvartet Glasbenega združenja, ki so izvajali našo simfonično in komorno glasbo, so nudili polno mero svojih visokokvalitetnih izvajalnih možnosti, da bi naša dela pred dunajskim občinstvom prikazali kar najbolje. Krešimir Baranović in Milan Horvat kot dirigenta, Anita Mezetova, Vladimir Ružičak, Miroslav Cangalović, Marjan Lipovšek, Zdenko Marasović in Branko Pajević kot solisti so dostojno reprezentirali našo izvajalno umetnost in bili avtoritativni tolmači glasbe svojih tovarišev komponistov.

Dunajsko in graško občinstvo je v lepem številu obiskalo naše koncerte in sprejelo našo glasbo z občutnim zanimanjem in zelo prijazno. Glasbena kritika v obeh mestih je našim koncertom posvetila veliko pozornost. O njih so mnogo pisali in z očitno pozitivno. Uradni avstrijski

Ernst Kolbom in njegovimi pomočniki, kakor tudi predsednik dunajske občine Ljonaš so bili nenavadno ljubezni gostitelji, prav tako ni izostala prijazna pozornost cele vrste glasbenih organizacij in ustanov.

Jugoslovanski skladatelji in glasbeni umetniki so se iz prijateljske Avstrije vrnili prežeti z željo, da zveže s predstavniki avstrijskega glasbenega življenja, pri čemer vpoštevajo marca v Jugoslaviji in poglabljene nekaj mesecev pozneje v Avstriji, nadaljujejo v korist glasbene kulture obeh držav.

Mihailo Vukdragović

Revija sodobnih in domačih filmov v Puli

Od 24. do 30. junija bo v puljski areni revija domačih filmov — prva take vrste v naši državi. Na reviji bodo sodelovala vaa jugoslovanska filmska proizvodna podjetja z najboljšimi umetniškimi in dokumentarnimi filmi. Razen predstavnikov proizvodnih filmskih podjetij se bodo na reviji pojavili pred občinstvom scenaristi, režiserji in igralci glavnih vlog. Gledalcom bodo razdelili posebne anketne liste, na katerih bodo ocenjevali filme. Vsak večer bodo predvajali po en umetniški in dva dokumentarna filma. Zagotovljeno je 5000 sedežev in okoli 2000 stojšč pri vsaki predstavi.

Remek dela dunajskega muzeja bomo videli

Z Avstrijo smo se dogovorili, da bo prihodnje leto v naši državi prirejena razstava remek del starih mojstrov iz dunajskega umetniškega muzeja. V zamenjavo bo na Dunaju oktobra letos prirejena razstava jugoslovanskih srednjeveških fresk.

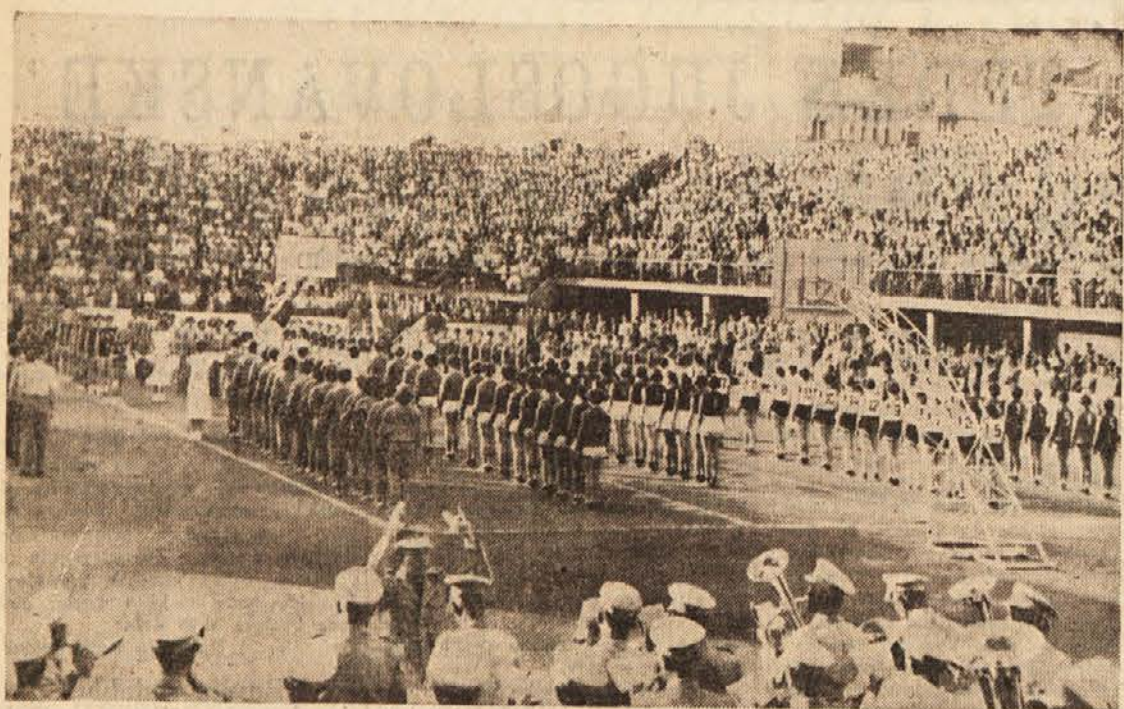
Skladatelj Josip Slavenski v Izraelu

Festivala mednarodnega društva za sodobno glasbo v Haifi, ki se je začel 30. maja in traja do 10. junija, se je kot predstavnik jugoslovanskih glasbenih umetnikov udeležil skladatelj Josip Slavenski. V okviru festivalnega programa bodo izvajali dela iz 17 držav.

Herman Pečarič: Kopalci (v ozadju Porč)

resnične in zasluhtene podobe — se

SLOVESEN ZAČETEK evropskega prvenstva žensk v košarki

EVROPSKO PRVENSTVO ŽENSK V KOŠARKI

Jugoslavija prvi finalist?

Jugoslavija : Zahodna Nemčija 69:14 (32:8)

Prva tekma je prinesla našim reprezentantkam tudi prvi uspeh. Košarkarice Zah. Nemčije so porazile s 55 koši razlike — 69:14. Z zmago nad njimi si je naša ekipa dejansko zagotovila mesto med šestorico finalistov prvenstva.

Najboljša naša igralka je bila Krstičeva. Ves čas je bila neumorna v obrambi in v napadu. Razen nje so se izkazale Borčeva, Zokovičeva in Geceva. Nemke so se pošteno borile. Zlasti slabo jim je šlo od rok streljanje na koš.

Francija : Avstrija 92:21 (41:14)

Že v prvi sekundi igre prve tekme na prvenstvu med Francijo in Avstrijo je bilo jasno, da se Avstrijkanke ne bo posrečilo preprečiti visok

prostitih metov so prinesli Italijankam zaslužen in bleščečo zmago v izredno dinamični in dramatični borbi.

Bolgarija : Danska 69:34 (38:18)
Jugoslavija : SZ 21:20
»prvi polčas«

Cepprav so Italijanke vodile že v prvih minutah, so se kmalu morale boriti za izenačenje. Potem pa je odločila taktika. Madžarske so igrale z bliskovitimi protinapadi. Tako so Madžarske vodile skoraj do konca tekme. V zadnjih dveh minutah pa je prišlo do dramatičnega preobrata. Italijanke so s svojo veliko borbenostjo zmagale v zadnjem hipu.

Med zmagovalkami so bile najboljše Franchina, Donda in Ronchetti, pri Madžarkah pa Szabo in Matay.

Madžarska : Avstrija 69:34 (38:18)

Beograd, 5. jun. Glbena in tehnično boljša ekipa Madžarske je zlahka premagala avstrijsko reprezentanco z 69:34 (38:18).

Vzrok poraza Avstrijk je slaba fizična kondicija in gladek parket v teniški dvorani na Beštajnici. Kjer so tekmo zaradi dežja odigrali. Sodili sta Erofejeva (SZ) in Ivanov (Bolgarija).

V sredo Wiener Sportclub: reprezentanca Jugoslavije

Ljubljana, 5. junija. V sredo, 9. junija bo gostovalo v Ljubljani nogometno moštvo Wiener Sport Club z Dunaja. Dunajčani so člani I. zvezne avstrijske lige. V Ljubljani bodo nastopili kot sparring partner proti reprezentanci Jugoslavije. Tekma bo na stadionu v Šiški ob 17. uri.

Beograd, 5. junija. Na današnjem sestanku disciplinskega sodišča NZJ so sklenili, da igralca Perovića (Budućnost) suspendirajo. Zagovarjati se bo moral, ker je napadel na tekmi Budućnost — Lovćen nasprotnega

v četrtfinalu na mednarodnem turnirju v Berlinu. Prvi je premagal v osminki finala Bartoletta (Nemčija) v treh nizih 6:1, 3:6, 6:4, drugi pa Petersa (Nemčija) v dveh nizih 6:3, 6:3.

Velik Santijev uspeh

Ameriški atlet Santi je pretekel v Comptonu (ZDA) eno miljo v času 4:00,6, kar je samo 1,2 sekunde slabše od svetovnega rekorda Angleža Bannistera.

Predprodaja vstopnic za Republikanski zlet Partizan Slovenije je v trgovini Slovenija-Sport in v vseh ljubljanskih telesnovzgojnih društvih Partizan.

igralca. Disciplinsko sodišče je suspendiralo tudi Rajka Grčevića (Lokomotiva) in Svetozara Juršića (Partizan), ki sta prestopila k Odradu. Disciplinsko sodišče je kaznovalo tudi Franja Husinca, člana uprave zagrebške Lokomotive. Letu tri leta ne bo smel vsiti funkcij v vseh nogometnih organizacijah. Igralec Sarajeva Ferhatović poudarja letošnje bo smel igrati, ker je sprejel dštar in pristal na drugo ugodnost, ki mu jih je ponujal Franjo Husinec. Husinecova kazen preteče 5. junija 1957.

(Od posebnega dopisnika »Borbes«)

Pod vodstvom »strička Gustava« (Gustava Szebesza), pomočnika madžarskega ministra za šport in trenerja titule Mandija, ki mu pomaga še pet trenerjev — trenirajo madžarski nogometaši v Soleru. Tu je klasično švicarsko mestec s starimi hišami, katoliško cerkvijo v središču in trdnjavo iz minulega stoletja.

Brazilske fotoreporterje in novinarje dobesedno oblegajo madžarske nogometaše in slikajo slikeri njihovih gil. »Najstrašnejša ekipa na svetu« trenirajo marljivo in vsak dan. Njihov krilec Bozisk trenerja nekega madžarskega podčelana Belo Karpatica, ki bo kmalu nastopil v reprezentanci. Skušas pred Brazilci žonglira z žogo. Napadalec Hudekruki vadija dolge pasove, kakor tudi Palotás, Budai in Puskas.

BRAZILCI TRENIRAJO

Brazilci reprezentanca trenirajo pod vodstvom slavnega Alfreda Moreira, ki ima neomejeno oblast in velik ugled med brazilskimi nogometaši. Predvsem imajo Brazilci izredno fizično kondicijo. Stanujejo v šoli za telesno vzgojo v Makolinu.

GUSTAV SZEBSZI O SVOJI REPREZENTANCI IN NASPROTNIKIH

Nek švicarski novinar se je razgovarjal z vodjo madžarske reprezentance Gustavom Szebeszom, starim 48 let, ki še vedno čisto trenira z igralci svoje ekipe. Szebeszi je odgovoril na več vprašanj. Eno izmed teh so je zanašalo na mnene vodje madžarske ekipe o tekmah z Anglijo. »Tekma v Londonu je bila težja, kot tista v Budimpešti. Angležev, tedaj še nismo poznali. Še vedno so odlični igralci, ki znajo obvladati žogo, streljati iz vsakega položaja, pač pa je njihov način igre zastarel. To morajo upoštevati, če žele spet dobiti svoje mesto na svetovni lestvici — za to pa imajo sposobnosti.«

Zakaj je »Flamengo« zmagal v Budimpešti? »Igralci, ki so nastopili proti brazilskemu moštvo »Flamengo«, se pravi igralci bivšega »Ferenx Varosza« so fantje brez mednarodnih izkušenj. Postal so nervozni v igri s hitrimi in odličnimi nogometaši iz Rla.« Kateri vaši nasprotniki so najnevarnejši? »Predvsem Južno Amerikanci, zlasti Brazilci. Kar se tiče Evropejcev, mislim predvsem na Nemce, Jugoslo-

Danes v Kamniku okrajni zlet telovadcev Ljubljane in okolice

NASTOP SE BO ZAČEL OB 15. URI

Danes bo v Kamniku I. okrajni zlet telesnovzgojnih društev Partizan Ljubljane in okolice. Razen republiškega zleta, ki bo prihodnje nedeljo, bo to ena izmed največjih letošnjih prireditev telesnovzgojnih organizacij Partizan Slovenije. Na današnjem zletu v Kamniku bo sodelovalo nad 2500 pionirjev, pionirsk, mladincev in mladink. Nastopili pa bodo tudi člani in članice ter 250 telovadcev JLA. Hkrati z velikim zletom bodo Kamničani praznovali 50-letnico telovadnega društva v Kamniku.

Posebno slovesno bodo proslavili tudi 43-letnico, odkar je v Kamniku telovadil v tamkajšnjem Sokolu maršal Tito.

Kamnik čaka telovadce in gledalce ter jim kliče: Dobrodošli!

Današnji športni program

LJUBLJANA
Ob 9: v poštni direkciji šahovski dvoboj reprezentanc Švice in Jugoslavije; ob 11: prvenstvena tekma hrvatsko-slovenske lige Sloboda — ZNK Ljubljana; ob 9: I. kolo II. zvezne atletske lige AK Ljubljana — Zeleničar (Mrb). Stadion v Šiški; ob 15.15: nogometna tekma PTT reprezentance Švice in Jugoslavije; ob 17: trening tekma na stadionu Zeleničarja v Šiški, državna reprezentanca — reprezentanca mesta Ljubljane; ob 15.30: I. kolo I. zvezne atletske lige Dinamo — Odrad (moški) in Mladost — Odrad (ženske). Stadion Odrada; ob 15.30: v bazenu v Vevah mednarodni dvoboj plavalcev Ilirija — Waoker (Burghausen); ob 9: Skupščina Smučarske zveze Slovenije.

MARIBOR
Ob 9: na stadionu ob Tržaški cesti tekma zvezne odbojarske lige OK Ljubljana — Zeleničar (Mrb); ob 19: ob Tržaški cesti prvenstvena tekma slovenske lige Kovinar (S) — Zeleničar.

KAMNIK
Ob 15: prvi okrajni zlet TVD Partizan Ljubljana-okolice.

JESENICE
Ob 15: na igrišču pod Močakljo nastop TVD Partizan radovljanskega okraja.

II. LIGA (XVII. KOLO)
Branik — Napredak, Šibenik — Velež, Zagreb — Budućnost, Lovćen — Zeleničar, Mašva — Borac.

HRVATSKO-SLOVENSKA LIGA
Ljubljana — Slododa, Korotan — Metalac, Kvarner — Borovo, Tekstilac — Segesta.

SLOVENSKA LIGA
Jesenice — Zeleničar (G), Postojna — Krim, Aurora — Slovan, Piran — Domžale, Branik — Odrad, B. Proletarec — Rudar (V), Rudar (T) — Subotica, Aluminij — Nafta, Drava — Celje, Zeleničar (M) — Kovinar (S).

Trening brazilske reprezentance
Zürich, 5. junija. V prvi trening tekmi po prihodu v Švico je brazilska B nogometna reprezentanca premagala takojimenovalno A reprezentanco z rezultatom 5:3 (3:1). Po treningu tekmi je Moreira izjavil, da je zadovoljen s formo svojih igralcev. Po njegovem mnenju so se brazilski reprezentanti že navadili na evropsko podnebje.

ODOBJKA
OZK Ljubljana : Branik 3:2 (15:15:12, 4:15, 6:15, 15:13).

RAZGOVORI PRED SVETOVNIM PRVENSTVOM V NOGOMETU

Madžari se najbolj boje Brazilcev

(Od posebnega dopisnika »Borbes«)

Pod vodstvom »strička Gustava« (Gustava Szebesza), pomočnika madžarskega ministra za šport in trenerja titule Mandija, ki mu pomaga še pet trenerjev — trenirajo madžarski nogometaši v Soleru. Tu je klasično švicarsko mestec s starimi hišami, katoliško cerkvijo v središču in trdnjavo iz minulega stoletja.

Brazilske fotoreporterje in novinarje dobesedno oblegajo madžarske nogometaše in slikajo slikeri njihovih gil. »Najstrašnejša ekipa na svetu« trenirajo marljivo in vsak dan. Njihov krilec Bozisk trenerja nekega madžarskega podčelana Belo Karpatica, ki bo kmalu nastopil v reprezentanci. Skušas pred Brazilci žonglira z žogo. Napadalec Hudekruki vadija dolge pasove, kakor tudi Palotás, Budai in Puskas.

BRAZILCI TRENIRAJO

Brazilci reprezentanca trenirajo pod vodstvom slavnega Alfreda Moreira, ki ima neomejeno oblast in velik ugled med brazilskimi nogometaši. Predvsem imajo Brazilci izredno fizično kondicijo. Stanujejo v šoli za telesno vzgojo v Makolinu.

GUSTAV SZEBSZI O SVOJI REPREZENTANCI IN NASPROTNIKIH

Nek švicarski novinar se je razgovarjal z vodjo madžarske reprezentance Gustavom Szebeszom, starim 48 let, ki še vedno čisto trenira z igralci svoje ekipe. Szebeszi je odgovoril na več vprašanj. Eno izmed teh so je zanašalo na mnene vodje madžarske ekipe o tekmah z Anglijo. »Tekma v Londonu je bila težja, kot tista v Budimpešti. Angležev, tedaj še nismo poznali. Še vedno so odlični igralci, ki znajo obvladati žogo, streljati iz vsakega položaja, pač pa je njihov način igre zastarel. To morajo upoštevati, če žele spet dobiti svoje mesto na svetovni lestvici — za to pa imajo sposobnosti.«

Zakaj je »Flamengo« zmagal v Budimpešti? »Igralci, ki so nastopili proti brazilskemu moštvo »Flamengo«, se pravi igralci bivšega »Ferenx Varosza« so fantje brez mednarodnih izkušenj. Postal so nervozni v igri s hitrimi in odličnimi nogometaši iz Rla.« Kateri vaši nasprotniki so najnevarnejši? »Predvsem Južno Amerikanci, zlasti Brazilci. Kar se tiče Evropejcev, mislim predvsem na Nemce, Jugoslo-

vane in Čehoslovake, ki so v zadnjem času močno napredovali.«

Kaj mislite o sistemih igre? »Mi uveljavljamo W sistem, toda naši igralci poznajo vse sisteme in metode, to pa je potrebno za tako veliko tekmovalstvo, kot je svetovno prvenstvo.«

Kako trenirate? »Naš sistem treniranja se razlikuje od ostalih ekip. Mi se ravnamo po novem sovjetskem sistemu. Ukvarjamo se z atletiko, telovadbo in drugimi športi.«

Glavne značilnosti ekipe? »Dve glavni značilnosti sta: kolikiten duh naše ekipe in smisel za odkrivanje oziroma stalno iskanje proste poti.«

ANGLEŽI DOLOČILI SVOJE NOGOMETNE REPREZENTANTE

Ali bo Merrick še vratar?

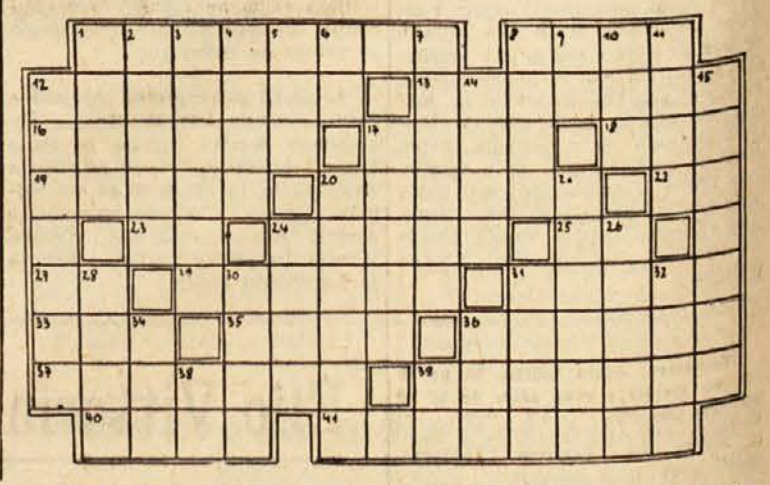
(Od stalnega dopisnika »Borbes«)

Angleška nogometna zveza je objavila večeraj imena sedemdesetih nogometašev, ki bodo 14. junija odstopili na svetovno prvenstvo v Švico. Za barve angleškega nogometa se bodo na svetovnem prvenstvu borili: vratarji: Burgin in Merrick, branilci: Byrnes, Green, Stenforth, krilci: Dickinson, McGarry, Owen, Wright, napadalec: Broad, Finney, Lofthouse, Matthews, Mullen, Quixall, Taylor, Wilshaw. Med angleškimi reprezentanti ni treh napadalcev, ki so nastopili v tekmi proti Madžarski, in sicer: Jezzard, Sewell in Harris. Angleški napad bo, kakor sodelje v Londonu, nastopil v Švici v naslednji postavi: Matthews, Broadie, Lofthouse, Taylor, Finney.

V obrambi angleške reprezentance ni pričakovati večjih sprememb. Vprašanje je še, ali bo nastopil do-

Križanka

1. Listno zelenilo 8. Kazalni zametek. 12. Neresnične. 13. Vljudni. 16. Ljubkovan. 17. Sorodnik. 18. Predlogi. 19. Potrpa. 20. Vrsta blaga. 22. Veznik. 23. Mene. 24. Molite (Lat.). 25. Površinska mera. 27. Najvišja karta. 29. Sle. poženja. 31. Ptič. 33. Osebnai zaimek (sklanjan). 35. Sorodniki. 36. Prebivalce Krole. 37. Računa na kaj. 39. Center. 40. Grški baje-slovni junak 41. Figura. 42. spaka. Navpično: 1. Halogen. 2. Ne govorim resnice. 3. Nemaren. 4. Zgodati

VESTI IN DOGODKI

Petrovič in Panič odstopila

Pariz, 5. junija. Današnji pariški tisk poroča, da sta dva jugoslovanska tekmovalca Petrovič in Panič odstopila večeraj v kolesarski amaterski dirki »Po francoskih cestah« (Route de France). Imena ostalih naših tekmovalcev niso na seznamu 50 najboljših.

V drugi etapi je zmagal Francoz Marcel Tomas.

Laszlo in Plečević v Berlinu

Jugoslovanska teniška, igralca Laszlo in Plečević sta se uvrstila

»Lahko ti dam še svojo odejo, Otto,« sem dejal.

»Ne, ni treba, saj me ne zebe.«

»Imeniten dečko, ta Jaffe, mar ne?«

»Imeniten. Mož na svojem mestu, mislim.«

»Gotovo.«

Zdravil sem se iz nemirnega polsna. Zunaj je bilo vse sivo in hladno. Köster je bil že zburjen. »Kaj nisi spal, Otto?«

»Pač.«

Zlezel sem iz avtomobila in se splazil po stezi čez vrt k oknu. Svetilka na nočni omarici je še zmeraj gorela. Videl sem Pat, ležečo, zaprtih oči na postelji. Za hip sem v strahu pomislil, da utegne biti mrtva. Potem pa sem opazil, da se njena desnica

premika. Bila je zelo blede. Krvavela pa ni več. Zdaj se je spet zganila. V tistem trenutku je Jaffe, speč na drugi postelji, odprl oči. Hitro sem odskočil. Bil sem pomirjen; pazil je nanjo.

»Menim, da morava urno od tod,« sem dejal Köstru, »da ne bi opazil, da sva ga kontrolirala.«

»Ali je v sobi vse v redu?« je vprašal Köster.

»Da, kar sem mogel videti. Profesor spi rahlo. Spi med bobnečim ognjem, prebudi pa se, če grizlja miška njegovo krušno torbo.«

»Lahko bi se šla kopat,« je dejal Köster. »Zrak je tu čudovit.« Pretegnil se je.

»Kar pojdi se kopat,« sem dejal.

»Pojdi z menoj,« je odgovoril.

Sivo nebo se je pretrgalo. Prikazale so se oranžno rdeče lise. Na obzorju se je dvignila zavesa oblakov in za njo se je prikazalo jasno, ko jabolko zeleno nebo.

Skočila sva v vodo in zaplaval. Voda se je lesketala sivo in rdeče.

Potem sva se vrnili. Gospodična Müllerjeva je bila že pokonci. Na vrtu je rezala peteršilj. Zdrnila se je, ko sem jo ogovoril. V zadregi sem ji skušal pojasniti, da sem večeraj pač nekoliko preveč preklinjal. Začela je jokati. »Uboga žena. Tako je lepa in še tako mlada.«

»Sto let bo dočakala,« sem dejal ogorčeno, ker je jokala, ko da bi morala Pat umreti. Pat ne bo umrla. Hladno jutro, veter, svetlo, od morja bičano življenje v meni: Pat ni mogla umreti. Lahko bi samo umrla, če bi jaz klonil. Tu je stal Köster, moj tovariš; — tu sem stal jaz, Patin tovariš — najprej morava

midva umreti. Dokler sva živa midva, jo bova že rešila. Tako je bilo zmeraj. Dokler je živel Köster, jaz nisem mogel umreti. In dokler sva živel midva oba, Pat ni mogla umreti.

»Človek mora biti ponižen pred usodo,« je dejala stara gospodična in me s svojimi rjavim, zgubanim, na pečeno jabolko spominjajočim obrazom očitačoče pogledala. Najbrž je mislila na moje psovke.

»Ponižen?« sem dejal, »zakaj ponižen? Saj nič ne pomaga. Človek mora v življenju plačati vse dvakrat, trikrat. Čemu naj bi bil potemtakem še ponižen?«

»Pač, pač — bolje je tako.«

Ponižen, sem pomislil. Kaj pa to spremeni na stvari? Boriti se, boriti, to je edino v tem pehanju, v katerem človek naposled vendarle podleže. Boriti se za tisto malo, kar ljubiš. Ponižen lahko postaneš s sedemdesetimi leti.

Köster je spregovoril z njo nekaj besed. Kmalu se je spet smehljala in ga vprašala, kaj bi hotel imeti za obed.

»Glej,« je dejal Otto, »to je darilo starosti. Solze in smeh — vse hitro sledi. Ne da bi se zataknilo. To bi si moral človek zapomniti tudi zave,« je menil zamišljeno.

Potikala sva se okrog hiše. »Dobra je vsaka minuta, ki jo prespi,« sem dejal. Spet sva odšla na vrt. Gospodična Müllerjeva je nama bila pripravila zajtrk. Pila sva vročo črno kavo. Sonce je vžlilo. Takoj je postalo toplo. Listi dreves so se lesketali od svetlobe in mokrote. Iznad morja se je razlegalo vresčanje ga-lebov. Gospodična Müllerjeva je postavila na mizo šop rož. »Tale šopek ji bomo dali pozneje,« je dejala. Rože so dišale po vrtnih zidovih in detinstvu.

»Lahko bi se šla kopat,« je dejal Köster. »Zrak je tu čudovit.« Pretegnil se je.

»Kar pojdi se kopat,« sem dejal.

»Pojdi z menoj,« je odgovoril.

Sivo nebo se je pretrgalo. Prikazale so se oranžno rdeče lise. Na obzorju se je dvignila zavesa oblakov in za njo se je prikazalo jasno, ko jabolko zeleno nebo.

Skočila sva v vodo in zaplaval. Voda se je lesketala sivo in rdeče.

Potem sva se vrnili. Gospodična Müllerjeva je bila že pokonci. Na vrtu je rezala peteršilj. Zdrnila se je, ko sem jo ogovoril. V zadregi sem ji skušal pojasniti, da sem večeraj pač nekoliko preveč preklinjal. Začela je jokati. »Uboga žena. Tako je lepa in še tako mlada.«

»Sto let bo dočakala,« sem dejal ogorčeno, ker je jokala, ko da bi morala Pat umreti. Pat ne bo umrla. Hladno jutro, veter, svetlo, od morja bičano življenje v meni: Pat ni mogla umreti. Lahko bi samo umrla, če bi jaz klonil. Tu je stal Köster, moj tovariš; — tu sem stal jaz, Patin tovariš — najprej morava

midva umreti. Dokler sva živa midva, jo bova že rešila. Tako je bilo zmeraj. Dokler je živel Köster, jaz nisem mogel umreti. In dokler sva živel midva oba, Pat ni mogla umreti.

»Človek mora biti ponižen pred usodo,« je dejala stara gospodična in me s svojimi rjavim, zgubanim, na pečeno jabolko spominjajočim obrazom očitačoče pogledala. Najbrž je mislila na moje psovke.

»Ponižen?« sem dejal, »zakaj ponižen? Saj nič ne pomaga. Človek mora v življenju plačati vse dvakrat, trikrat. Čemu naj bi bil potemtakem še ponižen?«

»Pač, pač — bolje je tako.«

Ponižen, sem pomislil. Kaj pa to spremeni na stvari? Boriti se, boriti, to je edino v tem pehanju, v katerem človek naposled vendarle podleže. Boriti se za tisto malo, kar ljubiš. Ponižen lahko postaneš s sedemdesetimi leti.

Köster je spregovoril z njo nekaj besed. Kmalu se je spet smehljala in ga vprašala, kaj bi hotel imeti za obed.

»Glej,« je dejal Otto, »to je darilo starosti. Solze in smeh — vse hitro sledi. Ne da bi se zataknilo. To bi si moral človek zapomniti tudi zave,« je menil zamišljeno.

Potikala sva se okrog hiše. »Dobra je vsaka minuta, ki jo prespi,« sem dejal. Spet sva odšla na vrt. Gospodična Müllerjeva je nama bila pripravila zajtrk. Pila sva vročo črno kavo. Sonce je vžlilo. Takoj je postalo toplo. Listi dreves so se lesketali od svetlobe in mokrote. Iznad morja se je razlegalo vresčanje ga-lebov. Gospodična Müllerjeva je postavila na mizo šop rož. »Tale šopek ji bomo dali pozneje,« je dejala. Rože so dišale po vrtnih zidovih in detinstvu.

»Lahko bi se šla kopat,« je dejal Köster. »Zrak je tu čudovit.« Pretegnil se je.

»Kar pojdi se kopat,« sem dejal.

»Pojdi z menoj,« je odgovoril.

Sivo nebo se je pretrgalo. Prikazale so se oranžno rdeče lise. Na obzorju se je dvignila zavesa oblakov in za njo se je prikazalo jasno, ko jabolko zeleno nebo.

Skočila sva v vodo in zaplaval. Voda se je lesketala sivo in rdeče.

Potem sva se vrnili. Gospodična Müllerjeva je bila že pokonci. Na vrtu je rezala peteršilj. Zdrnila se je, ko sem jo ogovoril. V zadregi sem ji skušal pojasniti, da sem večeraj pač nekoliko preveč preklinjal. Začela je jokati. »Uboga žena. Tako je lepa in še tako mlada.«

»Sto let bo dočakala,« sem dejal ogorčeno, ker je jokala, ko da bi morala Pat umreti. Pat ne bo umrla. Hladno jutro, veter, svetlo, od morja bičano življenje v meni: Pat ni mogla umreti. Lahko bi samo umrla, če bi jaz klonil. Tu je stal Köster, moj tovariš; — tu sem stal jaz, Patin tovariš — najprej morava

midva umreti. Dokler sva živa midva, jo bova že rešila. Tako je bilo zmeraj. Dokler je živel Köster, jaz nisem mogel umreti. In dokler sva živel midva oba, Pat ni mogla umreti.

»Človek mora biti ponižen pred usodo,« je dejala stara gospodična in me s svojimi rjavim, zgubanim, na pečeno jabolko spominjajočim obrazom očitačoče pogledala. Najbrž je mislila na moje psovke.

»Ponižen?« sem dejal, »zakaj ponižen? Saj nič ne pomaga. Človek mora v življenju plačati vse dvakrat, trikrat. Čemu naj bi bil potemtakem še ponižen?«

»Pač, pač — bolje je tako.«

Ponižen, sem pomislil. Kaj pa to spremeni na stvari? Boriti se, boriti, to je edino v tem pehanju, v katerem človek naposled vendarle podleže. Boriti se za tisto malo, kar ljubiš. Ponižen lahko postaneš s sedemdesetimi leti.

Köster je spregovoril z njo nekaj besed. Kmalu se je spet smehljala in ga vprašala, kaj bi hotel imeti za obed.

»Glej,« je dejal Otto, »to je darilo starosti. Solze in smeh — vse hitro sledi. Ne da bi se zataknilo. To bi si moral človek zapomniti tudi zave,« je menil zamišljeno.

Dobra prebava - pol zdravja

Mnogi starši se pritožujejo nad dolgotrajno in pogosto zaprtostjo otrok. Njihova skrb je docela upravičena, če upoštevamo vse neprijetnosti in posledice, ki izhajajo iz te nadloge.

Vzrok zaprtosti so različni. Zgodi se, da se pojavi ranica ali razpoka na sluznici debelega črevesa največkrat v njegovem zadnjem delu. V takih primerih veliko potrebo spremeni bolečina, ki se jim hoče otrok izogniti tako, da zadržuje odvajanje. Mati je prisiljena, da dá otroku sredstvo za čiščenje. Otroški organi, zem se kaj hitro navadi na odvajalna sredstva in čim delj mu jih dajemo, tem bolj se čreva polepo. Zaprtost

pa je lahko eden izmed znakov bolezni. Tu prihajajo v poštev črevesni katar, srčne in krvne bolezni, obolenja ščitne žleze, rahitis, vnetje slepiča, kdaj pa kdaj tuberkuloza in drugo.

Največkrat je zaprtost otrok posledica tega, ker niso bili navajeni vsak dan redno in ob istem času opravljati velike potrebe. Dolžnost staršev je, da od rane mladosti navajajo otroke na redno stolicco. To lahko dosežemo v vsaki dobi otroškega življenja.

Neredno prejetje hrane je po važnosti drugi vzrok zaprtosti pri otrocih. Otrok se mora navaditi, da svoje obroke hrane prejema vsak dan

redno ob točno določenem času. Hrana mora biti raznovrstna, vsebovati mora dovolj beljakovin, sladkorja, površin, sadja, maščob in ostalega. Enolična hrana pospešuje zaprtost. Pri otrocih, ki trpe na zaprtosti, je treba poleg rednega prejetja obroka, kakor tudi rednega opravljanja stolice, uporabiti tudi posebno prehrano. Dieta je različna, po starostni dobi otroka, v glavnem pa je naslednja: vsako jutro naj otrok, ki trpi na zaprtosti pol ure pred zaj-

raba klistira lahko izveze poškodbo črevesja. Najboljše je, da klistiranje opravi strokovna medicinska oseba, in sicer po predhodni odreditvi zdravnika. Starši morajo vedeti, da morajo, če se zaprtost pojavi prikrat, zlasti s povišanjem telesne temperature, brezpogojno poklicati zdravnika. Ničesar naj ne ukrenejo na svojo roko.

Kadar je klistir dovoljen, tedaj je najbolje postopati takole: Roke tistega, ki opravlja klistiranje, morajo biti dobro umite, da po tej poti v otroško črevesje ne bi prišla okužba. Najbolje je otroku pred spanjem v debelo črevo vliati dve do tri kavne žličke čistega olja, naslednje jutro pa klistirati s pol do 1 litra kamiličnega čaja. Pipa irigatorja ali brizgalka za klistiranje naj bo popolnoma čista in jo je treba pred uporabo oprati z milom in namazati z oljem.

Priporočljivo je tudi pomirjevanje in utrjevanje živcev. Dobro učinkujejo kratkotrajne kopeli s hladno vodo v dobro zaprtem prostoru brez prepriha. Nato je treba otroka dobro obrišati, zadržati in toplo obleči. Zelo važno je, da omogočimo otroku čim več gibanja na čistem zraku.

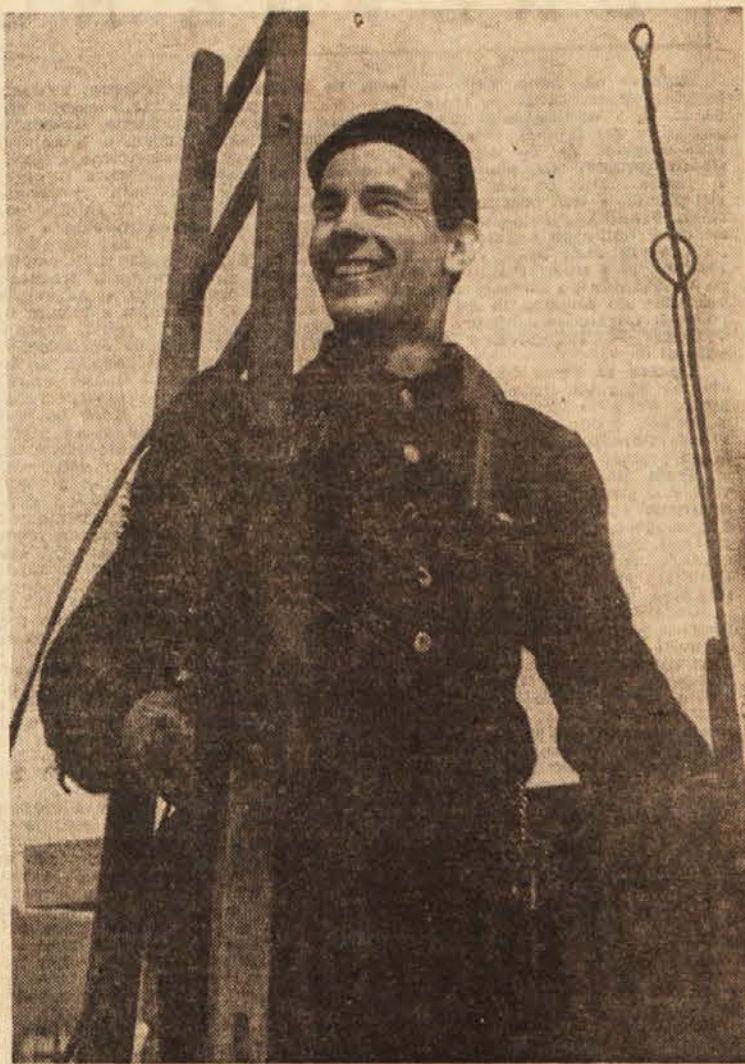
Posledice zanemarjane zaprtosti so lahko zelo neugodne. Lahko nastane razširjenost debelega črevesa, ki izgubi elastičnost, pri razširjenju pa se delajo črevesni kamni. Takšno stanje je zvezano z mučnimi bolečinami v trebuhu, zlasti po jedi in lahko ostane do konca življenja. Kot posledica dolgotrajnega zaprtja so lahko tudi hemoroidi, itd.

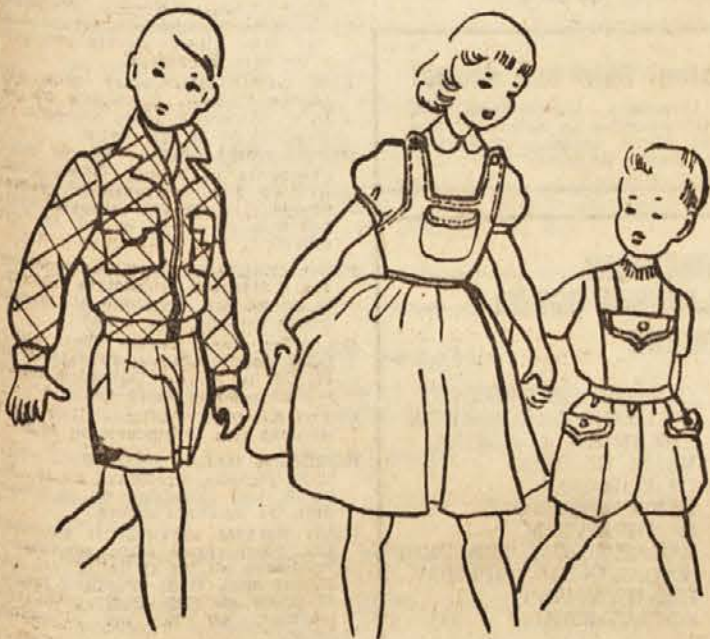
trkom na tešče popije dva do št del prekuhane, mlačne, dobre oslaskane vode. Hrana takšnega otroka mora vsebovati čim več površin in če to ustreza starostni dobi, naj bo tudi začinjena. Otroci naj jedo samo črn kruh, prav tako pa naj dobivajo čim več sadja, vsak večer pa morajo pol ure po jedi popiti dva del sladkornega sirupa ali dobro oslaskane kompota.

Zaprtost lahko nastane pri otrocih tudi, če se premalo gibljejo, kar potrjuje dejstvo, da vsaka mladina tega ne pozna, medtem ko je pri mestnih otrocih prav nasprotno. Živčni otroci in otroci živčnih staršev prav tako večkrat trpe na zaprtosti. Vse te stvari lahko s pomočjo zdravnika in z malo več vztrajnosti in volje staršev izboljšamo pa tudi docela ozdravimo.

Sredstvo za čiščenje je zelo veliko. Medikamenti so priporočljivi samo izjemno, ker so za otrokovo rast neprimerni. Mnogo bolj priporočljivo je uživati suho sadje. Dve do tri suhe smokve ali nekaj suhih sliv denemo v toplo vodo in pustimo stati tri do štiri ure, nato pa jih damo otroku tri ure pred jedjo, ali po jedi, s precej tople vode. Pri dolgotrajni zaprtosti je najboljša uporaba klistir. To ni nedolžen podvig, kakor mnogi mislijo, nepravilna upo-

Otrokova obleka ZA POČITNICE

Do zaključka šolskega leta je ostalo le še nekaj dni. In vsak dan bolj pogosto mislimo na počitnice. Veliko staršev se je že odločilo, da bodo poslali svoje otroke na morje ali v planine. Kakor vsako leto, tako bo tudi letos za matere spet nova skrb in delo, saj je treba za otroke pripraviti vse, kar je potrebno za počitnice. Mislimo moramo na vse, od nogavic do sandal in od puloverja do plašča.

Otroci mnogo hitreje pokvarijo stvari kakor odrasli, zlasti na potovanju, zato je najbolje, da črtamo iz otroške garderobe občutljive tkanine in barve, ker moramo otroško obleko čisto prati. Razen tega pa morajo biti stvari, ki jih bo otrok vzel s seboj na počitnice take, da jih lahko nosi ves dan in v vsakem vremenu.

Objavljamo nekoliko risb otroških oblek za plažo, za sprehod v mesto, za sončno in za deževne dni. Kratke platnene hlače so neobhodno potrebne vsakemu dečku. Lete lahko nosi s srajčko ali brez, kadar je toplo in sončno, in s puloverjem ter plaščkom takrat, kadar je mrzlo in deževno. Tudi dolge hlače so zelo praktične za počitnice. Najpraktičnejše so bombažne trenerke, ker se ne mečkajo in jih hitro operemo. Dolge hlače lahko nosijo zvečer ob morju, v planinah pa zjutraj in zvečer, ker je tu nekoliko hladneje.

Za deklico bo dovolj, če bo nesla s seboj na letni oddih eno ali dve platnene ali bombažasti obleki s prostim, pikastim, cvetnim ali kakšnim vzorcom. Razen tega je za deklico neobhodno potrebno krilce, h

kateremu bo nosila bluzico ali srajčko, ali pa volnen pulover. Kratka jopica iz volnenega blaga pa ji bo prav prišla, če bo hladno, da jo bo oblekla čez obleko ali pa h krilu. Otrokom zmeraj ne moremo napraviti obleke iz novega blaga. Če smo spetni, bomo lahko napravili iz pomožne materine ali očetove obleke kaj čedno obleko za otroke. Pa tudi iz dveh manjših deklinskih oblek bomo napravili lahko obleko, ki bo kakor nova.

Da bo naša mala postala SAMOZAVESTNA

Kadarkoli opazujemo skupino otrok, jo skušamo opredeliti: med bojevitimi so pomešani mirni, med razposajenimi pridni, med temperamentnimi prav plahi.

Če je bojevit in razposajen otrok mogoče miriti, je gotovo težavno plahega otroka napraviti samozavestnega. Če nadziram otroke, vidim, da si večina izbere sebi primerno igr. Tu in tam se napravi živ klopič malih bojevnikov, ki se razvozlja, ko eden ali drug jokaje steče domov, hadit razbolene ude.

Največkrat pride domov po tolažbo štiriletna Mira. V prevelikih črnih čevljih vse leto, temnih nogavicah in ozkem krilcu, ki ji sega čez kolena, je temen odraz mladostno in ljubko napravljenih otrok. Že njena zunanost je nekakšna slika njenega značaja in vzgoje. Živčno grize robove predpasnika in nikakor se ne zna prilagajati.

pot do vrstnikov? — Najprej naj bi ji izbrali za družbo v igri dva, tri otroke, ki ne nagibajo k naganju in tepežu. Zbera naj take, ki bi jih mala vzljubila in da bi ji v igri pomagali dosegati uspehe. Taki otroci bi jo povedli v širši kolektiv in nekako sami po sebi postali njeni vodniki in branitelji. Naučili pa bi jo tudi, kako bi se ubranila udarcev, in jih po potrebi tudi prala. Naučili bi jo skupinskih iger in počasi bi se ji v igri tudi kaj posrežilo. — In prvi koraki k samozavesti bi bili storjeni.

goditi navadam in zahtevam okolice. Nič čudnega, da njeni vrstniki že dolgo vedo, da jim ne vrača udarcev, da ji lahko mirno nagaajo, da se z njo ne da igrati in zbežijo le, kadar prihrumi nad nje njena mati in vrne udarce najbližnjemu, ki ga ujame.

Tako si Mira seveda ne more priboriti mesta med otroki in iz dneva v dan je bolj nezadovoljna, cimerkava, zadnje čase pa je že postala nekaka samotarka.

Kadarkoli jo srečam, se mi plaho umakne, hkrati pa previdno išče, če iz smeri, kamor hodi, ne preti nova nevarnost. Kakšno pomajkanje samozavesti! Gotovo je že po naravi plaha! Se bolj gotovo pa ji starši nikoli niso poizkušali viti zaupanja, skratka, niso skrbeli za njen značaj.

Kaj bi bilo potrebno, da bi jo napravili pogumno, samozavestno, kako bi ji pomagali, da bi si utrla

pot do vrstnikov? — Najprej naj bi ji izbrali za družbo v igri dva, tri otroke, ki ne nagibajo k naganju in tepežu. Zbera naj take, ki bi jih mala vzljubila in da bi ji v igri pomagali dosegati uspehe. Taki otroci bi jo povedli v širši kolektiv in nekako sami po sebi postali njeni vodniki in branitelji. Naučili pa bi jo tudi, kako bi se ubranila udarcev, in jih po potrebi tudi prala. Naučili bi jo skupinskih iger in počasi bi se ji v igri tudi kaj posrežilo. — In prvi koraki k samozavesti bi bili storjeni.

Starši bi jo predvsem morali hrabriti, jo prepričevati, da je sposobna kot drugi otroci. Pohvaliti bi morali vsak njen najmanjši uspeh in ji pomagati pri težavnejših nalogah življenja. Vsako kaznovanje takega otroka mnogo bolj potare, kot kakšnega drugega. Zato bi jo smeli kaznovati le za najhujše prekrške. Tako bi se počasi, korak za korakom utrjevala njena — kdove kdaj izgubljena vera vase. Hkrati pa bi njen značaj dobil tisto prikupno potozo, ki jo imajo pogumni otroci.

Nihče pa tega ne more doseči brez dobrega in ljubečega vzgojitelja, zato tudi mala Mira ne bo postala mladostno vedra in pogumna, dokler tega ne bodo spoznali njeni starši. Škoda, če bodo spoznali prepozno, to je šele takrat, ko se bodo čutili, zakaj je lena, potuhnjena in pretirano tenkočutna. Morda bodo poskušali spremeniti njen značaj šele takrat, ko bo že prepozno.

Namesto juhe zelena solata

Zdaj je zelena solata vedno več in se bo prav gotovo povečala. V njej je mnogo vitaminov C in je zelo zdrava in hranljiva. Prav je, da solato vsak dan jemo in to zlasti na začetku obroka namostimo juhe. Košček kruha s maslom, malo kislega mleka in posoda zelene solate je zdrava in hranljiva večerja, zlasti po težki in mastni zimski prehrani.

BI POSTAL DIMNIKAR?

Dimnikarski poklic je eden tistih poklicev, ki se ga naša mladina otepa in je potrebno dopolnjevati naraščaj iz Hrvatkega Zagorja. Saj v učni dobi morda res ni vedno najprijetnejši, vendar po sedanjem stanju učnih mest v marsičem ugodnejši kakor poklic kovača ali kotlarja, ki sta oba pri svojem delu dokaj umazana in ki se zdaleka ne nudita vajencu to, kar danes nudi napreden dimnikarski mojster svojemu vajencu: higiensko stanovanje s kopalnico, pojedeno hrano in še nekaj žepnega droblja razen vse preskrbe.

Dejavnost:

Čiščenje in pregled dimnikov ter kurilnih naprav. Nasedene saje mora dimnikar z metlami,

krtačami in strgali odstraniti; v tistih dimnikih, kjer se je katran zalepil, pa izžgati. Pri močno zaphanih dimnih ceveh uporablja kroglo z metlo, tako da seže metla do dna dimnika. Pri industrijskih dimnikih je najbolje čistiti naprave v noči, ko vse

delo po navadi stoji. Dimnikar mora v teh primerih preplezati ves industrijski dimnik in se preplaziti tudi skozi kurilne kanale.

Za praznovorne prinaša dimnikar srečo, dejansko res zmanjšuje nesreče, če vestno in redno čisti dimnike in dimne naprave ne pride zlahka do požara, to je smoter njegove službe.

Zahteve:

Odporno zdravje, zdrava pljuča, neobčutljivo kožo, srednja velikost rasti toda mišičast, brez omotice. Previdnost in prisebnost, okretnost in spretnost pri delu v višinah. Dober spomin za obraze, dobro opazovanje, dobro vedenje, poštenost in zanesljivost ter skrbnost v izvrševanju poklica, čvrst in zanesljiv značaj. Dimnikarski poklic je neprijazen, kljub temu pa dokaj donosen, kar vsakdo lahko presodi po premoženskem stanju dimnikarskih mojstrov.

Možnosti napredovanja: pomočnik, predelavec, mojster, požarni oglednik v mestu. Učna doba 3 leta in tri leta obrtne šole. B. B.

NASVETI

Rjaste madeže na perilu lepo očistimo z raztopino, ki jo dobimo, če pomešamo 10 g limoninega soka, 15 g kuhinjske soli in 100 g dežnice. S to raztopino je treba namazati madeže in po kratkem času postaviti perilo za četrte ure v toplo vodo. Na koncu perilo operemo v milnici in izperemo.

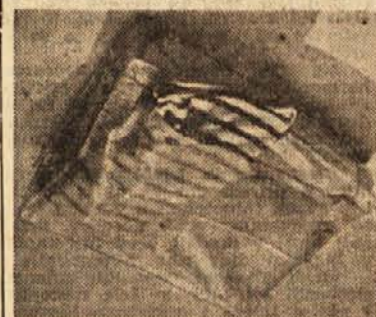
Rjaste pege na likalniku bodo izginile, če topel likalnik premazemo s steklinsko svečo, zatem posujemo s soljo in na koncu z likalnikom vlečemo čez volneno krpo, dokler pege ne izginejo.

Mastno madeže na mlačnem steklu čistimo s kašo, ki jo naredimo iz bencina in magnezije.

Palaičinke bodo posebno dobre, če testo namesto z vodo ali mlekom zamesimo s sodavico. Če uporabimo sodo, ni treba, da li testo nekaj časa stalo, ampak je treba takoj začeti peči.

Praktično za na pot

Bliza se čas počitnic in s tem tudi pripravljanje potovalne opreme. Iz polvilna napravimo lahko prav

čedne vrečice za rute in druge drobnarije. In sicer v velikosti 30 krat 40 centimetrov. Eno stran vrečice odrežemo nekoliko večjo, da blago upognemo za pokrov. Na obe stranici prišijemo zadrgo.

Za čevlje napravimo posebne vrečice. Vsak čevlj ima svojo. Mere morajo ustrezati velikosti vaših čevljev. Na sprednji strani zgornj vlijemo elastiko, da bo čevlji v vrečici na tesnem. Drugače napravite vrečico tako kot kaže naša slika. Uporabljamo jih lahko tudi doma, če nimamo prostora za škafije.

KAKO PRIPRAVIMO BELUŠE

Zdaj so nekoliko opustili gojenje belušev, vendar jih marsikdo goji na domačem vrtu, prodajajo pa jih tudi vrtarji.

Če bi radi jedli okusne belušce, ne smete kupiti nikdar belušev, ki so že uveli, kar je znak, da so že dolgo narežani. Najboljši so beluši, ki jih narežemo in takoj zavijemo v temen papir in poje mo je isti dan. Ko beluše kupujete, pogledajte, kaj kaže na koncu, ki mora biti koščeno bel, uvel beluši nimajo nobene hranljive vrednosti.

Najprej morate beluše očistiti in splakniti. Nato jih povežite v snop in položite v vrelo osoljeno vodo. Da bodo imeli boljši okus dodajte kocko sladkorja. Kuhamo jih 15 do 25 minut, kar je odvisno od njihove debeline. Če beluše predložimo kuhano, postanejo vodeni in izgubijo okus. Tudi ko so kuhani, jih takoj ocedite. Tople beluše zabelimo z razbeljenim surovim maslom in drobtinami, ki mu dodamo nekaj kapljic limoninega soka. Z maslom zabeljeni beluši so dobri zlasti tisti, ki imajo zelenjoličaste glavice, ker

imajo nekoliko krepkejši okus kot tisti z belimi glavicami. Dobro je, če zraven serviramo na maslu opečen kruh.

Mrzle beluše jemo zabeljene s kisom in oljem, povrhu pa posipamo narezanega drobljaka, ali pa z majonezo. Iz belušev skuhamo tudi zelo dobro juho. Četrtilitro gramu belušev, dva korenčka, zelene, peteršilja, kuhamo v slani vodi, nato pa ocedimo. Belušem odrežemo glavice, ko cene pa pretlačimo. Prav tako pretlačimo tudi zelene, koček ter peteršilj. V kozelc napravimo avtole prežganje, na kremo zmešamo nekoliko sesekljane čebule in peteršilja, dodamo pretlačeno zelenjavo in zalijemo najprej z mrzlo, nato pa z vodo, v kateri smo kuhali beluše. Na juho zakuhamo masleno žličniko, ki jih napravimo takole: 5 dkg masla penasto vmešamo, dodamo jajce, žlico smetane in žlico mleka, sol, ter 8 dkg moke. Vse skupaj stepamo tako dolgo, da dobimo gladko testo, nato pa zakuhamo s kavno žličko žličniko. Nazadnje dodamo beluševe glavice in juho popopravimo.

DNEVNE NOVICE

Uprava za ceste LRS sporoča: Zaradi rekonstrukcije po cesti I. reda št. 10 v odseku Logatec-Planina zaprta za ves promet, v odseku Vrhnik-Logatec pa bo dopusten enosmeren promet od ponedeljka, dne 7. junija dalje pa do preklica bo ves promet v tem odseku takole: a) v smeri Vrhnik-Planina po glavni cesti od Vrhnika do Logatca, od tu pa po obvoznici skozi skoki vas Laze do Planine; b) v smeri Planina-Vrhnik pa od Planine po obvoznici skozi vas Laze do Logatca in od tu dalje po cesti Logatec-Stampetov most do Vrhnika. — Priporočamo previdno vožnjo!

Uprava za ceste OLO Ljubljana: obklica objavlja sledeče: Zaradi rekonstrukcije po cesti III. reda št. 1297 v km 8500 v odseku Podpeč-Vrhnik v vasi Borovnica zaprta za avtomobilski promet od 7. do 10. junija 1954. Vsem stanovalecem, hišnim upraviteljem, gospodarskim organizacijam, društvom itd. priporočamo, da kolikor mogoče olepšajo zunanji videz poslopj, lokalov itd. in tudi primerno okrasijo za Zlet Partizana, ki bo v Ljubljani 12. in 13. junija 1954. — Iz tajništva MLO Ljubljana.

Občinski ljudski odbor Kamniška Bistrica je proglasil 9. junij za svoj občinski praznik. Ta dan, ki nas spominja na prvo osvoboditev Strajin, Stahovice, Crne in drugih vasi na našem območju po Kamniški četni NOV leta 1942, bom. letošnji praznovati v naši občini za proslavitev tega dne je pripravljen bogat kulturni spored, poskrbljeno pa je tudi za veselo razpoloženje. Vse preživele borbe in aktiviste NOV, ki so sodelovali na območju Kamniške Bistrice, kakor tudi vse ljubitelje naših krajev vlijudno vabimo, da se udeležijo te velike slavnosti. Vabi Pripraviteljni odbor.

Poročili so se v Ljubljani: študent Boris Keržar in študent Marija Perinat, avtomobilnik Marjan Vrankar in nameščenska Marija Petek, ind. teh. Jožef Vidgarc in pisar ref. Karolina Starič, delavec Franc Serčelj in pletilja Marija Jakša-Groden, rudar Vladimir Dolžan in gospodinja Jožica Belentini, ključavničar Marjan Kadunc in tov. del. Franciška Strah, revizor Aleksander Roškar in uslužb. Nar. banke Olga Pate, ing. metalur. Franc Gnodovec in študent prava Vera Lilleg, šofer Nikolaj Flerin in laborantka Zdenka Miklar, podoficir JLA Viktor Pesek in trg. pom. Vladimir Blizan, uslužbenec Ivan Kirn in delavka Magdalena Lahajnar.

Združenje rezervnih oficirjev, podočbor Trnovo, Ljubljana, predstavlja v nedeljo, dne 20. junija celodnevni izlet s kamioni: Ljubljana, Skofja Loka, Franja (ogled partizanske bolnice), Cerklno, Idrija (ogled rudnika), Logatec, Ljubljana. Cena za prevoz za osebo 200 din. Za hrano skrbijo vsaki izletnik sam. Odhod 20. t. m. ob 7. zjutraj izpred doma Partizana (Triglav film) v Trnovem, Svačeva ulica. Prijava za izlet sprejemamo dne 7. in 8. t. m. od 8. do 7. ure zvečer v domu Partizana v Trnovem (devi vhod). I. nadst. Prijavite se v čim večjem številu skupno z družinskimi člani. — Odbor.

Umetniško vodstvo na razstavi kiparke Vladimire Bratuž-Furlan bo imel dr. Emilijan Ceve v nedeljo ob 11 v Mali galeriji na Titovi cesti.

Sveže morske ribe danes v ribarnici.

Z dopisnim tečajem se hitro naučite mednarodnega jezika Esperanto. Prvo lekcijo vam pošlje brezplačno na vpogled Zvezetov Slovenije v Ljubljani, Miklošičeva c. 7. Priložite znamko za 25 din.

Lani MOTOX — in letos zopet samo MOTOX, ker samo MOTOX je zanesljivo sredstvo proti moljem.

ŠOLSTVO

Sprejem visokošolcev v študentske domove v Ljubljani. Maturanti in študentje, ki žele biti v študijskem letu 1954/55 sprejeti v enega od ljubljanskih študentskih domov, naj vložijo prošnje na Akademski kolegij, Ljubljana, Titova cesta 32/a. Sprejemni mali bodo. Študentsko naselje pod Rožnikom (moški in ženske, stanovanja in hrana), Akademski kolegij, Titova 32/a (moški, stanovanje in hrana), Dom Ivana Molžerja, Poljanska cesta 6 (ženske, samo stanovanje). — V prošnji navedite točne osebne podatke, utemeljite za sprejem in v katerem domu želite stanovati in biti

INDUSTRIJSKA ŠOLA
LITOSTROJ - LJUBLJANA

bo vpisovalne učence v I. razred za šolsko leto 1954/55 dne 15. junija dalje, vsak dan — razen nedelje — od 8. do 12. ure, v poklice: livar, modelni mizar, strugar in strojni ključavničar.

Vpišejo se lahko vsi, telesno in duševno sposobni državljani FLR Jugoslavije, stari od 14 do 16 let. Prednost vpliva imajo kandidati z dovršeno nižjo gimnazijo in partizanske sirote.

Za vpis je potrebna prošnja, kolikova s 30 din, rojstni list in zadnje šolsko spričevalo. V prošnji naj bo navedeno tudi morebitno bivanje v internatu. Vse ostale informacije se dobe v upravi šole osebno, pisмено ali telefonično na št. 21-811 do 819, interno 417.

RAZPIS

INDUSTRIJSKE
KOVINARNE ŠOLE
TOVARNE
EMAJLIRANE POSODE
CELJE

za sprejem gojencev:

strojno-ključavničarske
strgarske, orodjarske,
varilne, kovaške stroke

Kandidati, stari od 14—16 let, ki so dovršili najmanj 3 razrede gimnazije, naj do 15. junija 1954 vložijo osebno ali pošljejo po pošti na upravo šole lastnoročno pisano in nekolikovano prošnjo s sledečimi prilogi:

1. Zadnje šolsko spričevalo,
2. Rojstni list in
3. Zdravniško potrdilo, da so fizično sposobni za gornje poklice. Učenci prejemajo od šole mesečno nagrado, in sicer prvo leto 1000 din, drugo 1500 in tretje 2000 dinarjev. Oskrbovalnina v internatu znaša 3500 din mesečno. —

UPRAVA ŠOLE

na hrani. Prošnji priloge: 1. Uradni izkaz o premoženjskem stanju staršev (velikost premoženja, davčna obnova, davek). 2. Izkaz šolanju (za novince prejšnjega maturitetnega spričevala, za visokošolske izkaz o opravljenih izpitih in ocenah po datumih od imatrikulacije do 30. junija 1954). 3. Izjavo o članstvu in delu v mladinski organizaciji. 4. Za starejše v 23. letu, ki naj vsebuje tudi podatke o članstvu in sodelovanju v poslovanju kateri koli organizaciji. 5. Zdravniško spričevalo. 6. Dopisnico s točnim naslovom (za odgovor o rešitvi prošnje).

Prošnji, ki ne bodo opremljene z vsemi zahtevanimi prilogi, ne bomo reševali. Prošnje lahko vlagajo tudi študentje, ki še nimajo rešene prošnje v enega od domov, mora plačati stanarino od 1. septembra 1954 dalje, ne glede na to, kdaj se vanj vseli. Opozorjamo vse študente, ki bodo sprejeti, da si ob odhodu od doma oskrbijo potrdilo o odjavi stalnega bivališča v kraju dosedanjega prebivališča, ker imajo v smislu Odredbe o spremembah in dopolnitvah odredbe o prijavi stalnega in začasnega prebivališča. (Ur. list, FLR št. 23, 1952) po sprejemu v dom stalno prebivališče v Ljubljani. Zadnji rok za vlaganje prošnje je 31. julij 1954. — Komisija za sprejemanje študentov v študentske domove v Ljubljani pri Akademskem kolegiju v Ljubljani.

Ravnateljstvo Zdravstvene srednje šole v Ljubljani podaljšuje rok vpisa k sprejemnim izpitom do vključno 11. junija. Pogoji so bili objavljeni v »Borbi« 23. maja.

Administrativna šola v Ljubljani, Roška cesta 15, sprejema prošnje za priprave k sprejemnemu izpitu do 15. junija, v izjemnih primerih do 20. junija. Pogoji za sprejem je vsaj dovršena nižja srednja šola. Prošnja mora biti kolikova s 30 din, v gotovini pa je treba priložiti še 20 din. Sprejemni izpiti bodo od 27. do 30. junija. Podrobna navodila so razvidna iz objave na oglasni deski v šoli. Ravnateljstvo daje tudi pisane informacije, če priložite znamko za odgovor. Šola je dvoletna in pripravlja dijake in dišake za raznovrstne pisarske poklice (pisarniške referente, administratore, stenografije, strojeopise in sl.) v državnih uradih, ustanovah,

družbenih organizacijah, podjetjih itd. Ker je vpis omejen, zanimanje pa zelo veliko, pošljite prošnje čimprej.

Uprava Zvezniške industrijske šole Ljubljana-Siška razpisuje sprejem novih učencev za izučitev naslednjih strok: strojno ključavničarsko, strgarsko, kovaško, mizarsko in elektromehansko stroko. Pouk v šoli je teoretičen in praktičen ter traja tri leta. Kandidati morajo predložiti upravi šole lastnoročno napisano prošnjo, kolikova s 30 din in 20 din v gotovini najkasneje do 5. junija. Prošnji je treba priložiti: 1. Potrdilo o državljanstvu. 2. Rojstni list (starostna doba od 14—17 let). 3. Šolsko spričevalo o dovršeni nižji srednji šoli, 4. potrdilo o premoženjskem stanju in 5. kratak življenjski opis. — Nekolkovane prošnje in prošnje brez priloženih listin ne bodo upoštevane. V prošnji je potrebno navesti točen naslov in zadnje železniško postajo ter poklic, za katerega se želi kandidati izučiti. Prošilec naj tudi navede, ali želi stanovati v Domu.

Industrijska strokarska šola Rogaska Slatina bo sprejela v šolskem letu 1954/55 okrog 50 učencev v I. razred in sicer busilce, graverje, el. karje, pihalce. Pogoji za vpis so: 1. Uspešno dovršena dva razreda gimnazije ali 5. razred osnovne šole. 2. Starost 14 do 17 let. Prijave pošljite najkasneje do 15. junija. Učenci, ki bodo sprejeti v šolo, so lahko v celoti oskrbljeni (stanovanje in hrana) v internatu Ind. strokarske šole.

PREDAVANJA

V ponedeljek, dne 7. junija 1954 bo peto predavanje »Romanika in klasične izklesane«: »Kratek pregled umetnostnega ustvarjanja skozi stoletja«. Predavatelj: prof. dr. Lino Legiša, kustos Narodne galerije Jelisa Copić, prof. akademije za glasbo dr. Dragotin Cvetko. Predavanje bo v prirodoslovni dvorani Univerze, vhod iz Gosposke ulice ob 20. uri.

Slovensko kemijsko društvo, Zivilska sekcija, vabi svoje člane na predavanje dr. in J. Simončiča iz Kopra o »Frigorifikaciji«. Predavanje bo dne 7. t. m. ob 20. uri v kemični predavalnici, Vegova ul. 4.

DANES IN JUTRI

KONCERTI

Veliko A. Dvořakovo kantato Mrtvaški ženin bodo izvajali v veliki Unionski dvorani v Mariboru 9. junija, v Ljubljani pa 11. junija orkester Mariborske filharmonije, zbor mariborske Opere in 100 članski pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice ter solisti Vilma Bukovcova (soprano), Rudolf Franc (tenor) in Samo Smrkolj (bariton) pod vodstvom direktorja mariborske Opere prof. Cirila Cvetka. Vstopnice od jutri dalje v koncertni poslovalnici.

Sopranistka Michio Sunahara iz Hiroshime bo jutri v Filharmoniji prvič v Ljubljani pela vrsto japonskih pesni v originalu. Spored obsega še operne arije iz »Lovcev bisserov«, »Fausta« in »Madame Butterfly«. Pri klavirju Pavel Sivic. Nekaj vstopnic od 100 do 250 din je še v prodaji.

Na 100. samostojnem koncertu harmonikarskega orkestra MKUD »Kajuha«, ki bo 9. junija ob 20. uri v dvorani Filharmonije, bo nastopil tudi znani virtuoz na harmoniko tov. Rudolf Pilič.

Glasbena šola, Ljubljana, Vegova ulica 7, priredi dne 9. junija ob 18. uri v mali filharmonični dvorani javno produkcijo svojih učencev. Sporedi bodo v prodaji pred pričetkom v blaginji Slovenske filharmonije.

Mladi glasbeni umetniki, gojenci glasbenih šol LRS, ki žele nastopiti v sezoni 1954/55 z orkestrom Slovenske filharmonije, naj v soglasju z ravnateljstvom svojega učnega zavoda vložijo prijavo na upravo Slovenske filharmonije, ki naj vsebuje poleg podatkov o študiju tudi podatke o programu, ki ga kandidat prijavlja. Prijave sprejema uprava Slovenske filharmonije do 15. junija. Kandidat bo moral izjaviti prijavljeno delo pred avdijsko komisijo. Avdicija bo 23. junija t. i. Kandidat, ki uspešno opravi avdičijo, bo svoj program izvajal na posebnem koncertu mladih umetnikov. — Slovenska filharmonija.

GLEDALIŠČA

DRAMA
Nedelja, 6. junija ob 20: Shakespeare: Romeo in Julija. Izven in za podzdelje. (Julija — Duša Počkajeva, Romeo — Andrej Kurent, Mercutio — Jurij Souček).

Ponedeljek, 7. junija ob 20: O'Neill: Strast pod brest. Diplomski predstava Akademije za igralsko umetnost. Izven.

Torek, 8. junija ob 21: J. Cocteau: Monologi.
2. J. B. Luc: Poslednja noč. — Diplomski predstava Akademije za igralsko umetnost. Izven.

Sreda, 9. junija ob 20: Shakespeare: Romeo in Julija. Abonma B.
Cetrtek, 10. jun. ob 20: Shakespeare: Romeo in Julija. Abonma F.

OPERA
Nedelja, 6. junija: Gostovanje v Celovcu. Ob 20: Sutermeister: Romeo in Julija.
Ponedeljek, 7. junija: Gostovanje v Celovcu. Ob 11: Rossini: Seviljski brivec.
ob 20: Baletni večer.

Torek, 8. junija: Zaprt.
Sreda, 9. junija: Zaprt.
Cetrtek, 10. junija ob 19.30: Puccini: Madame Butterfly. Gostovanje japonske pevke Michio Sunahara. Vstopnice se ne rezervirajo.

MESTNO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Gledališka pasaja
Nedelja, 6. junija ob 20: F. H. Herbert: Vsakih sto let. Izven. (Slater — Bežljaj).

Ponedeljek, 7. jun. ob 20: Otto Beer: Tišina — snemanje. Zaključena predstava za TSS I.
Torek, 8. junija ob 16: Otto Beer: Tišina — snemanje. Red Torex popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji.
ob 20.30: Otto Beer: Tišina — snemanje. Zaključena predstava za GT in TSS II.

Sreda, 9. junija ob 20: F. H. Herbert: Vsakih sto let. Izven. (Slater — Veber).

SENTJAKOBORSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom
Nedelja, 6. junija ob 18: Lichtenberg: Veselo potovanje. Veselilo. Izven. Popoldanska predstava. Zadržlj.

ob 20: Streicher-C. Kosmač: Kam iz zadreg. Vaška šala z godbo in pejem. Izven. Večerna predstava.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Marionete
Lestvnikov (Sentjakobski) trg
Nedelja, 6. junija ob 11: Malik: Zogica Marogica.
Torek, 8. junija ob 18: Taufer-Novy: Močja in živali.

Prodaja vstopnic za nedeljsko predstavo pol ure pred predstavo pri blaginji na Lestvnikovem trgu.

RADIO

Dnevni spored za nedeljo 6. junija
Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.00 in 22.00.

6.00-6.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pester glasbeni spored) — vmes ob 7.15 Reklame — 7.30 Radijski koledar in pregled tiska — 8.00 O sportu in športnikih: Izlet na Kurn — 8.15 Domače pesmi za prijetno nedeljsko jutro — 9.00 Pol ure za našo vas — 9.30 Operetna glasba — 10.30 Dopoldanski simfonični koncert — Franz Schubert: Simfonija št. 4 v c-molu »Tragična«, Nikolaj Rimski-Korsakov: Koncert za klavir in orkester; Primož Ramovš: Simfonija — 11.00 »Po naši lepi deželi« — Zvone Kržišnik: Haloze — 11.30-13.00 Lahke goldanski glasbeni spored — vmes ob 12.00-12.30 Oddaja za Beške Slovence — 12.30-12.35 Kaj bo danes na sporedu — 12.35 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.30 Pogovor s poslušalci — 13.40 Koncertni valčki — 14.00 Otroška predstava — Jan Karafiat: Kresnice — 14.30 Tolmihski učiteljski na pot — 15.15 Lepe melodije — 15.45 Radijska igra — Herbert Ruland: Velika pot — 16.20 Promenadni koncert — 17.00 Družinski pogovori — 17.10 Zeleni ste — poslušajte — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame — 20.00 Ch. Willibald Gluck: Orfel in Evridika, opera v 3. dejanjih — 22.30-23.00 Plesna glasba — 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

RADIO KOPER

Spored za nedeljo 6. junija 1954
8.15 Slovenske narodne — 8.30 Za naša kmetovalce — 9.00 Vesela nedelja — 9.15 Mladinski tednik.
13.45 Glasba po željah — 15.00 Naši kraji in ljudje: Tolmin — 17.30 Glasba po željah v hrvaščini — 18.15 Jurina in Franina — 18.30 30 minut veselih ritmov.

MARIBORSKE VESTI

V Mariboru so se poročili: Miroslav Dragonec in Marija Košnik, France Novak in Ana Leben, Viljo Luvcevic in Nadežda Plešewski, Viljem Rerchita in Amalija Šadek, Pavel Richter in Alojzija Sahernik, Stanislav Krček in Justina Petrovič, Svetozar Bezek in Ana Veber, Slavko Strugar in Vera Robas, Robert Kolenc in Silva Kokol, Francišek Forstner in Marija Brišnik, Stanislav Stueher in Elizabeta Krajnc, Milo Zebec in Zagorka Batič, Mirko Heržić in Roza Pinter, Milan Naberger in Marta Dolinšek.

Umrlj so v Mariboru: Ivan Zadnik, star 58 let; Jakob Krajncič, 73 let; Jože Punčuh, 59 let; Miroslav Straus, 68 let; Vera Fluher, 67 let; Feliks Verzelja, 72 let; Marija Nanut, 77 let; Marija Stolar, 86 let; Franc Vrošč, 81 let; Friderik Kolman, 68 let; Josip Dežman, 81 let; Marija Stancer, 71 let; Marija Podlessek, 71 let; Stefanija Narat, 55 let; Elizabeta Vaupotič, 83 let; Roza Pehar, 63 let; Franc Dvoršak, 57 let; Marija Stolar, 86 let.

CELJSKE VESTI

Razpored nedeljske zdravniške dežurne službe mesta Celja za mesec junij 1954: dne 6. junija: tovariši dr. Maks Bitenc, Čolje, Cankarjeva 11;

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Nedelja, 6. junija ob 14: Linhartova komedija: »Matiček se ženja, Gostovanje v Topolšici.

Torek, 8. junija ob 15 in 20: Pero Budak: »Klopčič«. Gostovanje v Kranju.

VESTI Z JESENIC

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE
Nedelja, 6. junija ob 14.15: Tljardović: »Mala Floramys, opereta.

Zveze z vlaki ugode.

RAZPIS SLUŽB

Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani razpisuje mesto računovodje (knjigovodje). Pogoji je dovršena srednja ekonomska šola (trgovska akademija) in praksa v finančni službi proračunske ustanove ali podjetja. Prošnje za življenjepisom in podrobnim opisom doseganega službovanja v stroki pošljite v 14 dneh po objavi razpisa v »Uradnem listu LRS« predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, Novi trg 3.

Iščemo kontrolorja za vhodno in izhodno tehnološke ter kvalitativno kontrolo materiala in polizdelkov ter izdelkov s področja elektrotehnike, šibiki tok. Zaželeno čim daljša laboratorijska praksa. Tehnika (inženirja) za prodajni oddelk iz oblasti šibkega toka. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop takoj. Ponudbe poslati pod šifro »Kontrolor« na upravo lista.

Umrlj so v Ljubljani

Vrečar Marija, upokojenka. Pogreb bo v nedeljo ob 10. uri na Zalah.
Gartner Jože, upokojenec. Pogreb bo v nedeljo ob 15. uri na Zalah.

DROBNI OGLASI

GUMI KABEL, 39 m, 4x2½ prodam. Vodnikova 54. 1925

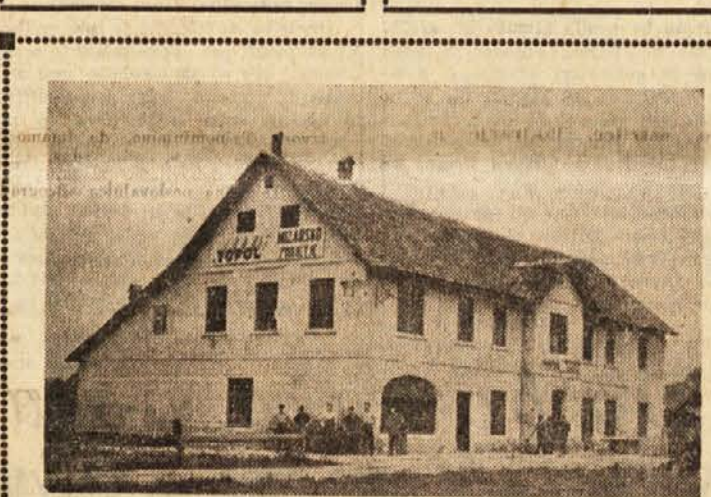
KROMATIČNO HARMONIKO, prvovrstno, štirinotno, z registrom, znamke Scandalli, skoraj novo, s kovčkom (po želji se lahko vstavi peti red tipki), ugodno prodam. Imenšek Ivan, Kočevje, Mestni log. 1969

Najprej zdravje, potem šele vse drugo!

Bolezni srca in krvnih žil (skleroza), ledvic (pesek in kamne), žilcev (nervozno, nevtrastenijo) in notranjih žlez (prostin, sladkorno, basodov) zdravi uspešno Zdravilišče Radenska slatina, Slatina Radenci

DESTILACIJA
IN PROMET
ALKOHOLNIH PIJAC
MIRNA

ISKRENO ČESTITA
ZA OBČINSKI PRAZNIK
6. JUNIJA
VSEM SVOJIM
ODJEMALCEM
IN VSEM OBČANOM
OBČINE MIRNA

DELOVNI KOLEKTIV

mizarskega podjetja

»TOPOL«
MIRNA

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM
NA OBMOČJU OBČINE MIRNA
K OBČINSKEMU PRAZNIKU 6. JUNIJU!

OB TEJ PRILOŽNOSTI PRIPOROČAMO
SVOJE SOLIDNE IZDELKE
PO NAJNIZJIH KONKURENČNIH CENAH.

KMETIJSKA ZADRUGA MIRNA

s svojimi odseki

čestita vsem svojim članom in prebivalcem občine
k občinskemu prazniku 6. juniju!

»METALNA« — tovarna konstrukcij in strojnih naprav — MARIBOR

išče za svoj prodajni sektor:

INŽENIRJA ali STAREJŠEGA TEHNIKA s poznavanjem problemov proizvodnje in prakso oziroma smislom za komercialne posle.

IZKUŠENEGA KOMERCIALISTA s poznavanjem problemov izvoza in znanjem tujih jezikov.

PREVAJALCA z znanjem angleščine in francoščine ter po možnosti s komercialno prakso.

PERFECTNO STENODAKTILOGRAFINJO z vsaj pasivnim znanjem tujih jezikov in poznavanjem administracije.

Nastop čimprej. Ponudbe z navedbo osebnih podatkov in pogojev je nasloviti na upravo podjetja.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

Ameriški barvni film

»Niagara«

Tednik: Filmske novosti št. 22.
Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Ob 10. uri matineja istega filma.
Prodaja vstopnic od 9. do 11. in od 15. ure dalje.

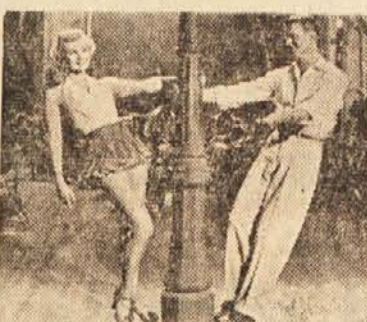

KINO »SLOGA«

Ameriški barvni film

»Vrnitev
na Broadway«

Tednik. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Ob 10. uri je matineja istega filma. Predprodaja vstopnic od 9-11 in od 15. ure dalje.

KINO »UNION«: franc. film: »Povest ljubezni«. Tednik. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Ob 10. uri je matineja istega filma.

KINO »SOCA«: amer. film »Titanik«. Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 9-11 ter od 15. ure dalje.

LETNI KINO »TABOR«: amer. barvni film: »Niagara«. Tednik. Predstava ob 20.30.

LETNI KINO JLA: ameriški barvni film »Vrnitev na Broadway«. Tednik. Predstava ob 20.30.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: ameriški film: »Titanik«. Tednik. Predstava ob 20.30. Predprodaja vstopnic za vse letne kinematografe uro pred pričetkom predstave.

KINO »TRIGLAV«: amer. film: »Titanik«. Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 10-11 in od 15. ure dalje.

KINO »ŠIŠKA«: amer. barvni film: »Trobente in bobni«. Obisk predsednika Tita v Turčiji. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 9-11 in od 15. ure dalje.

KINO JESENICE »RADIO«: ameriški film: »Macao«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Dopoldne ob 10 matineja po znanih cenah.

»PLAVŽ«: amer. barvni film: »Najboljši med slabimi«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Dopoldne ob 10 matineja po znanih cenah.

LETNI KINO »SVOBODA«: ital. film: »Grenki riž«. Predstava ob 20.30.

Razpisujem mesto

upravnika tovarniške kazine

Železarne Jesenice

V poštah pridejo osebe z večletno prakso v gostinstvu. Plača po dogovoru. Ponudbe z življenjepisom pošljite na personalni oddelek Železarne Jesenice.

RAZSTAVLJAJTE NA
MARIBORSKEM TEDNU
OD 7. DO 15. VIIL. 1954
PRIJAVITE SE TAKOJ!

KJE PREŽIVIM
SVOJ LETNI DOPUST?
V LETOVISCU
GRAD BORL
V HALOZAH!

VSAKA TRETJA TABLICA V. KOLA TOMBOLE
ZVEZE GLUHIH JUGOSLAVIJE

zadene enega od 331.396 dobitkov
v vrednosti od 50 do 500.000 dinarjev

ZREBANJE BO DNE 13. JUNIJA 1954!

Tablica stane samo 50 dinarjev! — Prodajajo jih vsi
prodajalci srečk Jugoslovanske loterije!

PLANICA-SPORT — obrat Vižmarje nad Ljubljano
sprejme iz najbližje okolice

več pomožnih delovnih moči

Prvenstveno moške. — Nastop službe takoj. — Zglasite se
v upravi podjetja Planica-sport, Ljubljana Likovarjeva 10,
ali v obratu samem: Vižmarje št. 168.

»VLADO BAGAT«

tovarna precizne mehanike in ladijskih instrumentov
ZADAR

sprejme:

strojne inženirje in tehnike, po možnosti s prakso v kon-
strukciji,

strojne inženirje in tehnike, verzirane v konstrukcijah raz-
nih orodij,

elektroinženirje in tehnike (šibkega toka), po možnosti s
prakso v konstruiranju ali za delo v laboratoriju,

inženirje in tehnike kemije, po možnosti s prakso,
visoko kvalificirane precizne mehanike, elektromehanike in
optike,

visoko kvalificirane kovinostrugarje,
visoko kvalificirane orodjarje,

visoko kvalificirane kovinobrusače, ostrilce, lakirarje in
strojne ključavničarje.

Plača po tarifnem pravilniku. V poslojnih podjetja bodo
zagotovljena komfortna stanovanja.

Ponudbe pošljite na gornji naslov.
Ponudbe, na katere ne bomo odgovorili do 15. avgusta
letos, ne prihajajo v poštev.

1110

Industrijska podjetja!
Delavnice!

Ali plačujete višjo ceno električne energije
zaradi nižjega koeficienta koristenja, kakor je
potrebno?

Povečajte svoj koeficient koristenja!

Zmanjšajte stroške za električno energijo!

Dosežite prihranek električne energije!

Vse to dosežete z uporabo

kondenzatorjev za
korekcijo faktoria sile

ki jih v vseh vrstah in velikostih

proizvaja in dobavlja

DU CATI
BOLOGNA — ITALIJA

Za vsa obvestila, pojasnila, ponudbe in
ceno se obračajte na

JUGOSTANDARD
BEOGRAD, Cetinjska 9

POSLOVALNICE:

Ljubljana, Trubarjeva 26
Zagreb, Martičeva 25
Novi Sad, Železniška 1

3016

BEOGRAD, Jevrejska 32

Telefoni: komercialni oddelek: 26-491, 23-398, 20-203
računovodstvo: 27-339
uvozni oddelek: 23-664

Tehnična poslovalnica »Beograd« obvešča vsa industrijska, gradbena in
ostala podjetja in zadrage, da ima na zalogi naslednje stroje:

stružnice z delovnim hodom od 500 do 2000 mm, domače in tuje pro-
izvodnje,

šeping stroje delovnega hoda od 350 do 425 mm, izdelek naših renomi-
ranih tovarov,

ortalne stroje, namizne in stebričaste, od 6 do 23 mm, tako ročne kakor
tudi električne, domače in tuje izvore,

pehalne stroje, kakor tudi vse potrebne dele za imenovane stroje.

Mizarskim podjetjem in zadrugam nudimo vse potrebne stroje, in sicer:

ravalne stroje za les 500 mm, z dolžino mize 2500 mm,

skobelnice za les 600 mm, z višino skoblanja do 200 mm,

tračne žage z višino rezanja do 420 mm,

tračne brusilne stroje, dimenzije 1075 X 2500 mm, z vertikalnim hodom

mize do 400 mm in horizontalnim hodom mize do 1000 mm,

stružnice za les z velikostjo delovne mize do 2500 mm,

kombinirane mizarske stroje na principu skobelnice, pri katerih se

lahko po želji kupca dogradi vrtni stroj, rezalni stroj in

cirkularka,

ortalne stroje za les z globino vrtnja do 120 mm, kakor tudi vse

ostale mizarske stroje.

Pripominjamo, da imajo stroji vgrajene elektromotorje in ostale pri-
padajoče dele. Stroji so izdelek tovarne »Braitov« iz Zagreba.

Vse stroje dobavljamo po tovarniških cenah, franko vagon.

Državnim kmetijskim posestvom kakor tudi kmetijskim zadrugam nu-
dimo separatorje za predelavo mleka — prostornine 50 do 250 litrov —

izdelek nemške tovarne »Westfalia«. Cene so zelo ugodne.

Na zalogi imamo nadalje vse vrste centrifugalnih črpalk z električnimi
in bencinskimi motorji kakor tudi črpalke za vino.

Prav tako imamo na zalogi vse kmetijske orodje in pribor po naj-
solidnejših cenah.

Obveščamo gradbena in druga inštalaterska podjetja, da imamo na
skladišču betonske mešalce, kapacitete 250 litrov, kakor tudi vse sanitarni
in vodovodni material, in sicer: kadi, straniščne školjke, umivalnike,
pisarje, školjke za pomivanje, kopališčne kote in peči, kakor tudi lite
pocinkane in črne cevi. V skladišču imamo tudi vse potrebne fittinge in
armature.

Vse potrebno gradbeno okovje in pribor, kakor tudi popolno izbiro
vijanečnega blaga ima na zalogi Tehnična poslovalnica »Beograd«.

Obveščamo svoje potrošnike, da je naše skladišče popolnoma založeno
z vsemi vrstami orodja in pribora, tako domačega kakor tudi tujega
izvora. Pripominjamo, da imamo večjo količino krogličnih in valjčnih
ležajev po zelo ugodnih cenah, kakor tudi razno sekalno orodje in pribor.

Blago dobavljamo po najugodnejših cenah franko vagon.

Tehnična poslovalnica »Beograd« uvaža za vse ozemlje FLRJ po naj-
ugodnejših pogojih in z najkrajšimi dobavnimi roki: vse vrste strojev,
orodja, pribora in rezervnih delov, celoten elektromaterial, fittinge, kon-
trole in merilne instrumente, vse vrste vrvi — jeklenih, bakrenih itd.

Priakrtno ponudbe, prospekte in kataloge iz iznajništva in domače,
brez obveznosti za nakup blaga.

3041

»METALNA«

tovarna konstrukcij in strojnih naprav

MARIBOR

proda večje količine

valovite pocinkane pločevine

debeline 0,75 mm in 1 mm v različnih formatih.

Ako jo potrebujete, se izvolite obrniti na gornji naslov.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE »PRIMORJE«
v Ajdovščini

tako sprejme v službo

za gradbišča v Planini, Postojni, Gorici, Ajdovščini in na
Jesenicah:

mojstra za teracerska in umetnokamnoseška dela,
2 delovodja za cestne gradnje,
2 delovodja za visoke gradnje,
4 visoko kvalificirane predelavce za nizke gradnje,
2 skladiščnika na gradilišču,
40 zidarjev-kamnarjev,
3 teracerje,
3 fasaderje in
200 nekvalificiranih delavcev.

Od 29. julija do 3. avgusta 1954 bo v Leskovcu

specialni tekstilni sejem

edinstven te vrste v državi.

Pravico sodelovanja na sejmu imajo proizvajalci in
predelovalci tekstila.

Rok za pošiljanje prijav je do 30. junija 1954.

Obvestila daje: Odbor za sejem v Leskovcu, telefon 460,
brzojavni naslov: Sajam.

3038

Komisija za razpis mest direktorjev razpisuje v smislu
90. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obratov (Uradni
list FLRJ št. 51-224/53)

mesto direktorja

»Remontnega podjetja« — Bovec

Pogoji: Gradbeni tehnik ali gradbeni delovodja z
najmanj štiriletno prakso pri nizkih in visokih gradnjah.

Prošnji je treba priložiti osebni življenjepis, dokazila
o šolski in strokovni izobrazbi in pregled o poteku doseda-
nje zaposlitve. Prošnjo je vložiti na Tajništvo okrajnega
ljudskega odbora Tolmin do 20. junija t. l.

Prodamo PARNI STROJ

znamke A. Borsig, Berlin, sistem Tadem s kondenzatorjem
260 KS, zelo malo rabljen, v uporabnem stanju. — Nadalje
prodamo vodocevni parni kotel znamke Schrantz & Rödi-
ger, Wien, ogrevalne površine 26 m², 6 atmosfer, v uporab-
nem stanju, ali zamenjamo za vodocevni parni kotel 120 do
150 m² ogrevalne površine, ali za parni stroj 400 do 450 KS.

Cena in pogoji po dogovoru.

»ALMERIA«, tovarna usnja in tanina, Zagreb, Heinzlova
ulica 69, telefon 32-740 in 23-403.

127

Komisija za razpis mest direktorjev razpisuje v smislu
9. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obratov (Uradni
list FLRJ št. 51-224/53)

mesto direktorja

Gostinskega podjetja »Gostinstvo Bovec«

Pogoji: Popolna srednješolska izobrazba in najmanj
štiriletna praksa v večjih gostinskih obratih ali nižja izo-
brazba in tej sorazmerno večletna praksa. Zaželeno je zna-
nje tujih jezikov, predvsem nemškega.

Prošnji je treba priložiti osebni življenjepis, dokazila
o šolski in strokovni izobrazbi ter pregled o dosedanjih za-
poslitvi. Prošnjo je vložiti na Tajništvo okrajnega ljudskega
odbora Tolmin, najkasneje do 20. junija t. l.

Okrajna zadruga zveza Novo mesto
in Kmetijske zadrage na njenem področju

razprodajajo

nezadostno izkoriščene kmetijske stroje

Razprodaja bo s pomočjo javne ustne licitacije, in sicer:

15. junija 1954 ob 9. uri v Veliki Loki (v strojni lopi
KDZ, poleg železniške postaje) — in

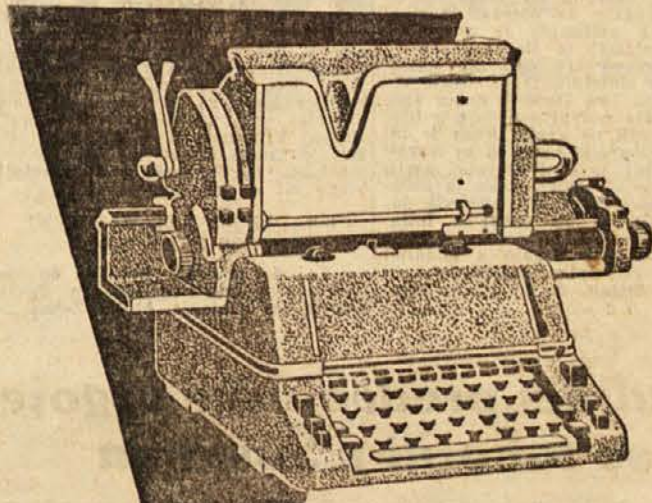
16. junija 1954 ob 8. uri v Senti Jerneju (avtobusna zveza)
v garaži Kmetijske zadrage.

V razprodaji so: traktor »Fiat« 602, kosilnice, mlatilnice,
dvobrazdni plugi, krožne brane, kultivatorji, sejalice,
eksplozivni motor, motorni robkači za koruzo, izruvači za
krompir, mlatilnice za fižol, žetveni stroji, elektromotor
25 HP, motorne slamoreznice, selektor, drobilec za žito.

Interesenti naj prinesejo s seboj potrdila od Narodne
banke, da imajo zagotovljena investicijska sredstva, in pod-
pisan nalog za njih prenos (obrazec 152). Kupci so lahko
zadružne organizacije in podjetja.

CENE UGODNE!

Mehanizacija urada

veča delovni učinek in
prihranek na času

RUF-INTROMAT

Je za to najboljši primer, ker je
tehnično in organizacijsko sred-
stvo, ki

1. mehnično uvaža v stroj for-
mularje različnih širin, neod-
visno od linije, ki se knjiži na
katerem koli teh formularjev;
2. istočasno knjiži na dveh kon-
tih in dnevniku;
3. avtomatsko pomika ali meče
posamezna konta iz stroja;
4. daje neomejene možnosti za
organizacijo knjigovodstva: fi-
nančnega, obratnega, material-
nega, meznega, osnovnih
sredstev in vseh ostalih vrst
knjigovodstva.

PREDVAJANJE NEOBVEZNO!
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE
IN PONUDBE!

Tehnološko ekonomski biro za kemično industrijo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA FLRJ

RUF - KNJIGOVODSTVA D. D. ŽÜRICH
ZAGREB, Ilica 43, telefon 32-625

1112

Za pravilno nagrajevanje

V tovarnah Kranja razpravljajo o tarifnih pravilnikih

V kranjskih tovarnah je trenutno največ zanimanja za nove tarifne pravilnike, o katerih že nekaj časa razpravljajo. Medtem ko so v Iskrini tarifi pravilnik že sprejeli, ga po drugih tovarnah še sestavljajo. Pri tem se sonekonek pokazale nepravilnosti po višanju plač. Vendar pa so se pri razpravljanju o novih tarifnih pravilnikih pojavili nekateri problemi, ki jih delavski sveti s sindikalnimi organizacijami poskušajo rešiti, kolikor pač morejo, čeprav ne zmeraj v splošno zadovoljstvo.

Prvo je vprašanje pravičnosti nagrajevanja strokovnjakov. Vprašanje povzraja plače strokovnjakov, posebno uslužbenec, se je pojavilo v vseh tovarnah, le da so znali ponekod, kjer sindikalne organizacije dobro delajo in kjer je aktivna tudi partijska organizacija, take tendence zavreči, drugod pa ne. Vendar pa niso nikjer mogli vprašanja povsem rešiti, ker je to izven moči delavskega sveta in tudi sindikata. Tako se je n. pr. v Tiskanih pojavila takna težnja po zvišanju plač uslužbenec. Nastala pa je na zasedanju zastopnikov tekstilne industrije v Trzinu. In ros so v trzinški tekstilni tovarni zvišali plače delavcem strokovnjakom. In če ima vodilni uslužbenec

tovarne v Trzinu toliko in toliko plače, potem pripada enakemu uslužbenecu tovarne v Kranju, ki ima n. pr. še enkrat toliko delavcev, vsaj enaka, če ne višja plača. Povzraja plače enemu uslužbenecu pa tudi zahtevo po zvišanju plače drugemu, tretjemu, vsem mojim, prvim delavcem itd. Pri vsem tem pa vprašanje zaostrojuje še tista podjetja, ki, nepošteno privabljajo tehnične strokovnjake z raznimi obljubami in višjimi plačami. Prav zato se je zgodilo, da je vodilni tehnični strokovnjak v Tiskanih zahteval, da mu zvišajo plačo za nekaj tisoč, ker ima sicer ostali, toda dokončno bo to vprašanje rešili šele novi tarifni pravilnik, o katerem bodo razpravljali na seji prihodnjimi leti.

Tudi v novem tarifnem pravilniku tovarne Sava je predvideno povišanje plač nekaterim strokovnjakom, prav zaradi tega, ker je nevarnost, da bi šli drugam. Dejstvo pa je, da je revizijska komisija ugotovila, da so prav v Savi povprečni

zaslužki uslužbenecov najnižji. Pri tem je naša gumarska industrija mlada panoga, ki še ne zadovoljuje potreb v državi. In prav tovarna v Kranju je najboljša tovarna, ki proizvaja sedaj nad 2000 različnih gumijastih izdelkov. Tovarna stalno napreduje, če pa bi eden ali dva vodilna strokovnjaka odšla drugam, potem bi bil napredek ustavljen. S tem pa bi podjetje utrpelo večjo škodo v enem samem mesecu, kot bi znašal povšek plače skozi vse leto.

Tako so delavski sveti povsod v dilemi: povišati plače strokovnjakom in uslužbenecem sploh, da nastane večje nesorazmerje med plačami delavcev, ali pa tvegati, da bodo strokovnjaki šli drugam.

Pri vsem tem pa vsako zvišanje plač rodilo med delavstvom samo nezadovoljstvo. Dejstvo je, da znaša n. pr. povprečna plača delavca v Tiskanih samo 7200 din, da pa so nekateri delavci prejeli manj kot 6000 dinarjev mesečno. V tovarni Sava so plače splošno slabše pogojev dela, nekoliko višje, zato pa je isti problem v Iskrini, čeprav je tam takih delavcev malo. Prav zato predvideva novi tarifni pravilnik v Tiskanih povišanje meze tako, da ne bi nihče prejel manj kot 6000 din. Isto so z novim tarifnim pravilnikom storili tudi v Iskrini. Z željo, izboljšati materialni položaj delavcev, pa se je pojavila tudi težnja, da bi v tekstilni industriji delovna mesta višje kvalificirali, da bi s tem dvignili povprečni mesečni zaslužek. Glede na to obstoji tudi že predlog, da bi v tekstilni industriji uvedli pet kategorij delavcev, da bi bilo mogoče razlikovati med tistimi, ki so kvalifikacije dosegli samo z dolgoletno prakso, in med tistimi, ki so jo dosegli s predpisano šolsko izobrazbo, učno dobo in prakso. V Iskrini so z novim tarifnim pravilnikom tudi povišali nekatere krivice, ker so prejeli delavci z isto kvalifikacijo in sposobnostjo različne prejemke glede na različne oddelke, v katerih so zaposleni. Prav tako predvideva odpravo nekaterih krivice tarifni pravilnik Sava.

Toda s temi ukrepi bistvena vprašanja pravičnega nagrajevanja ne bodo rešena, zlasti ne, ker tudi vsi poskušajo niso bili vedno najboljši. Delavski sveti pa si v zagati večkrat ne znajo in tudi ne morejo pomagati.

Delovni kolektiv bi lahko preprečil

Tatovi so odnašali blago iz Mariborske tekstilne tovarne z vednostjo vratarjev — Pomanjkanje kontrole je premostilo mnoge delavce omahljivega značaja in jih privedlo do tatvin — Tatinska družina skupno z razpečevalci pokradenega blaga je narasla na 120 članov

V četrti se je začela na Okrožnem sodišču v Mariboru sodna obravnava proti 40 osebam, delavcem Mariborske tekstilne tovarne, ki so v podjetju kradli blago, in njih pomožcem, ki so blago razpečevali. O teh je naš list poročal pred tedni. Po odkritju prve skupine tatov, ki je od leta 1947 do odkritja pokradenega blaga za tri in pol milijona dinarjev, se je klobuč odvil naprej. Organi kriminalistične službe so odprli še nove tatvine in njihove pomožnike, ki so omogočali odnašati blago ali so ga razpečevali.

KRADLI SO, KER TATOV NI
NIHCE PREGANJAL

Kaj je privedlo nočnega čuvaja Mariborske tekstilne tovarne Pavla Zimeta ter vratarja Alojza Zobca in

Rudolfa Sediča, da so lani organizirali kradlivo Zimeta, ki je domneva, da je bil eden od tistih, ki so omogočali, da je celo ponoči prihajala v tovarno, kradla prejo in jo metala čez ograjo pomočnikom. Nekega večera v noči, ko je bil v vratarju, so poskušali v tovarno tudi ljudje Senekovič, ki ni bila zaposlena v podjetju, da je odnašala prejo. Ta družina je ukradla 281 kilogramov bombaže preje.

Tudi Marija Veingerl si gotovo ne bi upala prosi kontrolorko pri glavnem vstopu Jožefa Lah, niti ji omogoči spravljati ukradenega preja iz tovarne, če ne bi opazila, da tudi drugi kradajo. Lahova je namenoma spregledala, da Marija Veingerl, Marija Puklič in Ivanka Knap odnašajo prejo, za kar je prejela od njih denarno nagrado. Omogočala jim je, da so odnesle 115 kilogramov bombaže preje.

Vratar Alojz Zobec je omogočil odvažati ukradenko blago tudi kurirju Mariborske tekstilne tovarne Jakobu Kerčetu, ki je kradel s skladiščnic v prirobnem skladišču Antonija Bohinec in z delavcem v skladišču Francem Golobom. Bohinecova je z Golobovo pomočjo spravila v zabojnik kar čisto bala blaga v skladišče papirja, kjer jih je prevzel kurir. Vratar Zobec je vedel, kaj vozi kurir iz tovarne, ker je zabojnik pogledal. V šestih mesecih je kurir odpeljal nad 1000 m hlačevine, kloba in tropkala ter več drugih stvari.

Ko sta se prepirali, da tatvine v podjetju uspevajo, sta začeli krati tudi Adela Fras in Fanika Sečine, ki sta delali v vzornem oddelku. Odnesli sta nad 1000 m raznega blaga. Navedeni primeri kažejo, da je za tatvine vedelo mnogo ljudi. Mnogi so začeli krasti šele takrat, ko so se prepirali, da tatov nihče ne preganja, niti jih odkriva. Njihov slab značaj je podlegel izkušnjam, ko se jim je nudila priložnost za lahek zaslužek.

ZAKAJ TAKO DOLGO NISO
ODKRILI TATOV?

V Mariborski tekstilni tovarni so pokradli toliko blaga, da tega ni bilo moč prikriti. Toda od ugotovitve, da morja nekdo kradlo, dalje navadno ni prišlo. Težko je verjeti, da ne bi lahko že prej odkrili vsaj nekaj tatov, če bi poskrbeli kontrola. Dobra kontrola pa bi mnoge od sedanjih obtožencev celo obvarovala, da ne bi začeli krasti.

Če bi delavski svet resno razpravljal o tatvinah in storil vse, kar je bilo v njegovi moči, bi lahko marsikaj preprečil. Tudi sindikalna organizacija bi lahko odigrala veliko vlogo, če bi vzgledno nalogo bolj opravljala. Sicer je res, da ni mogoče preprečiti vseh ljudi, da bi bili poštenjaki. Zato pa je razen poučevanja

o tatvinah in storil vse, kar je bilo v njegovi moči, bi lahko marsikaj preprečil. Tudi sindikalna organizacija bi lahko odigrala veliko vlogo, če bi vzgledno nalogo bolj opravljala. Sicer je res, da ni mogoče preprečiti vseh ljudi, da bi bili poštenjaki. Zato pa je razen poučevanja

Planinski praznik pod Stolom in Golico

Kljub slatemu deževnemu vremenu je na cvetočih travnikih in v Rovti pod Golico in Stolem polno praznične radosti. Prijeten je sprehod po poti preko Begunščice k novemu Valvazorjevemu domu, ki so ga zgradili podjetni planinci iz Radovljice in ki za bodo otvorili prihodnje nedelje. Pot je pa tudi dalje pod Stolem k planinski postojanki Pristava na javorinskih Rovtih do Črnega vrha nad Jesenicami v tem času čudovita. Tod je vse v cvetju. Komaj se je umaknil sneg visoko na gore, se je v planinskih Julijevih senožetih, planini in Rovti pod Stolem in Golico zavetel in se pobelil s dehtečimi narcisami.

Na te cvetne poljane prihaja vedno veliko izletnikov. Precej se jih je zbralo preteklo nedeljo pri Pristavi, kjer so javorinski planinci praznovali sedemletnico planinskega društva Javornik-Koroška Bela. Nedeljo pa so bo veliko ljubiteljev planinske narave zbrali k slavnostni otvoritvi Valvazorjevega doma.

Tudi v Postojni bo mladinski festival

Postojnska mladina se letos pripravila na prvi okrajni festival, ki bo od 6. do 20. junija. Pričeli ga bodo s strelskim tekmovanjem, ki bo na novorejtem strelišču. Nastopalo bo približno 25 tekmovalcev. Najboljša strelska družina bo prešla prehodni pokal OK LMS, trije zmagovalci pa bodo nagrajeni. Razen tega bodo tudi druge športne prireditve. Naslednjih štirinajst dni pa bodo po vseh občinskih kulturnih in fitkulturnih prireditvah, nakar bodo v Postojni nastopile najboljše skupine. Na festival se zlasti pridno pripravila mladinska sekcija sindikalnega kulturno-umetniškega društva v Postojni.

Na zaključni dan 20. junija bo v Postojni okrajni telovadni

OKRAJ NAI BI NEKATERE NALOGE ZAUPAL OBČINI

Tako bi se okraj razbremenil in se lahko skrbneje lotil važnejših problemov, manjše naloge pa bi občine bolj gibčno opravljale

Za katero področje se odborniki Ljudskega odbora mestne občine na Vrhniki najbolj zanimajo? O tem lahko nekaj povedo že številke: LOMO je imel od izvolitve v decembru 1952 do letošnjega aprila 14 rednih sej, njegov Gospodarski svet 21. Svet za prosveto 12, Svet za socialno skrbstvo in zdravstvo pa 11 sej. Medtem ko je na seje Gospodarskega sveta prihajalo povprečno po 9 do 11 odbornikov, je bilo na sejah drugih svetov le od 4 do 7 članov. To kaže, da je izmed vseh svetov najbolj delaven Gospodarski svet. Svet za zdravstvo in socialno skrbstvo se ukvarja večinoma le z razdeljevanjem podpora, skoraj nič pa se ne zveni, da bi odpravil nekatere napake pri razdeljevanju pokojnin in invalidnin ter neupravičeno izkoriščanje sredstev socialnega zavarovanja, da bi uredil učinkovitejšo delovno zaščito in še drugo. Podobno enostranskost lahko volivci očitajo tudi Svetu za prosveto in kulturo, ki se je ukvarjal predvsem s prora-

čunom in investicijami, premalo pa z izvenšolsko in predvojaško vzgojo in s problemi društev »Svobode«.

V svoji gospodarski dejavnosti zadeva LOMO ob nekatere probleme, ki jih čutili tudi mnoge druge občine. Gre za nekatere zadeve, ki so dino v pristojnost okraja, vendar li jih brzokone že lahko reševala občina. Ena izmed takih zadev je na primer likvidacijski postopek ter namoščanje in razreševanje upravnih v manjših podjetjih, kar si pridruže okraj. Vrhnika občina je februarja predlagala likvidacijo malega podjetja »Elektroinstalacije« in njegovo združenje s »Komunalo«, ker se je pokazalo, da bi bilo to koristno. Okrajni ljudski odbor, ki je hudo obremenjen s takimi in podobnimi zadevami, je predlog vrhniske občine osvojil šele maja. V tem času, ko je morala občina čakati na formalni pristavek okraja, bi bi jo jetju lahko nastala izguba, ki bi jo utrpela občina, zato je Občinski ljudski odbor še pred odločbo OLO dovolil upravniku in delavcem, da so se zaposlili drugje. Če bi reševala takih zadev okraj prepuštili občini, bi bilo to reševanje bolj gibčno, okraj pa bi se znebil dela, ki ga tako in tako utegne opravljati le formalistično, zaradi česar pa mora površno obravnavati tudi važnejše naloge.

Podobna zadeva je z dovoljenji za majhne gradnje in adaptacije (postavitve kozolca, svinjaka, ograje itd.). Res bi sicer kaj kmalu imeli babilonsko zmešnjavo, če bi vsakdo lahko gradil, kot bi njemu padlo v glavo. Disciplina je tu pač nujna, ker gre za uresničevanje regulacijskega načrta in za zunanjo podobo kraja. Toda, ali je nujno potrebno, da smejo izreči pristavek za postavitev kakega kozolca, svinjaka ali ograje le okrajni organi? Ti so preobremenjeni z delom ter čisto niti ne morejo preosojati dejanskega stanja na kraju samem ali pa to opravilo je povzročilo. Zadeva se zato vedno bolj zveže, pri čemer se lahko pripeti tak nesmisel, da je administrativni, formalni postopek pri izdaji gradbenega dovoljenja dražji kot sama gradnja, kar potem upravičeno povzroča negotovost pri poslovanju. Zakaj ne bi takšnih manjših gradenj lahko dovoljeval ljudski odbor mestne občine? Ta je za zunanjo podobo svojega področja celo bolj neposredno zainteresiran kot pa okraj, zato je bojazen, da bi občina lahko mislela, da izdajala gradbeno dovoljenja, vsaj pretirana, če že ne odveč.

Seminar članov OK LMS Slovenj Gradec v Kotljah

Okrajni komite LMS Slovenj Gradec je na Rinskem vrelcu v Kotljah na Koroškem organiziral seminar za člane Okrajnega komiteja LMS in predsednike občinskih komitejev mladinske organizacije. Seminar obsega predavanja o družbenem upravljanju, o organizaciji ljudske oblasti, o moralni vzgoji mladine, o kulturni, prosvetnem in ideološkem delu v mladinski organizaciji in o nekaterih drugih vprašanjih. Uvodoma je sekretar OK ZKS za slovenski okraj Zaučer Pavle Matjaž predaval o vlogi komunistov v današnji družbeni stvarnosti.

V Mariboru in okoliškem okraju je nad 3000 čebelnih družin

Tri četrtine vseh čebelarjev v Mariboru in okoliškem okraju je vključenih v čebelarsko društvo, le čebelarški družin združuje približno 400 članov. V Tyrševi ulici v Mariboru ima Čebelarsko društvo svojo poslovalnico, kjer se ob sredah in sobotah čebelarji zbirajo in posvetujejo. Letos jim povprečno težave slaba pusa za čebele. Od 3000 čebelnih družin v okraju jih je največ v bližnji okolici Maribora. Imajo pa še precej zastarelih čebelnjakov, s katerimi tudi mariborji čebelar ne more mnogo doseči. Zadnji čas se mariborski čebelarji mnogo bavijo z rejo matice. Čebelarske družine imajo skozi vsak teden poučna predavanja, na katerih izpolnjujejo čebelarji svoje znanje.

M.

Delavski muzej v Ravnah bo dobil gozdarski oddelek

V Delavskem muzeju v Ravnah na Koroškem bodo na pobudo društva gozdarskih inženirjev in tehnikov slovenskega okraja urejali gozdarski oddelek, ki bo prikazoval razvoj in pomen gozda od prazgodovinskih časov. V muzeju si bo obiskovalci lahko ogledali razvoj gozdarskega orodja skozi različne obdobja, se seznanili s trgovino in sosednim in sodobnim gozdarstvom. Materiala je toliko, da bodo za gozdarski oddelek morali imeti v muzeju. Upravnik muzeja Avgust Kusolj, ki priznava, da bi gozdarski oddelek lahko sprejel prve obiskovalce že 28. novembra — na Dan republike.

R. D.

Roparski napad v Mariboru

Nikola Miketič je znan delomrznec, ki je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan. Ob novem letu se je v restavraciji Majolika v Mariboru seznanil z Maksom Korzetom, ki je sleg na levo oko. Ob odhodu domov se je Korzetu, ki slabo vidi, ponudil za spremljevalca. Ko sta korakala prek Rotovskega trga proti Korzetovemu domu, je Miketič nenkrat

udaril Korzeta po desnem očesu, tako da je ta padel na tla in se ni mogel dvigniti. Hitro mu je naravnal iz žepa denarnico z 19.000 dinarjev gotovine in pobegnil. Na obzvoje navi pred mariborskim sodiščem je Miketič roparski napad zanjil s izjavo, da je Korzetu denar iz žepa vzel v gostilni. Ta njegova izjava je bila v celoti zavajajoča. Miketič je bil obsojen zaradi ropu in še nekaterih manjših tatvin ter goljufij na pet let strogega zaporu.

Špreten tat

Ko je v novoletni noči parkirali mariborski reševalni avto v Pipu, ravni ulici v Mariboru, si ga je reševalci odpravili s Siano. Predvedno ogledoval sofer Siano, odvezal pokrov hladilnika, vreden več kot 10.000 dinarjev. Na sodišču se je zagovarjal, da mu je ta hladilnik pomotoma vtaknil v žep njegov brat, ki je bil tedaj močno vinjen. Njegovemu zagovoru pa sodniki niso verjeli in so tudi ugotovili, da se je pri raznih soferjih zanimal za cene pokrovov. Obsojen je bil na 4 mesece zaporu.

Nepošten poslodajca

Pred Okrožnim sodiščem v Mariboru se je zagovarjal Bela Laci, bivši poslodajca Kmetijske zadruga v Kobilju v Prekmurju. Obtožen je bil pooblaščen, da skroji zadrugo, navedenju listin in povzroči škodo. Bela Laci je primanjkljaja v podjetju Laci pa ni prodajal samo v zadrugi trgovini, temveč je tudi na debelo kupoval in preprodal razno blago za sebe. Sodišče ga je obsojilo na 2 leti in 6 mesecev zaporu.

Sto let - redek jubilej

V Boveu smo 28. maja doživeli redek jubilej. Naš Franc Cernuta iz Plužen (zaselek Podčelo) je praznoval stoletnico. Tega velikega slavlja se je udeležilo prebivalstvo iz okoliških vasi, posebno pa še iz Boveca. Franc Cernuta so obiskali zastopniki raznih političnih in gospodarskih organizacij iz Boveca, lokalnih oblasti, ustanov in delovnih kolektivov. Naš stoletnik je še vedno živ in zdrav in ima izredno dober spomin ter zelo rad pripoveduje o tem, kako je hodil po svetu, kako je bil občinski odbornik, kako so se morali v Bovec kot zavedni Slovenci boriti za narodnostni obost, kako je dočkal partizane in se ob njihovih junaštvih, čeprav že dokaj v letih, počutil še pravega mladčuna. Na sliki ga vidimo v družbi z mladimi prijatelji. Stoletniku čestitamo tudi mi in mu želimo, da bi bil še dolgo zdrav.

Mladinci predvojaške vzgoje so taborili v Šoštanju

Od 18. do 31. maja je Vojni odsek Šoštanj skupno s posameznimi občinami organiziral logore za predvojaško vzgojo kmečke mladine. Vsega skupaj se je udeležilo teh logorovanih približno 400 mladincev, od tega skoraj polovica v Gornjem gradu, ostali pa v Rečici ob Savinji in v Velenju. Voditelji teh taborov so bili rezervni oficirji, instruktorje pa so dobili tudi iz garnizije Celje.

Dopolodne so imeli vojaške predmete, popoldne so se vrstila politična in druga predavanja, večere in pozne popoldanske ure pa so posvečali športu. V Gornjem gradu so imeli tudi tečaj za nepismene, saj ro ugotovili, da kar 17 mladincev ne zna brati in pisati. Ko je prišla ekipa za transfuzijo krvi, je med temi mladimi ljudmi našla najbolj postrtovalne darovalce.

V Celju so se poročili: Milan Vatenčak in Ana Višar, Milko Gregorin in Silva Conek, Martin Ahlig in Silva Zuperl, Adolf Krajnc in Jožeta Zidanšek, Dušan Mavrič in Frančiška Krajnc.

Umrli so: Zdenko Lavrinc, otrok; Ivan Pusovnik, 86 let; Franc Jevše, var 48 let; Jožef Ostruh, 51 let; Jožef Milner, 51 let; Ana Tomšič, 68 let; Janez Melanšek, 77 let.